

U D K A S T af 6/5 2015

med ændringsmarkeringer i forhold til udkast sendt i høring den 26/1
2015

Bekendtgørelse om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser¹⁾

I medfør af § 188, stk. 3, § 192, § 196 og § 373, stk. 4, i lov om finansiell virksomhed, jf. lovbe-
kendtgørelse nr. ~~182 af 18. februar 2015~~^{928 af 4. august 2014}, fastsættes:

Afsnit I

Anvendelsesområde

Kapitel 1

De omfattede virksomheder og rapporter

§ 1. Denne bekendtgørelse finder anvendelse for følgende virksomheder:

- 1) Forsikringsselskaber.
- 2) Pensionskasser omfattet af lov om finansiell virksomhed (tværgående pensionskasser).
- 3) ~~Forsikringsholdingvirksomheder og finansielle holdingvirksomheder~~^{Modervirksomheder}, hvis virksomhed udelukkende eller hovedsageligt består i at eje kapitalandele i forsikringsselskaber.

Stk. 2. Koncernregnskaber, som er aflagt efter de internationale regnskabsstandarder udarbejdet af International Accounting Standards Board og godkendt af Kommissionen, jf. § 183, stk. 3-5, i lov om finansiell virksomhed, er alene omfattet af de bestemmelser, der omhandler forhold, der ikke er reguleret i de nævnte internationale regnskabsstandarder.

Stk. 3. Tværgående pensionskasser skal anvende de i bilag 6 anførte begreber i stedet for de begreber, der er anført i bekendtgørelsens tekst.

§ 2. Virksomheder omfattet af § 1, stk. 1, skal for hvert regnskabsår udarbejde og offentliggøre en årsrapport, jf. § 183 i lov om finansiell virksomhed, og en halvårsrapport. Års- og halvårsrapport skal indeholde koncernregnskab, hvis det følger af §§ 133-135.

Stk. 2. Års- og halvårsrapport skal være affattet på dansk eller engelsk.

¹⁾ Bekendtgørelsen indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Rådets direktiv 91/674/EØF af 19. december 1991 om forsikringsselskabers årsregnskaber og konsoliderede regnskaber (EF-Tidende nr. L374 af 31/12/1991 s. 7), ~~dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/83/EF af 5. november 2002 om livsforsikring (EF-Tidende nr. L 345 af 19/12/2002 s. 1)~~, dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/25/EF af 21. april 2004 om overtagelses-tilbud (EU-Tidende nr. L142 af 30. april 2004 s. 12) samt dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/109/EF af 15. december 2004 om harmonisering af gennemsigtighedskrav i forbindelse med oplysninger om udstedere, hvis værdipapirer er optaget til handel på et reguleret marked, og om ændring af direktiv 2001/34/EF (EU-Tidende nr. L 390 af 31/12 2004, s. 38).

§ 3. Et regnskab, som en virksomhed udelukkende udarbejder til eget brug, er ikke en årsrapport eller en halvårsrapport efter denne bekendtgørelse. Aflægger en virksomhed et regnskab, der ikke er en årsrapport eller en halvårsrapport efter denne bekendtgørelse eller efter internationale regnskabsstandards, jf. § 1, stk. 2, må det ikke betegnes som årsrapport eller halvårsrapport, og det skal såvel i form som indhold fremstå på en sådan måde, at det ikke kan forveksles med et regnskab aflagt efter denne bekendtgørelse eller efter internationale regnskabsstandards.

Afsnit II

Årsrapporten

Kapitel 2

Klassifikation og opstilling

Generelle bestemmelser

§ 4. Balance og resultatopgørelse skal opstilles i skematisk form i overensstemmelse med bilagene 2-4.

Stk. 2. De i skemaerne i bilag 2, 3 og 4 angivne poster skal anføres særskilt og i den angivne rækkefølge. Under forudsætning af, at opstillingsskemaernes struktur opretholdes, kan der foretages en mere detaljeret opdeling, hvis beløbet i den nye underpost er væsentligt, og hvis arten eller funktionen af underposten er forskellig fra øvrige underposter. Der kan tilføjes nye poster, hvis beløbet for en sådan er væsentligt, og hvis arten eller funktionen af den nye post er forskellig fra de øvrige poster.

Stk. 3. Poster, der kun indeholder uvæsentlige beløb, kan sammendrages med andre poster af samme art eller funktion. Dette finder ikke anvendelse på underposter til følgende poster:

- 1) Bilag 2: Post III, *Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt*, på balancens passivside.
- 2) Bilag 3: Post 1, *Præmier f.e.r., i alt*, post 5, *Forsikringsydelse f.e.r., i alt*, og post 6, *Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r., i alt*, i resultatopgørelsen.
- 3) Bilag 4: Post 1, *Præmieindtægter f.e.r., i alt*, og post 3, *Erstatningsudgifter f.e.r., i alt*, i resultatopgørelsen.

§ 5. Ved hver post i balance, resultatopgørelse og anden totalindkomst anføres de tilsvarende beløb for det foregående regnskabsår, ligesom oversigten over bevægelser i egenkapitalen skal være forsynet med en tilsvarende oversigt fra året før. Er posterne ikke direkte sammenlignelige med foregående års poster, skal sidstnævnte tilpasses. Virksomheden kan dog undlade at tilpasse sammenligningstal, hvis det ikke er praktisk muligt. Manglende sammenlignelighed eller foretaget tilpasning skal angives og behørigt begrundes i noterne, jf. § 90.

Stk. 2. Poster i balance og resultatopgørelse, som ikke indeholder noget beløb, skal kun medtages, hvis det foregående årsregnskab indeholder en sådan post.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder tilsvarende anvendelse for noteoplysninger, medmindre andet er foreskrevet i denne bekendtgørelse.

Balancen

Fælles bestemmelser

§ 6. Under aktivpost 1, *Driftsmidler*, opføres materielle anlægsaktiver, bortset fra grunde og bygninger samt aktiver i midlertidig besiddelse, jf. § 10. Posten omfatter også aktiver hidrørende fra

finansielle leasingkontrakter hos leasingtager og aktiver hidrørende fra operationelle leasingkontrakter hos leasinggiver. Desuden omfatter posten aktiverede omkostninger til indretning af lejede lokaler.

§ 7. Under aktivposterne 4.2, *Udlån til tilknyttede virksomheder*, og 4.4, *Udlån til associerede virksomheder*, opføres ansvarlig lånekapital og andre langfristede lån til de pågældende virksomheder. Øvrige tilgodehavender hos de pågældende virksomheder opføres under aktivpost 10 eller aktivpost 11 eller under en anden post, hvorunder tilgodehavendet efter sin art henhører. Indgår der blandt aktiverne placeringer i tilknyttede eller associerede virksomheder, som ikke er opført under aktivposterne 4, 10 eller 11, skal dette oplyses i en note med beløbsangivelse.

§ 8. Aktivpost 6, *Genforsikringsdepoter*, anvendes af virksomheder, der driver indirekte forsikring, og anvendes til skyldige beløb, som i henhold til genforsikringskontrakter tilbageholdes af cedenter. Under posten må ikke opføres aktiver, som ejes af genforsikringsselskabet og er lagt til sikkerhed for cedenters krav.

§ 9. Under aktivpost 7, *Genforsikringsandele af hensættelser til forsikringskontrakter*, i alt, opføres nutidsværdien af de ~~betalingsstrømme, der relaterer sig til beløb, som virksomheden forventer at modtage fra genforsikrere i henhold til de indgåede~~ genforsikringskontrakter.

§ 10. Under aktivpost 13, *Aktiver i midlertidig besiddelse*, føres materielle anlægsaktiver eller grupper af materielle anlægsaktiver samt dattervirksomheder og associerede virksomheder, der kun er midlertidigt i virksomhedens besiddelse og afventer salg inden for kort tid, og hvor et salg er meget sandsynligt. Et salg er meget sandsynligt, hvis

- 1) virksomhedens ledelse aktivt søger en køber til aktiverne,
- 2) aktiverne udbydes til en pris, som står i et fornuftigt forhold til aktivernes dagsværdi, og
- 3) aktiverne forventes solgt inden for 12 måneder.

§ 11. ~~Under passivpost 8, *Overskudskapital*, opføres forpligtelser, der opfylder kriterierne for at kunne medregnes i kapitalgrundlaget i henhold til reglerne i bekendtgørelse om opgørelse af kapitalgrundlaget.~~

Stk. 2. Under passivpost ~~H9~~, *Anden ansvarlig lånekapital*, opføres gældsforpligtelser (evt. stiftet ved udstedelse af værdipapirer), om hvilke det gælder, at kreditors krav træder tilbage for alle øvrige kreditorkrav. Under posten opføres medlemskonti i tværgående pensionskasser og gensidige forsikringsselskaber.

§ 12. Udgifter, der er afholdt før balancetidspunktet, men som vedrører de efterfølgende år, skal opføres under periodeafgrænsningsposterne i aktiverne. Indtægter, som er indgået før balancetidspunktet, men som vedrører de efterfølgende år, skal opføres under periodeafgrænsningsposterne i passiverne. Dette gælder dog ikke for indgåede præmier, medmindre forsikringsperioden først påbegyndes efter regnskabsårets afslutning.

Stk. 2. Udgifter, dog ikke forsikringsydelse, som vedrører regnskabsåret, men som først vil blive betalt i de efterfølgende år, skal opføres under gæld. Indtægter, der vedrører regnskabsåret, men som først betales efter balancetidspunktet, skal opføres under tilgodehavender. Påløbne, uforfaldne renter samt optjent, uforfalden lejeindtægt opføres dog under aktivpost 18, *Tilgodehavende renter samt optjent leje*.

Stk. 3. Hvis de udgifter eller indtægter, der er nævnt i stk. 1 og 2, er af væsentlig betydning, skal de forklares i noter.

Formateret: Skrifttype: Ikke Fed

Formateret: Skrifttype: Ikke Fed

Formateret: Skrifttype: Ikke Fed

Formateret: Skrifttype: Ikke Fed

Formateret: Skrifttype: Ikke Fed

§ 13. Under passivpost IV, *Hensatte forpligtelser*, i alt, opføres forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, jf. §§ 72 og 73 og § 76, stk. 2.

Stk. 2. Hensatte forpligtelser må ikke anvendes til regulering af aktivernes værdi.

§ 14. Passivpost V, *Genforsikringsdepoter*, anvendes af cedenter til skyldige beløb, som virksomheden har tilbageholdt eller modtaget fra genforsikrere i henhold til genforsikringskontrakter. Under posten må ikke opføres aktiver, som ejes af genforsikrere og er lagt til sikkerhed for virksomhedens krav.

Livsforsikring

§ 15. Under passivpost 10, *Livsforsikringshensættelser*, opføres nutidsværdien af de samlede fremtidige ind- og udgående betalinger, som forventes afstedkommet af de livsforsikrings- og investeringskontrakter, som virksomheden har indgået, med tillæg af risikomargen.

§ 16. Under passivpost 11, *Fortjenstmargen*, opføres den forventede fremtidige fortjeneste af virksomhedens livsforsikringer og investeringskontrakter.

§ 17. (Ubenyttet).

§ 18. Hvis virksomheden har udstedt både gennemsnitsrenteprodukter og markedsrenteprodukter, som hver især er af væsentligt omfang, opdeles post 10, *Livsforsikringshensættelser*, i to poster i balancen, der indeholder de beløb, der relaterer sig til de to produkttyper.

Stk. 2. Hvis post 10, *Livsforsikringshensættelser*, er opdelt som nævnt i stk. 1, opføres de investeringsaktiver, der er knyttet til bestanden af markedsrenteprodukter, samlet under aktivpost IV, *Investeringsaktiver tilknyttet markedsrenteprodukter*. Aktiverne specificeres efter art i balancen eller i en note.

§ 19. (Ubenyttet) ~~Under passivpost 15, *Særlige bonus-hensættelser*, opføres bonusforpligtelser, der opfylder kriterierne for at kunne medregnes i basiskapitalen i henhold til lov om finansiel virksomhed.~~

Skadesforsikring

§ 20. Under passivpost 8, *Præmiehensættelser*, opføres nutidsværdien af forventede betalingsstrømme foranlediget af fremtidige forsikringsbegivenheder og administration i de ikke-forløbne dele af risikoperioderne for de skadesforsikringskontrakter, som virksomheden har indgået, jf. § 69 og 69 a.

§ 20 a. Under passivpost 9, *Fortjenstmargen på skadesforsikringskontrakter*, opføres den forventede fortjeneste i de ikke-forløbne dele af risikoperioderne for de skadesforsikringskontrakter, som virksomheden har indgået. Posten anvendes ikke for de forsikringer, hvor præmiehensættelserne er opgjort efter den forenkledte metode i § 69 a.

§ 21. Under passivpost 12, *Erstatningshensættelser*, opføres nutidsværdien af forventede fremtidige betalingsstrømme foranlediget af forsikringsbegivenheder indtruffet i regnskabsåret eller tidligere, jf. § 70.

§ 21 a. Under passivpost 13, *Risikomargen på skadesforsikringskontrakter*, opføres det beløb, som virksomheden forventeligt vil skulle betale en anden forsikringsvirksomhed for, at denne vil overtage risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle virksomhedens skadesforsikringskontrakter afviger fra de beløb, der er opført under passivposterne 8 og 12, *Præmiehensættelser* og *Erstatningshensættelser*.

Resultatopgørelsen

Fælles bestemmelser for skadesforsikring og livsforsikring

§ 22. Under underposten *Indtægter fra tilknyttede virksomheder* opføres den til kapitalandelene svarende indtægt fra tilknyttede virksomheder i form af udbytte og værdiregulering.

Stk. 2. Under underposten *Indtægter fra associerede virksomheder* opføres den til kapitalandelene svarende indtægt fra associerede virksomheder i form af udbytte og værdiregulering.

Stk. 3. Under underposten *Indtægter af investeringsejendomme* opføres overskud eller underskud ved drift af virksomhedens investeringsejendomme. Beløbet opføres efter fradrag af udgifter til ejendomsadministration, og før fradrag af prioritetsrenter, der opføres under posten *Renteudgifter*. Regulering af investeringsejendommens værdi opføres ikke under posten *Indtægter af investerings-ejendomme*, men under posten *Kursreguleringer*.

Stk. 4. Under underposten *Renteindtægter og udbytter m.v.* opføres renter og rentelignende indtægter af obligationer, andre værdipapirer, udlån, indlån og tilgodehavender, herunder indeksregulering af indeksobligationer. Endvidere opføres udbytter af kapitalandele, medmindre beløbene henhører under posterne *Indtægter fra tilknyttede virksomheder* og *Indtægter fra associerede virksomheder*.

Stk. 5. Under underposten *Kursreguleringer* opføres den samlede værdiregulering, herunder valutakursregulering, samt nettogevinster og nettotab ved salg af domicilejendomme og aktiver, der henhører under gruppen af investeringsaktiver i balancen. Undtaget herfra er værdireguleringer vedrørende tilknyttede og associerede virksomheder, jf. stk. 1 og 2, samt valutakursregulering af goodwill, som skal indregnes i anden totalindkomst, jf. § 42, stk. 7 og 8.

Stk. 6. Under underposten *Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed* opføres de omkostninger, der kan henføres til handel med og administration af virksomhedens investeringsaktiver, jf. dog stk. 3.

§ 23. Under hovedposten *Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt* opføres de omkostninger, som er forbundet med at erhverve og administrere virksomhedens bestand af forsikrings- og investeringskontrakter, herunder den hertil svarende andel af personaleomkostninger, provisioner, markedsføringsomkostninger, husleje, driftsomkostninger vedrørende domicilejendomme, udgifter til kontorartikler og kontorhold samt af- og nedskrivninger på materielle og immaterielle aktiver bortset fra nedskrivninger af goodwill, jf. § 142.

Stk. 2. Den andel af de forsikringsmæssige driftsomkostninger, der kan henføres til erhvervelse og fornyelse af bestanden af forsikrings- og investeringskontrakter, opføres under posten *Erhvervelsesomkostninger*.

Stk. 3. Har virksomheden udført erhvervelses- og/eller administrative opgaver for tilknyttede virksomheder, som afregnes på omkostningsdækkende basis, kan det modtagne vederlag opføres som et fradrag i hovedposten. Fradraget opføres under en særskilt underpost benævnt *Refusion fra tilknyttede virksomheder*.

§ 24. Under hovedposterne *Andre indtægter/omkostninger* opføres indtægter og omkostninger i forbindelse med agenturvirksomhed, anden accessorisk virksomhed, administration for andre sel-

skaber samt andre indtægter og omkostninger, der ikke kan henføres til virksomhedens forsikringsbestand eller investeringsaktiver. Indtægter og omkostninger i forbindelse med administration for tilknyttede virksomheder kan dog opføres under posten *Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r.*, jf. § 23, stk. 3. Er beløbene under posterne *Andre indtægter/omkostninger* af væsentlig betydning, skal de forklares i en note.

§ 25. Under hovedposten *Skat* opføres den skat, der påhviler årets resultat, jf. dog § 34.

Livsforsikring

§ 26. Under underpost 1.1, *Bruttopræmier*, opføres beløb for direkte og indirekte forsikringskontrakter, der er forfaldet i regnskabsåret, samt præmier på investeringskontrakter med ret til bonus. Bruttopræmier opføres med fradrag af ristornerede præmiebeløb og eksklusive afgifter opkrævet sammen med præmierne til offentlige myndigheder. I forbindelse med coassurance indgår den andel af den samlede præmie, der vedrører virksomheden.

Stk. 2. Under underpost 1.2, *Afgivne forsikringspræmier*, opføres beløb, forsikringsselskabet i regnskabsåret har betalt til eller er blevet genforsikringsselskaber skyldige for genforsikringsdækning.

Stk. 3. Under hovedposten 1, *Præmier f.e.r., i alt*, opføres resultatet af posterne 1.1. og 1.2.

§ 27. Under hovedpost 3, *Pensionsafkastskat*, opføres den pensionsafkastskat, der vedrører regnskabsåret, uanset om skatten er aktuel eller først skal betales i senere perioder.

§ 28. Under underpost 4.1, *Udbetalte ydelser*, opføres de beløb, der for virksomhedens direkte forsikringskontrakter og investeringskontrakter med ret til bonus i regnskabsåret er betalt til

- 1) forsikringssummer ved død,
- 2) forsikringssummer ved kritisk sygdom,
- 3) forsikringssummer ved invaliditet,
- 4) forsikringssummer ved udløb,
- 5) pensions- og renteydelser,
- 6) tilbagekøb,
- 7) kontant udbetalte bonusbeløb og
- 8) forsikringspræmier

samt ydelser betalt til cedenter for virksomhedens indirekte forsikringskontrakter. Udlodning af egenkapital til medlemmer i medlemsejede virksomheder må ikke behandles som en del af udbetalte ydelser eller på anden måde indregnes i resultatopgørelsen eller i anden totalindkomst.

Stk. 2. Stk. 1, nr. 8, skal omfatte forsikringspræmier, som virksomheden har betalt til andre forsikringsselskaber for forsikringsdækning for forsikringstagere. Ud over de under stk. 1 nævnte beløb kan der under post 4.1. opføres udgifter til revalidering og sygebehandling af forsikrede, når udgifterne er afholdt med det formål at afværge en invaliditetsydelse i det konkrete tilfælde.

Stk. 3. Under underpost 4.2, *Modtaget genforsikringsdækning*, opføres modtagne eller tilgodehavende beløb fra virksomhedens genforsikrere til dækning af forsikringsydelser i overensstemmelse med genforsikringskontrakter.

Stk. 4. Under hovedposten 4, *Forsikringsydelser f.e.r., i alt*, opføres resultatet af underposterne 4.1.-4.2.

§ 29. Under underpost 5.1, *Ændring i livsforsikringshensættelser*, opføres forskellen mellem værdien af livsforsikringshensættelserne ved regnskabsårets begyndelse og slutning, bortset fra den del heraf, der vedrører ind- og udbetalinger vedrørende investeringskontrakter uden ret til bonus.

§ 30. (Ubenyttet).

§ 31. Under hovedpost 9, *Overført investeringsafkast*, fradrages den andel af investeringsafkastet, der vedrører egenkapitalen samt virksomhedens syge- og ulykkesforsikringsvirksomhed.

§ 32. Under post II, *Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring*, opføres resultatet af virksomhedens syge- og ulykkesforsikringsvirksomhed. Posten specificeres i en note i overensstemmelse med resultatopgørelsesskemaet for skadesforsikring, posterne 1-6 i bilag 4, samt en yderligere post *Investeringsafkast*, hvorunder opføres den andel af det samlede investeringsafkast, der vedrører syge- og ulykkesforsikringsvirksomheden, herunder den del af ændringer i erstatningshensættelser og genforsikringsandel af erstatningshensættelser samt ændringer i præmiehensættelser og genforsikringsandel af præmiehensættelser for syge- og ulykkesforsikringsvirksomhed, der kan henføres til ~~løbetidsforkortelsediskonterings effekter~~, valutaomregningsforskelle og ændringer i den anvendte diskonteringsrate. Investeringsafkastet opføres efter fradrag af forsikringsteknisk rente, jf. § 36.

§ 33. Under hovedpost 10, *Egenkapitalens investeringsafkast*, opføres den andel af investeringsafkastet, der vedrører egenkapitalen.

§ 34. I virksomheder, der ikke er selskabsskattepligtige, opføres under hovedpost 13, *Skat*, den andel af pensionsafkastskatten, der kan henføres til egenkapitalen. I så fald benævnes posten *Pensionsafkastskat for egenkapitalen*.

Skadesforsikring

§ 35. Under underpost 1.1, *Bruttopræmier*, opføres ~~præmierbeløb, som er forfaldne forsikringsvirksomheden i regnskabsåret har modtaget eller har fået til gode~~ for direkte og indirekte forsikringer, ~~som virksomheden har indgået i regnskabsperioden. Hvis virksomheden anvender § 69 a, opføres dog udelukkende de beløb, som virksomheden har modtaget eller fået til gode for forsikringer, hvis forsikringsperiode er påbegyndt før regnskabsårets afslutning.~~ Bruttopræmier opføres med fradrag af ristornerede præmiebeløb, bonus og præmierabatter, der ydes forsikringstagere uafhængigt af skadesforløbet, og med fradrag af afgifter til offentlige myndigheder opkrævet sammen med præmierne. I forbindelse med coassurance indgår den andel af den samlede præmie, der vedrører virksomheden.

Stk. 2. Under underpost 1.2, *Afgivne forsikringspræmier*, opføres beløb, forsikringsvirksomheden i regnskabsåret har betalt til eller er blevet genforsikringsselskaber skyldige for genforsikringsdækning.

Stk. 3. Under underpost 1.3, *Ændring i præmiehensættelser*, opføres forskellen mellem bruttopræmiehensættelserne ved regnskabsårets begyndelse og slutning, jf. § 20.

Stk. 4. Under underpost 1.4, *Ændring i fortjenstmargen*, opføres forskellen mellem fortjenstmargenen på skadesforsikringskontrakter ved regnskabsårets begyndelse og slutning, jf. § 20 a.

Stk. 5. Under underpost 1.5, *Ændring i genforsikringsandel af præmiehensættelser*, opføres forskellen mellem den andel af præmiehensættelserne, der kan henføres til genforsikringsdækning ved regnskabsårets begyndelse og slutning.

Stk. 6. Den andel af forskelsbeløbene efter stk. 3-5, der kan henføres til ~~løbetidsforkortelsediskontering~~, valutaomregningsforskelle og ændringer i den anvendte diskonteringsrate, opføres ikke un-

der posterne 1.3. - 1.5., men under post 6, *Forrentning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser*.

Stk. 8. Under hovedposten 1, *Præmieindtægter f.e.r., i alt*, opføres resultatet af underposterne 1.1.- 1.5.

§ 36. Under hovedpost 2, *Forsikringsteknisk rente*, opføres et beregnet renteafkast af årets gennemsnitlige præmiehensættelser f.e.r., når disse er opgjort efter § 69 a. Som rentesatser anvendes de satser, der i henhold til rentekurven nævnt i § 65 a gennemsnitligt hen over regnskabsperioden har svaret til hensættelsernes forventede afviklingstid. Et beløb svarende til de beregnede renteafkast fradrages under post 8, *Forrentning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser*.

Stk. 2. I virksomheder, der driver indirekte forretning, skal den del af de forsikringsmæssige hensættelser, der modsvares af genforsikringsdepoter, ikke indgå i beregningsgrundlaget efter stk. 1. Årets rente af genforsikringsdepoterne skal indgå i beløbet under post 2, *Forsikringsteknisk rente*.

§ 37. Under underpost 3.1, *Udbetalte erstatninger*, opføres beløb, der i regnskabsåret er betalt for forsikringsskader. Beløbet skal indeholde interne og eksterne udgifter til besigtigelse og vurdering af skaderne, udgifter til bekæmpelse og begrænsning af indtrufne skader samt øvrige direkte og indirekte omkostninger forbundet med behandlingen af indtrufne skader. Udbetalte erstatninger opføres efter fradrag af beløb, der er modtaget som følge af virksomhedens overtagelse af forsikrede værdier eller indtræden i forsikredes rettigheder ved erstatningernes udbetaling.

Stk. 2. Under underpost 3.2, *Modtaget genforsikringsdækning*, opføres beløb, forsikringsvirksomheden i regnskabsåret har modtaget fra virksomhedens genforsikrere til dækning af indtrufne skader i overensstemmelse med genforsikringskontrakter.

Stk. 3. Under underpost 3.3, *Ændring i erstatningshensættelser*, opføres forskellen mellem erstatningshensættelserne ved regnskabsårets slutning og begyndelse, jf. § 21.

Stk. 4. Under underpost 3.4, *Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser*, opføres forskellen mellem den andel af erstatningshensættelserne, der kan henføres til genforsikringsdækningen ved regnskabsårets slutning og begyndelse.

Stk. 5. Den andel af forskelsbeløbene efter stk. 3 og 4, der kan henføres til ~~løbetidsforkortelse~~~~iskontering~~, valutaomregningsforskelle og ændringer i den anvendte diskonteringssats, opføres ikke under posterne 3.3. og 3.4., men under post 8, *Forrentning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser*.

Stk. 6. Under hovedpost 3, *Erstatningsudgifter f.e.r., i alt*, opføres resultatet af underposterne 3.1.- 3.4.

§ 38. Under hovedpost 5, *Bonus og præmierabatter*, opføres de præmiebeløb, der er tilbagebetalt eller skal tilbagebetales til forsikringstagere, når størrelsen af tilbagebetalingen fastlægges på grundlag af skadesforløbet i regnskabsåret på den enkelte forsikringskontrakt eller en bestand af forsikringskontrakter ud fra kriterier, der er fastlagt før regnskabsårets begyndelse eller ved forsikringskontrakternes tegning.

Bevægelser på egenkapitalen

§ 39. Bevægelser på egenkapitalen skal vise:

- 1) Den samlede totalindkomst bestående af summen af resultat for perioden og anden totalindkomst.
- 2) Effekten af ændringer i regnskabspraksis og fejlrettelser for hver post under egenkapitalen, jf. §§ 84 og 86.
- 3) For hver post under egenkapitalen skal vises beløbet ved periodens begyndelse og ved periodens slutning specificeret på ændringer fra:

- a) Periodens resultat,
- b) anden totalindkomst,
- c) kapitaltilførsler eller – nedsættelser, herunder køb og salg af egne aktier og
- d) udlodning til ejere.

Kapitel 3

Indregning og måling

Balancen

Generelle bestemmelser

§ 40. Balancen består af indregnede aktiver, indregnede forpligtelser, herunder hensatte forpligtelser, og egenkapitalen, der udgør forskellen mellem disse aktiver og forpligtelser. Ved passiver forstås summen af egenkapital og indregnede forpligtelser.

§ 41. Et aktiv skal indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde virksomheden, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Stk. 2. En forpligtelse skal indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå virksomheden, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Stk. 3. Ved indregning og måling af aktiver og forpligtelser skal der tages hensyn til oplysninger, der fremkommer efter balancedagen, men inden regnskabet udarbejdes, hvis – og kun hvis – oplysningerne bekræfter eller afkræfter forhold, som er opstået senest på balancedagen.

§ 41 a. Dagsværdien af et aktiv eller en forpligtelse er den noterede pris på et aktivt marked for det pågældende aktiv eller den pågældende forpligtelse.

Stk. 2. Hvis der ikke forefindes et aktivt marked, måles dagsværdien ved anvendelse af en egnet værdiansættelsesteknik, der inddrager alle de tilgængelige data, som markedsdeltagere må antages at ville tage i betragtning ved en prisfastsættelse, idet anvendelsen af relevante observerbare data maksimeres og anvendelsen af ikke-observerbare data minimeres.

§ 42. Transaktioner, der er gennemført i en anden valuta end virksomhedens funktionelle valuta, omregnes til den funktionelle valuta efter valutakursen på transaktionsdagen.

Stk. 2. Monetære poster i en anden valuta end virksomhedens funktionelle valuta omregnes til den funktionelle valuta efter lukkekursen for valutaen på balancedagen.

Stk. 3. Ikke-monetære poster i en anden valuta end virksomhedens funktionelle valuta omregnes til den funktionelle valuta efter valutakursen på transaktionsdagen, hvis posten er indregnet på basis af kostprisen.

Stk. 4. Ikke-monetære poster i en anden valuta end virksomhedens funktionelle valuta omregnes til den funktionelle valuta efter lukkekursen på balancedagen, hvis posten er indregnet på basis af dagsværdien.

Stk. 5. Stk. 1-4 gælder tilsvarende for en udenlandsk enhed, hvis aktiviteter indgår i regnskabet, og som har en funktionel valuta, der afviger fra den regnskabsaflæggende virksomheds funktionelle valuta.

Stk. 6. Valutakursforskelle opstået ved afhændelse af aktiver eller afvikling af forpligtelser omfattet af stk. 2-4 eller omregning efter stk. 1-4 skal indregnes i resultatopgørelsen.

Stk. 7. Afviger præsentationsvalutaen fra virksomhedens eller en udenlandsk enheds funktionelle valuta, omregnes den eller de funktionelle valuta(er) til præsentationsvalutaen efter følgende regler:

- 1) Resultatopgørelsesposter omregnes efter valutakursen på transaktionsdagen.

2) Balanceposter omregnes efter lukkekursen på balancedagen.

Stk. 8. Valutakursforskelle opstået ved omregning efter stk. 7 indregnes i anden totalindkomst, jf. § 83, stk. 2, og overføres til en særskilt post under egenkapitalen.

Stk. 9. Finanstilsynet kan under særlige omstændigheder tillade, at årsregnskabets præsentationsvaluta er en anden end danske kroner eller euro, jf. § 192 i lov om finansiel virksomhed.

Finansielle instrumenter

§ 43. Finansielle aktiver og finansielle forpligtelser indregnes i balancen, når virksomheden bliver underlagt det finansielle instruments kontraktmæssige bestemmelser.

§ 44. Et finansielt aktiv, der er solgt eller på anden måde overdraget til en anden part, skal ophøre med at være indregnet i balancen. En del af et finansielt aktiv skal ophøre med at være indregnet i balancen, hvis der er solgt eller overdraget en entydigt defineret andel af aktivet.

Stk. 2. Ved køb eller salg af finansielle aktiver på sædvanlige markedsbetingelser kan virksomheden vælge på ensartet måde for samtlige køb og salg at indregne og ophøre med indregning af aktiverne i balancen enten på handelsdatoen eller på afregningsdatoen.

Stk. 3. Anvendes handelsdatoen som indregningsdato, jf. stk. 2, indregnes samtidig med indregningen af det finansielle aktiv en forpligtelse svarende til den aftalte pris. Tilsvarende indregnes ved salg af et finansielt aktiv et aktiv svarende til den aftalte pris. Denne forpligtelse eller dette aktiv ophører med at være indregnet i balancen på afregningsdatoen.

Stk. 4. Anvendes afregningsdatoen som indregningsdato, jf. stk. 2, skal ændringer i værdien af det erhvervede eller solgte aktiv i perioden mellem handelsdatoen og afregningsdatoen indregnes som et finansielt aktiv eller en finansiell forpligtelse. For et aktiv, som efter første indregning måles til kostpris eller amortiseret kostpris, indregnes værdiændringer i perioden mellem handelsdatoen og afregningsdatoen ikke.

Stk. 5. Uanset stk. 1 skal et finansielt aktiv, der overdrages på en måde, der indebærer, at virksomheden i væsentligt omfang bevarer risikoen og adgangen til afkast (betalingsstrømme) forbundet med aktivet, bibeholdes i balancen. Ved en sådan overdragelse indregnes en finansiell forpligtelse svarende til den betaling, der er modtaget i forbindelse med overdragelsen.

§ 45. Finansielle forpligtelser ophører med at være indregnet i balancen, når – og kun når – forpligtelsen ophører. Det vil sige, når den i kontrakten anførte pligt er opfyldt, annulleret eller udløbet.

§ 45 a. Uanset forbuddet mod modregning i § 188, stk. 1, nr. 8, i lov om finansiel virksomhed skal finansielle aktiver og finansielle forpligtelser modregnes og præsenteres med nettobeløbet, når følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Virksomheden har ret til at modregne i forhold til modparten og
- 2) virksomheden har til hensigt at afhænde aktivet og afvikle forpligtelsen ved modregning eller afhænde aktivet og afvikle forpligtelsen samtidigt.

§ 46. Finansielle instrumenter skal på tidspunktet for første indregning måles til dagsværdi.

Stk. 2. Finansielle forpligtelser samt udlån og tilgodehavender, som efter første indregning løbende måles til amortiseret kostpris, jf. §§ 48 og 49, skal dog ved første indregning måles til dagsværdi med tillæg af de transaktionsomkostninger og fradrag for de modtagne gebyrer og provisioner, som er direkte forbundet med erhvervelsen eller udstedelsen af det finansielle instrument.

§ 47. Finansielle instrumenter skal efter første indregning løbende måles til dagsværdi.

Stk. 2. Unoterede kapitalandele skal, hvis deres dagsværdi ikke kan måles pålideligt, dog måles til kostpris med fradrag af nedskrivninger, jf. stk. 3. Tilsvarende gælder for afledte finansielle instrumenter, hvis værdi er afledt af sådanne kapitalandele.

Stk. 3. Hvis der er indtruffet objektiv indikation for værdiforringelse, skal finansielle aktiver omfattet af stk. 2 nedskrives med forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger diskonteret med den gældende markedsrente for lignende finansielle aktiver. Sådanne nedskrivninger må ikke tilbageføres.

§ 48. Ikke-afledte finansielle forpligtelser kan uanset § 47, stk. 1, efter første indregning løbende måles til amortiseret kostpris forudsat, at der ikke er tale om

- 1) at måling til dagsværdi eliminerer eller reducerer væsentligt en måle- eller indregningsmæssig inkonsistens, som ellers ville opstå på grund af måling eller indregning efter forskellige grundlag,
- 2) at de pågældende forpligtelser indgår i et risikostyringssystem eller en investeringsstrategi, der baserer sig på dagsværdier, og indgår på dette grundlag i virksomhedens interne ledelsesrapportering, eller
- 3) at de pågældende forpligtelser indeholder et indbygget afledt finansielt instrument, som
 - a) i væsentlig grad ændrer pengestrømmene på de pågældende forpligtelser og
 - b) alternativt ville skulle udskilles og måles separat til dagsværdi.

Stk. 2. Finansielle forpligtelser, som efter stk. 1 er målt til amortiseret kostpris, kan ikke efterfølgende måles til dagsværdi.

§ 49. Udlån og tilgodehavender kan uanset § 47, stk. 1, efter første indregning løbende måles til amortiseret kostpris forudsat, at der ikke er tale om

- 1) at måling til dagsværdi eliminerer eller reducerer væsentligt en måle- eller indregningsmæssig inkonsistens, som ellers ville opstå på grund af måling eller indregning efter forskellige grundlag,
- 2) at de pågældende udlån og tilgodehavender indgår i et risikostyringssystem eller en investeringsstrategi, der baserer sig på dagsværdier, og indgår på dette grundlag i virksomhedens interne ledelsesrapportering, eller
- 3) at de pågældende udlån og tilgodehavender indeholder et indbygget afledt finansielt instrument, som
 - a) i væsentlig grad ændrer pengestrømmene på de pågældende udlån og tilgodehavender og
 - b) alternativt ville skulle udskilles og måles separat til dagsværdi.

Stk. 2. Udlån og tilgodehavender, som efter stk. 1 er målt til amortiseret kostpris, kan ikke efterfølgende måles til dagsværdi.

Stk. 3. Hvis der er indtruffet objektiv indikation på værdiforringelse, skal udlån og tilgodehavende omfattet af stk. 1 nedskrives med forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi og nutidsværdien af de forventede fremtidige betalinger diskonteret med udlånets eller tilgodehavendets oprindelige effektive rente. Hvis en efterfølgende begivenhed bevirker, at værdiforringelsen er reduceret helt eller delvist, skal nedskrivningen tilbageføres tilsvarende. Tilbageførsel skal indregnes i resultatopgørelsen.

§ 50. (Ubenyttet)

§ 51. (Ubenyttet)

§ 52. Egne aktier samt øvrige egne egenkapitalinstrumenter indregnes ikke som et aktiv. Anskaffelser eller salg af egne aktier og øvrige egne egenkapitalinstrumenter indregnes som en ændring i

egenkapitalen. En forpligtelse til at købe egne egenkapitalinstrumenter indregnes som en forpligtelse af samme størrelse som den aftalte købesum.

Stk. 2. Egne gældsinstrumenter indregnes ikke som et aktiv. Anskaffelser eller salg af egne gældsinstrumenter indregnes som en ændring i den pågældende forpligtelse.

Dattervirksomheder og associerede virksomheder

§ 53. Andele i dattervirksomheder og associerede virksomheder indregnes og måles til virksomhedernes regnskabsmæssige indre værdi. Virksomhedernes indre værdi opgøres efter den regnskabsaflæggende virksomheds egen regnskabspraksis.

Stk. 2. Summen af de til kapitalandelene svarende andele i de tilknyttede og associerede virksomheders resultat opføres i resultatopgørelsen under posten, *Indtægter fra tilknyttede virksomheder*, henholdsvis posten, *Indtægter fra associerede virksomheder*.

Stk. 3. Den regnskabsmæssige værdi af kapitalandelene opskrives eller nedskrives med de i stk. 2 nævnte beløb samt med de eventuelle reguleringer af de tilknyttede og associerede virksomheders regnskabsmæssige indre værdi, der er ført som kapitalbevægelser i de tilknyttede og associerede virksomheder. Udbytte til moderselskabet henholdsvis virksomheden fratrækkes i den regnskabsmæssige indre værdi af de tilknyttede og associerede virksomheder.

Stk. 4. Et beløb svarende til den samlede nettoopskrivning, jf. stk. 3, skal henlægges til reserven for nettoopskrivning efter indre værdis metode under passivpost 4.3, *Andre henlæggelser*. Reserven kan ikke indregnes med et negativt beløb. Reserven for nettoopskrivning efter indre værdis metode kan ikke anvendes som udbytte eller udlodning.

Stk. 5. Stk. 4 finder ikke anvendelse på virksomheder, der driver direkte livsforsikringsvirksomhed.

Stk. 6. En eventuel forskel mellem kostprisen og indre værdi ved erhvervelsen af en dattervirksomhed behandles efter § 142, stk. 2-4.

Stk. 7. En eventuel forskel mellem kostprisen og indre værdi ved erhvervelsen af en associeret virksomhed behandles efter § 142, stk. 2-4. Et eventuelt goodwill-beløb indregnes dog som en del af værdien af den associerede virksomhed og ikke som et aktiv under immaterielle aktiver.

§ 54. Uanset § 53 skal dattervirksomheder og associerede virksomheder, der er i midlertidig besiddelse, jf. § 10, måles til den laveste værdi af værdien opgjort efter § 53 og dagsværdien med fradrag af omkostninger ved salg.

Stk. 2. Der foretages ikke afskrivninger på aktiver i dattervirksomheder og associerede virksomheder omfattet af stk. 1.

Materielle anlægsaktiver

§ 55. Materielle anlægsaktiver, som besiddes til brug i virksomheden eller til udlejning, og som forventes at skulle benyttes i mere end ét regnskabsår, skal på tidspunktet for første indregning måles til kostpris.

Stk. 2. I kostprisen medregnes alle omkostninger, der er foranlediget af anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug, eller som direkte kan henføres til det fremstillede aktiv.

§ 56. Materielle anlægsaktiver, bortset fra investeringsejendomme og domicilejendomme, jf. §§ 57 og 58, samt aktiver omfattet af § 59, skal efter første indregning måles til kostprisen med fradrag af akkumulerede afskrivninger og akkumulerede nedskrivninger ved værdiforringelse.

Stk. 2. Afskrivninger indregnes i resultatopgørelsen. Afskrivninger er den systematiske fordeling over aktivets forventede brugstid af aktivets kostpris med fradrag af den restværdi, som aktivet for-

ventes at kunne indbringe ved udgangen af brugstiden. Afskrivningsgrundlaget skal måles på ibrugtagningstidspunktet samt ved efterfølgende ændringer i de elementer, der indgår i afskrivningsgrundlaget.

Stk. 3. Nedskrivning for tab ved værdiforringelse skal foretages, hvis det vurderes, at aktivets genindvindingsværdi er lavere end den regnskabsmæssige værdi efter foretagne afskrivninger. Nedskrivninger skal tilbageføres, hvis der ikke længere er grundlag for nedskrivningen.

Stk. 4. En gruppe af materielle anlægsaktiver kan efter første indregning måles til omvurderet værdi efter reglerne for domicilejendomme i § 58. Alle aktiver tilhørende den pågældende gruppe skal i så fald måles efter denne metode.

§ 57. Investeringsejendomme skal efter første indregning løbende måles til dagsværdi.

Stk. 2. Dagsværdien opgøres i overensstemmelse med bilag 7.

§ 58. Domicilejendomme skal efter første indregning løbende måles til omvurderet værdi, som er dagsværdien på omvurderingstidspunktet med fradrag af efterfølgende akkumulerede afskrivninger og efterfølgende tab ved værdiforringelse. Omvurdering skal foretages så hyppigt, at den regnskabsmæssige værdi ikke afviger væsentligt fra domicilejendommens dagsværdi på balancetidspunktet.

Stk. 2. Dagsværdien på balancedagen skal opgøres i overensstemmelse med bilag 7.

Stk. 3. Stigninger i en domicilejendoms omvurderede værdi indregnes i anden totalindkomst, jf. § 83, stk. 2, og overføres til posten *Opskrivningshenlæggelser* under egenkapitalen, medmindre stigningen modsvarer en værdinedgang, der tidligere er indregnet i resultatopgørelsen, jf. stk. 4.

Stk. 4. Fald i en domicilejendoms omvurderede værdi indregnes i resultatopgørelsen, medmindre faldet modsvarer en værdistigning, der tidligere er indregnet i anden totalindkomst, jf. stk. 3. I så fald skal værdifaldet indregnes i anden totalindkomst og overføres som en reduktion i *Opskrivningshenlæggelser* under egenkapitalen.

Stk. 5. Afskrivninger baseret på den seneste omvurderede værdi, jf. § 56, stk. 2, 2. pkt. indregnes i resultatopgørelsen.

§ 59. Materielle anlægsaktiver omfattet af § 10 om aktiver i midlertidig besiddelse måles til det laveste beløb af regnskabsmæssig værdi og dagsværdi med fradrag af omkostninger ved salg.

Stk. 2. Der foretages ikke afskrivninger på materielle anlægsaktiver omfattet af stk. 1.

Immaterielle aktiver

§ 60. Immaterielle aktiver skal på tidspunktet for første indregning måles til kostpris, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Udviklingsomkostninger kan kun indregnes som et immaterielt aktiv, hvis der foreligger dokumentation for,

- 1) at der er teknisk mulighed for færdiggørelse af det immaterielle aktiv, således at det kan anvendes,
- 2) at virksomheden har til hensigt at færdiggøre det immaterielle aktiv,
- 3) at virksomheden evner at anvende det immaterielle aktiv,
- 4) at det immaterielle aktiv vil frembringe sandsynlige økonomiske fordele i fremtiden, der som minimum svarer til de afholdte omkostninger, og
- 5) at virksomheden på pålidelig måde kan måle de omkostninger, der kan henføres til det immaterielle aktiv i løbet af dets udvikling.

Stk. 3. Internt oparbejdede mærkenavne, kundelister og lignende, forskningsomkostninger, stiftelses- og etableringsomkostninger, uddannelsesomkostninger, markedsføringsomkostninger, flytte- og omorganiseringssomkostninger samt internt oparbejdet goodwill må ikke indregnes som aktiv.

§ 61. Immaterielle aktiver skal efter første indregning måles til kostpris med fradrag af akkumulerede afskrivninger, hvis aktivet vurderes at have en endelig brugstid, og akkumulerede tab ved værdiforringelse, jf. § 56, stk. 2 og 3.

Leasing

§ 62. Finansielt leasede aktiver indregnes hos leasingtager fra det tidspunkt, hvor leasingtager har ret til at bruge det leasede aktiv. Ved første indregning måles aktivet til laveste beløb af dagsværdien eller nutidsværdien af de aftalte leasingbetalinger. Samtidig indregnes nutidsværdien af de aftalte leasingbetalinger som en forpligtelse. Ved beregning af nutidsværdien anvendes leasingkontraktens interne rente, hvis det er muligt at bestemme denne. I modsat fald anvendes leasingtagers marginale lånerente.

Stk. 2. Efter første indregning måles finansielt leasede aktiver hos leasingtager efter principperne i §§ 55-61 afhængig af karakteren af det leasede aktiv.

Stk. 3. Tilgodehavender fra finansielle leasingkontrakter indregnes hos leasinggiver som et tilgodehavende, hvis værdi svarer til nettoinvesteringen i leasingaftalen.

Stk. 4. Aktiver, der indgår i en operationel leasingkontrakt, indregnes i balancen hos leasinggiver, men ikke hos leasingtager, i henhold til principperne i §§ 55-61 afhængig af karakteren af det leasede aktiv.

Forsikringsforpligtelser

§ 63. Forsikringsforpligtelser indregnes i balancen fra det tidspunkt, hvor forsikringsrisikoen overgår til virksomheden.

§ 64. En forsikringsforpligtelse eller en del heraf skal fjernes fra balancen, når den er ophørt. Dette er tilfældet, når forsikringsforpligtelsen, som den er specificeret i kontrakten, er opfyldt, ophævet eller udløbet.

§ 65. Hensættelser til forsikringsforpligtelser skal opgøres således, at de under hensyntagen til, hvad der med rimelighed kan forudses, er tilstrækkelige til at dække samtlige virksomhedens forsikringsforpligtelser, ~~men samtidig ikke er større end nødvendigt.~~

Stk. 2. Hensættelser til forsikringsforpligtelser skal ikke reguleres for ændringer, der skyldes ændringer i virksomhedens egen kreditrisiko.

§ 65 a. De nutidsværdiberegninger, der indgår i opgørelsen af hensættelser til forsikringsforpligtelser, foretages ved anvendelse af den relevante risikofri rentekurve, der offentliggøres af EIOPA i medfør af artikel 77 e, stk. 1, litra a, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2009/138/EF.

Stk. 2. Hvis virksomheden har fået tilladelse efter § 126 e, stk. 2 eller 3, i lov om finansiel virksomhed til at anvende inden for rammerne af solvensreglerne anvender en matchtilpasning ~~og/eller en~~ volatilitetsjustering af den rentekurve, der er nævnt i stk. 1, kan en tilsvarende tilpasning ~~og/eller~~ justering anvendes i nutidsværdiberegningerne.

Hensættelser til livsforsikringsforpligtelser

§ 66. Passivposten, *Livsforsikringshensættelser*, opgøres til nutidsværdien af bedste skøn af de forventede betalingsstrømme, der afstedkommes af de livsforsikringer og investeringskontrakter, som virksomheden har indgået. De forventede betalingsstrømme skal indbefatte:

- 1) Forventede ydelser til forsikringstagere og parter i investeringskontrakter.
- 2) Forventede fremtidige præmier for indgåede livsforsikringer og investeringskontrakter.
- 3) Forventede omkostninger til at administrere forsikringerne og investeringskontrakterne indtil disses udløb.
- 4) Forventede betalinger som følge af forsikringstagernes udnyttelse af optioner som tilbagekøb eller præmieophør.
- 5) Forventet pensionsafkastskat betalt på vegne af forsikringstagere og parter i investeringskontrakter.

Formateret: Indrykning: Venstre: 0 cm, Hængende: 0,75 cm

Stk. 2. Bedste skøn af betalingsstrømmene efter stk. 1 fastlægges ved anvendelse af en simulationsmodel, der inddrager alle variable, der kan påvirke betalingsstrømmene, på basis en sandsynlighedsvægtning af et tilstrækkeligt antal af de mest realistiske scenarier for udviklingen i de relevante variable eller ved anvendelse af de forenklede metoder, der er beskrevet i § 67.

Stk. 3. Ud over beløbet efter stk. 1 skal *Livsforsikringshensættelser* indeholde en risikomargen, som er det beløb, virksomheden forventeligt vil skulle betale en anden forsikringsvirksomhed for at denne vil overtage risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle virksomhedens bestand af livsforsikringer og investeringskontrakter afviger fra den opgjorte nutidsværdi af de forventede betalingsstrømme.

~~§ 67. Stk. 3.~~ For forsikringer og investeringskontrakter med bonusret kan ~~nutidsværdien af de forventede betalingsstrømme, der relaterer sig til~~ bonus, opgøres indirekte som værdien af de aktiver, inklusive nutidsværdien af forventede fremtidige præmier på det anvendte beregningsgrundlag, der er til rådighed for opfyldelsen af bonus efter, at hensættelser for ydelser beregnet på et garanteret grundlag, inklusive eventuelle forhøjelser efter stk. 3, 2. pkt. ~~nutidsværdien af bedste skøn af omkostninger og ydelser på det anvendte beregningsgrundlag~~, risikomargen og nutidsværdien af den forventede fremtidige fortjeneste på forsikringerne opgjort ud fra de regler for fordeling af overskudskontributionsregler, der gælder for forsikringerne, er dækket. Værdien af de forsikredes bonusret kan for den enkelte forsikring eller investeringskontrakt ikke være mindre end nul. For tegningsgrundlag, hvor der er indregnet gennemsnitlige margener på de enkelte elementer, gælder denne begrænsning ikke for den enkelte forsikring eller investeringskontrakt, men for det aggregationsniveau af forsikringer eller investeringskontrakter, hvorpå de gennemsnitlige margener er fastsat eller det enkelte segment af forsikringer ikke være mindre end nul.

Stk. 24. For forsikringer og investeringskontrakter, hvor ydelserne er betinget garanterede, idet garantien reduceres eller bortfalder, hvis en eller flere usikre fremtidige begivenheder indtræffer, opgøres de forventede betalingsstrømme for ydelserne, som om disse begivenheder ikke indtræffer. Hvis forsikringsvilkårene eller det af virksomheden anmeldte grundlag fastlægger de ydelser, der vil gælde, hvis begivenhederne indtræffer, kan de forventede betalingsstrømme dog opgøres under hensyn til sandsynlighederne for, at begivenhederne indtræffer, hvis disse sandsynligheder er beregnelige på en meningsfuld måde, jf. § 66, stk. 2.

Stk. 35. For forsikringer og investeringskontrakter, hvor ydelserne beregnes på et grundlag, som virksomheden er berettiget til at ændre, så ydelserne nedsættes, opgøres de forventede betalingsstrømme efter § 66, stk. 1, under hensyn til virksomhedens mulighed for at nedsætte ydelserne. Hvis virksomhedens forhold eller kommunikationen til forsikringstagerne eller kontraktparterne

indebærer, at ydelserne først nedsættes efter en periode, opgøres hensættelserne med udgangspunkt i de ydelser, der følger af de anvendte grundlag, indtil udløbet af denne periode. Efter udløbet af perioden fastsættes betalingsstrømmene efter det grundlag, der måtte gælde efter nedsættelsen. Hensættelser opgjort efter denne bestemmelse indgår i fradraget ved opgørelsen af værdien af bonus efter stk. 1, det ugaranterede grundlag er fastsat for en afgrænset periode, der kræver, at virksomheden træffer en ny beslutning, hvis det ugaranterede grundlag skal bibeholdes ud over denne afgrænsede periode, kan de forventede betalingsstrømme dog fastsættes med det udgangspunkt, at det ugaranterede grundlag alene gælder for de ydelser, der er omfattet af den tidsafgrænsede beslutning, mens betalingsstrømmene for øvrige ydelser fastsættes ud fra det grundlag, der vil gælde, hvis virksomheden ikke træffer beslutning om at bibeholde det ugaranterede grundlag.

Stk. 46. For forsikringer og investeringskontrakter, hvor ydelserne til forsikringstageren eller kontraktparten fastlægges direkte ud fra den betalingsstrøm, der genereres af afkastet på bestemte aktiver og forpligtelser (~~markedsrenteprodukter~~), kan nutidsværdien af de forventede betalingsstrømme opgøres indirekte og indregnes i Livsforsikringshensættelser med værdien af de pågældende kontrakter opgjort ud fra dagsværdien af de pågældende aktiver og forpligtelser. Hvis kontrakterne indeholder garantier eller forsikringselementer, der er uafhængige af værdien af de pågældende aktiver og forpligtelser, opgøres værdien dog mindst til værdien af disse garantier eller forsikringselementer efter principperne i § 66stk. 1 og 2.

§ 687. Passivposten, Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter, opgøres til nutidsværdien af det forventede fremtidige overskud i de resterende kontraktperioder for de livsforsikringer og investeringskontrakter, som virksomheden har indgået.

~~§ 68. (Ubenyttet).~~

Hensættelser til skadesforsikringsforpligtelser

§ 69. Præmiehensættelserne opgøres som nutidsværdien af de betalinger, som virksomheden efter bedste skøn må forventes at skulle afholde i anledning af forsikringsbegivenheder, som må forventes at finde sted efter balancedagen, og som er dækket af de forsikringer, virksomheden har indgået. Præmiehensættelserne skal endvidere indeholde nutidsværdien af de betalinger, som virksomheden efter bedste skøn må forventes at skulle afholde efter balancedagen til direkte og indirekte omkostninger i forbindelse med administration, erhvervelse og skadesbehandling af de forsikringer, som virksomheden har indgået.

Stk. 2. Ved opgørelse af præmiehensættelserne tages hensyn til nutidsværdien af bedste skøn af endnu ikke forfaldnemodtagne præmier og præmierater for indgåede forsikringer, som forventes modtaget under de pågældende forsikringer til dækning af forsikringsbegivenheder, der finder sted inden udløbet af de aftalte risikoperioder, og som ikke er indregnet i Præmier i resultatopgørelsen.

§ 69 a. Præmiehensættelserne kan, uanset § 69, for forsikringer med en risikoperiode på et år eller kortere, eller hvis metoden fører til tilnærmelsesvist samme resultat som anvendelsen af § 69, opgøres efter den forenkledte metode beskrevet i stk. 2-4.

Stk. 2. Efter den forenkledte metode opgøres præmiehensættelserne for alle forsikringer, hvis risikoperiode er påbegyndt inden regnskabsperiodens udgang, og skal udgøre den andel af modtagne og tilgodehavende bruttopræmier, der svarer til den del af risikoperioden, der forløber efter balancedagen. Gennemsnitsberegninger kan anvendes, når der er grund til at antage, at de tilnærmelsesvist vil føre til samme resultat som en beregning baseret på de enkelte forsikringer.

Stk. 3. Ved beregning af præmiehensættelserne efter stk. 2 kan bruttopræmierne opgøres efter fradrag af den del af præmien, der svarer til de tilknyttede erhvervsomkostninger, som er omkostningsført ved indgåelsen af forsikringerne.

Stk. 4. Hvis en bestand af forsikringer, der dækker samme risiko, forventes at være tabsgivende som følge af omkostninger til forsikringsbegivenheder, som indtræffer efter balancedagen, skal præmiehensættelserne indbefatte et beløb til dækning af tabet, som skal opgøres under hensyn til risikomargen.

Stk. 5. Det er en forudsætning for anvendelse af den forenklede metode efter stk. 2-4, at virksomheden ikke indregner en fortjenstmargen for de pågældende forsikringer i opgørelsen af virksomhedens kapitalgrundlagbasiskapital.

§ 70. Erstatningshensættelserne opgøres som nutidsværdien af de betalinger, som virksomheden efter bedste skøn må forventes at skulle afholde i anledning af forsikringsbegivenheder, som har fundet sted indtil balancedagen ud over de beløb, som allerede er betalt i anledning af sådanne begivenheder. Erstatningshensættelserne skal endvidere indeholde nutidsværdien af de beløb, som virksomheden efter bedste skøn må forventes at skulle afholde til direkte og indirekte omkostninger i forbindelse med afviklingen af erstatningsforpligtelserne.

Stk. 2. Erstatningshensættelserne opgøres med udgangspunkt i de forventede erstatningsbeløb og omkostninger efter

- 1) en sag-for-sag vurdering af anmeldte forsikringsbegivenheder, der i det mindste skal omfatte alle anmeldte forsikringsbegivenheder af betydelig omfang,
- 2) et erfaringsbaseret skøn over utilstrækkeligt oplyste forsikringsbegivenheder, der har været genstand for en sag-for-sag vurdering,
- 3) et erfaringsbaseret skøn over anmeldte forsikringsbegivenheder, der ikke har været genstand for sag-for-sag vurdering, og
- 4) et erfaringsbaseret skøn over forsikringsbegivenheder, som er indtruffet inden balancedagen, men som er uanmeldte på tidspunktet for regnskabets udarbejdelse.

Stk. 3. Ved opgørelse af erstatningshensættelserne skal der tages hensyn til de indtægter og omkostninger i forbindelse med overtagelse og realisation af aktiver og rettigheder, som virksomheden opnår ret til ved erstatningernes udbetaling.

Forsikringsaktiver

§ 71. Virksomhedens rettigheder under en genforsikringskontrakt, opgøres ud fra vilkårene i genforsikringskontrakten ved anvendelse af metoder og antagelser, der er konsistente med dem, der har fundet anvendelse ved opgørelsen af bruttoforpligtelserne under virksomhedens forsikringer. Værdien af genforsikringsandele af præmiehensættelser opgøres under hensyn til de forventede betalingsstrømme, der knytter sig til de genforsikringskontrakter, der forventes indgået til afdækning af præmiehensættelser. Hvis § 69 anvendes, specificeres i en note den andel af genforsikringsandel af præmiehensættelser, der relaterer sig til fortjenstmargen.

Stk. 2. Forsikringsaktiver vurderes for eventuel værdiforringelse som følge af kreditrisiko og nedskrives til nutidsværdien af de betalinger, der forventes at kunne inddrives, hvis denne værdi er lavere end værdien opgjort efter stk. 1.

Hensatte forpligtelser

§ 72. Hensatte forpligtelser, garantier og andre forpligtelser, der er uvisse med hensyn til størrelse eller tidspunkt for afvikling, indregnes som hensatte forpligtelser, når det er sandsynligt, at forpligtelsen vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, og forpligtelsen kan måles pålideligt.

Stk. 2. Tabsgivende kontrakter, som er kontrakter, hvor de uundgåelige omkostninger forbundet med at indfri de kontraktlige forpligtelser overstiger de forventede økonomiske fordele, indregnes ligeledes som hensatte forpligtelser.

Stk. 3. Hensatte forpligtelser måles til det bedste skøn over de omkostninger, der er nødvendige for at indfri den aktuelle forpligtelse på balancedagen.

Stk. 4. Hvis diskontering er af væsentlig betydning for størrelsen af en hensat forpligtelse, skal den måles til nutidsværdien af de omkostninger, som forventes at være nødvendige for at indfri forpligtelsen.

Stk. 5. Den diskonteringssats, der anvendes til måling af nutidsværdien opgøres således, at den afspejler de risici, der er specifikt forbundet med forpligtelsen. Diskonteringssatsen må ikke afspejle risici, der er reguleret for i skønnet over de omkostninger, der er nødvendige for at indfri forpligtelsen, jf. stk. 3.

Stk. 6. Garantier kan dog ikke indregnes eller måles til en lavere værdi end den præmie eller provision, virksomheden har modtaget for at påtage sig garantien, systematisk afskrevet over risikoperioden.

§ 73. Hensatte forpligtelser skal gennemgås ved hver regnskabsaflæggelse og reguleres således, at de afspejler det bedste aktuelle skøn. Hvis det ikke længere er sandsynligt, at indfrielse vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, skal forpligtelsen tilbageføres.

Stk. 2. En hensat forpligtelse må kun anvendes til dækning af de omkostninger, som ved første indregning begrundede hensættelsen.

Personaleydelser

§ 73 a. Omkostninger til ydelser og goder til ansatte for disses arbejdsydelser skal indregnes i resultatopgørelsen i takt med de ansattes præstation af de arbejdsydelser, der giver ret til de pågældende ydelser og goder.

Stk. 2. Ubetalte beløb, der er omkostningsført i henhold til stk. 1, skal indregnes som en forpligtelse. Beløb, der forfalder inden for 12 måneder efter balancetidspunktet, diskonteres ikke, mens beløb, der forfalder mere end 12 måneder efter balancetidspunktet, skal diskonteres. Forudbetalte beløb indregnes som et aktiv.

§ 74. Pensionsforpligtelser over for ansatte skal indregnes til nutidsværdien af de ydelser, som ud fra det bedst mulige skøn må forventes at skulle betales med fradrag af eventuelle tilknyttede aktiver (firmapensionskasse).

Stk. 2. Pensionsforpligtelser skal gennemgås på hver balancedag, således at det beløb, der indregnes, afspejler nutidsværdien af det bedste aktuelle skøn. Ændringer, der er en følge af et ændret skøn over ydelsernes størrelse (aktuarmæssige gevinster og tab samt merrente på tilknyttede aktiver), indregnes i anden totalindkomst, jf. § 83.

Stk. 3. Stk. 1 og 2 finder ikke anvendelse på pensionsforpligtelser over for ansatte, hvis vilkårene svarer til sædvanlige vilkår i forsikringskontrakter, som virksomheden udbyder til kunder. Sådanne forsikringskontrakter behandles regnskabsmæssigt sammen med og efter samme principper som de tilsvarende forsikringskontrakter med kunder.

Aktiebaseret vederlæggelse

§ 75. Aktiebaseret vederlæggelse af ledelse og medarbejdere skal indregnes som en omkostning i resultatopgørelsen over optjeningsperioden. Samtidig indregnes en tilsvarende stigning i egenkapitalen.

Stk. 2. Den indregnede omkostning måles til dagsværdien på tildelingstidspunktet af det instrument, der anvendes som betaling.

Skat

§ 76. Aktuel skat vedrørende regnskabsåret og tidligere regnskabsår skal, i det omfang den ikke er betalt, indregnes som en forpligtelse. Er den skat, der er betalt, større end den aktuelle skat for regnskabsåret og tidligere regnskabsår, indregnes forskellen som et aktiv.

Stk. 2. Den skattepligt, der hviler på en midlertidig forskel mellem den regnskabsmæssige værdi og den skattemæssige værdi, skal indregnes som udskudt skat. Er den midlertidige forskel negativ, og er det sandsynligt, at den vil kunne udnyttes til at nedbringe den fremtidige skat, indregnes et udskudt skatteaktiv.

Stk. 3. Uanset stk. 2 skal der ikke afsættes udskudt skat af:

- 1) sikkerhedsfonde, der er henlagt af ubeskattede midler, jf. § 124, og
- 2) ubeskattet egenkapital, der er erhvervet ved fusion med en pensionskasse eller et arbejdsmarkedsrelateret livsforsikringsaktieselskab, jf. § 13 h i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v.

Stk. 4. I de i stk. 3 nævnte tilfælde skal der dog afsættes udskudt skat, hvis det er sandsynligt, at der inden for en overskuelig periode indtræffer en situation, der vil udløse beskatning af midlerne i sikkerhedsfonden, jf. § 13 c i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v., eller den ubeskattede egenkapital, jf. § 13 h, i lov om indkomstbeskatning af aktieselskaber m.v.

Regnskabsmæssig sikring

§ 76 a. Hvis der er etableret et sikringsforhold vedrørende sikring til dagsværdi mellem et eller flere afledte finansielle instrumenter eller i tilfælde af sikring af valutakursrisici mellem et eller flere ikke-afledte finansielle instrumenter (sikringsinstrumentet) og et indregnet aktiv, en indregnet forpligtelse, en gruppe af aktiver eller en gruppe af forpligtelser (den sikrede post), som måles til amortiseret kostpris, skal værdien af den sikrede post for så vidt angår den sikrede risiko reguleres til dagsværdi. Værdiændringen indregnes i resultatopgørelsen. Ved sikringens ophør værdireguleres den sikrede post efter principperne for måling til amortiseret kostpris på basis af den nyberegnede værdi.

Stk. 2. Stk. 1 finder tilsvarende anvendelse i forbindelse med sikring af risikoen for ændringer i dagsværdien af en ikke-indregnet aftalt fremtidig betaling for varer og tjenesteydelser, idet ændringerne i dagsværdien af den pågældende betaling indregnes som et aktiv eller en forpligtelse. Værdiændringen indregnes i resultatopgørelsen. På tidspunktet for afvikling af den aftalte fremtidige betaling justeres værdien af det herfor erhvervede aktiv eller den erhvervede forpligtelse med de allerede indregnede værdiændringer.

§ 77. Hvis der er etableret et sikringsforhold vedrørende sikring af betalingsstrømme mellem et eller flere afledte finansielle instrumenter, eller i tilfælde af sikring af valutakursrisici mellem et eller flere afledte eller ikke-afledte finansielle instrumenter (sikringsinstrumentet) og fremtidige betalinger, skal den del af ændringen i dagsværdien af sikringsinstrumentet, der afdækker udsving i betalingsstrømmen, indregnes i anden totalindkomst, jf. § 83, stk. 2.

§ 78. Hvis der er etableret en valutakurssikring af en investering i en udenlandsk enhed, skal den andel af værdireguleringen af sikringsinstrumentet, der vedrører sikringen, indregnes i anden totalindkomst. Sikringsinstrumentet kan være et ikke-afledt finansielt instrument. De beløb, der er indregnet i anden totalindkomst, herunder også beløb indregnet i anden totalindkomst i forbindelse med valutaomregning af en investering i en udenlandsk enhed, jf. § 42, stk. 8, indregnes i resultatopgørelsen, når den udenlandske enhed afhændes.

§ 79. Et sikringsforhold kan kun behandles efter reglerne i §§ 76 a og 78, når følgende betingelser er opfyldt:

- 1) Der foreligger formel dokumentation på tidspunktet for sikringsforholdets etablering for eksistensen af et sikringsforhold samt for virksomhedens risikostyringsstrategi, der omfatter
 - a) identifikation af sikringsinstrumentet og den sikrede post,
 - b) identifikation af den risiko, der sikres, og
 - c) den anvendte metode for måling af sikringsinstrumentets effektivitet, jf. nr. 2.
- 2) Der er begrundet formodning om en høj grad af effektivitet i sikringen.
- 3) I forbindelse med sikringsforhold vedrørende betalingsstrømme skal de omfattede fremtidige betalinger være meget sandsynlige og variationer i betalingsstrømmen skal være af en sådan karakter, at de vil påvirke virksomhedens fremtidige regnskabsresultater.
- 4) Sikringsforholdets effektivitet, jf. nr. 2, kan måles pålideligt.
- 5) Sikringsforholdet vurderes løbende og har vist sig i praksis at udvise en høj grad af effektivitet i den del af regnskabsperioden, hvor det har været etableret.

§ 80. Den regnskabsmæssige behandling af sikringsforhold, jf. §§ 76 a og 78, skal ophøre fra det tidspunkt, hvor

- 1) sikringsinstrumentet eller det sikrede udløber, sælges eller udnyttes, medmindre sikringsinstrumentet erstattes af et nyt sikringsinstrument som led i virksomhedens dokumenterede sikringsstrategi,
- 2) sikringsforholdet ikke længere opfylder kriterierne i § 79,
- 3) den fremtidige transaktion, der danner grundlag for de sikrede forventede betalinger, ikke længere forventes at finde sted, eller
- 4) virksomheden afslutter sikringsforholdet.

§ 81. Når en transaktion eller betalingsstrøm, hvor betalingerne har været omfattet af et sikringsforhold i medfør af § 77, gennemføres eller realiseres, skal de beløb, der tidligere er indregnet i anden totalindkomst, indregnes i resultatopgørelsen over samme periode som den, hvori den pågældende transaktion eller betalingsstrøm påvirker resultatopgørelsen.

Stk. 2. I en situation som angivet i § 80, nr. 3, skal de beløb, der er indregnet i anden totalindkomst, indregnes i resultatopgørelsen.

Resultatopgørelsen og anden totalindkomst

§ 82. Resultatopgørelsen består af indregnede indtægter og omkostninger.

§ 83. I resultatopgørelsen indregnes alle indtægter i takt med, at de indtjenes, og alle omkostninger i takt med, at de påføres virksomheden. Alle værdireguleringer, afskrivninger, nedskrivninger og tilbageførsler af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen, indregnes i resultatopgørelsen, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. Følgende indregnes i en separat opgørelse i forlængelse af resultatopgørelsen benævnt ”anden totalindkomst”:

- 1) Stigninger i en domicilejendoms omvurderede værdi og tilbageførsler af sådanne stigninger, jf. § 58, stk. 3 og 4.
- 2) Valutakursforskelle, der er fremkommet ved omregning af transaktioner og balanceposter, herunder goodwill, i en enhed med en funktionel valuta, der afviger fra præsentrationsvalutaen, jf. § 42, stk. 8.
- 3) Ændringer i værdien af sikringsinstrumenter, der afdækker udsving i størrelsen af fremtidige betalingsstrømme, jf. § 77.
- 4) Ændringer i værdien af sikringsinstrumenter, der afdækker valutakursrisikoen på en investering i en udenlandsk enhed, jf. § 78.
- 5) Ændringer i aktuariemæssige gevinster og tab samt merrente ved opgørelsen af pensionsforpligtelser, jf. § 74, stk. 2.

Stk. 3. Den del af de beløb, der omfattes af stk. 2, nr. 1-5, og som skal fordeles til forsikrings- og investeringskontrakter i henhold til de regler for fordeling af overskud, der gælder for kontrakterne, anvendte kontributionsregler, indregnes først i anden totalindkomst og overføres herefter til de relevante poster under posten III, *Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt*.

Stk. 4. For hver post under anden totalindkomst anføres den tilhørende skattemæssige effekt enten direkte i anden totalindkomst eller i en note.

Ændring af regnskabspraksis

§ 84. Ændrer virksomheden metoder for indregning, grundlag for måling eller præsentrationsvaluta, skal alle berørte poster, herunder sammenligningstal, noteoplysninger og femårsoversigter, medmindre der er fastsat særregler for den pågældende metodeændring, udarbejdes som om, den nye metode hele tiden havde været anvendt.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse i det omfang, det ikke er praktisk muligt at ændre poster fra tidligere regnskabsår, således at de bliver i overensstemmelse med den nye metode. I så fald ændres primobalancen i overensstemmelse med den nye metode fra det tidligst mulige tidspunkt, og øvrige poster konsekvensrettes i forhold hertil.

Ændring af regnskabsmæssige skøn og fejl

§ 85. Ændres beløb, der blev indregnet for et tidligere regnskabsår, som følge af et ændret regnskabsmæssigt skøn, skal indvirkningen indregnes fremadrettet på tilsvarende måde som det oprindelige skøn.

§ 86. Hvis tidligere årsrapporter i væsentligt omfang var påvirket af fejl i forbindelse med udarbejdelsen, skal alle berørte poster, herunder sammenligningstal, noteoplysninger og femårsoversigter, udarbejdes som om, fejlen ikke var begået.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse i det omfang, det ikke er praktisk muligt at rette poster fra tidligere regnskabsår. I så fald ændres primobalancen fra det tidligst mulige tidspunkt, og øvrige poster konsekvensrettes i forhold hertil.

Kapitel 4

Noteoplysninger

Generelt

§ 87. Ud over de oplysninger, som kræves i dette kapitel, skal gives de yderligere supplerende oplysninger, som er nødvendige for at give et retvisende billede.

§ 88. Noteoplysninger skal så vidt muligt præsenteres i en systematisk rækkefølge. Oplysninger, der er knyttet til regnskabsposter, gives i form af en note til den pågældende regnskabspost. Medmindre andet fremgår af de enkelte bestemmelser i denne bekendtgørelse, er det de regnskabsmæssige værdier, som skal forklares.

Stk. 2. De oplysninger, der skal gives i medfør af dette kapitel, skal være indeholdt i en særskilt del af årsrapporten, der er tydeligt afgrænset og betegnet som »noter«, jf. dog §§ 89-91. Hvis et oplysningskrav er efterlevet ved, at der under noter er givet en henvisning til, at oplysningerne er givet i ledelsesberetningen eller i andre dele af årsrapporten, der ikke indgår i årsregnskabet, skal henvisningen være præcis, og afgrænse de pågældende oplysninger i forhold til andre oplysninger, der ikke er omfattet af oplysningskrav efter dette kapitel. De krævede oplysninger omfattes også i sådanne tilfælde af revision, jf. § 193 i lov om finansiel virksomhed.

Anvendt regnskabspraksis

§ 89. Der skal i et særskilt afsnit i årsregnskabet redegøres for alle væsentlige indregningsmetoder og målegrundlag, der er anvendt på posterne i balance, resultatopgørelse og noter.

Stk. 2. For finansielle instrumenter skal gives oplysninger om den regnskabspraksis, der er anvendt med hensyn til indregningskriterier og målegrundlag, herunder hvorvidt virksomheden indregner på handelsdatoen eller på afregningsdatoen.

Stk. 3. For materielle anlægsaktiver, bortset fra investeringsejendomme og domicilejendomme, skal for hver type oplyses

- 1) det målegrundlag, der er anvendt for at fastsætte aktivernes regnskabsmæssige værdi,
- 2) de afskrivningsmetoder, der er anvendt, og
- 3) de brugstider og afskrivningssatser, der er anvendt.

Stk. 4. For investeringsejendomme og domicilejendomme skal oplyses

- 1) det anvendte målegrundlag,
- 2) de metoder og forudsætninger, der har været anvendt ved fastsættelsen af dagsværdien, og
- 3) de kriterier, der har været anvendt for at adskille domicilejendomme fra investeringsejendomme.

Stk. 5. For poster, der udspringer af forsikringskontrakter, skal der gives oplysninger om

- 1) de målingsmetoder, der anvendes for de forskellige poster,
- 2) hvis diskontering anvendes, skal den anvendte metode oplyses,
- 3) de vigtigste forudsætninger og skøn, som er anvendt til målingen af posterne,
- 4) processen, som anvendes til at bestemme de forudsætninger, der har størst effekt på målingen af posterne,
- 5) signifikante korrelationer mellem forskellige forudsætninger,
- 6) beregningsmetoden, hvis beløbet i en post i årsrapporten er fremkommet ved en fordelingsberegning, og
- 7) hvordan beregningsmetoden i pkt. 6 er ændret i forhold til det foregående regnskabsår, hvis dette er tilfældet, og med angivelse af ændringens betydning for årsregnskabs enkelte poster og sammenligneligheden med det tilsvarende beløb for det foregående regnskabsår.

Stk. 6. Ved ændringer i regnskabspraksis skal oplyses

- 1) årsagen til ændringen,
- 2) den foretagne ændring i regnskabspraksis, herunder arten af ændringen, og
- 3) den beløbsmæssige effekt af ændringen i regnskabspraksis for poster i balance og resultatopgørelse for indværende, tidligere og fremtidige regnskabsår, hvis det er muligt.

Stk. 7. Ved ændringer i regnskabsmæssige skøn, der har effekt i indværende eller fremtidige regnskabsår, skal virksomheden oplyse arten og beløbet af den foretagne ændring. Hvis det ikke er muligt at estimere den beløbsmæssige effekt, skal virksomheden oplyse dette.

Stk. 8. Ved regnskabsmæssige fejl skal oplyses arten af denne samt den beløbsmæssige virkning på og korrektion af poster i balance og resultatopgørelse.

§ 90. Når der er foretaget tilpasning af sammenligningstal, jf. § 5, stk. 1, skal følgende oplyses

- 1) arten af tilpasningen,
- 2) beløbet for hver post, som er tilpasset, og
- 3) årsagen til tilpasningen.

Stk. 2. Manglende tilpasning af sammenligningstal, jf. § 5, stk. 1, skal anføres og begrundes.

§ 91. Ved fravigelser i henhold til § 188, stk. 3, i lov om finansiel virksomhed finder kravet om noteoplysning i denne lovs § 186, stk. 3, 2. pkt., anvendelse.

Femårsoversigt

§ 91 a. Der skal gives en femårsoversigt med hoved- og nøgletal i overensstemmelse med bilag 9 og 10.

Stk. 2. Livsforsikringsselskaber, der driver syge- og ulykkesforsikringsvirksomhed, skal oplyse hoved- og nøgletal for denne del af forretningen efter bilag 10. Hovedtallene 7, *Årets resultat*, 11, *Egenkapital, i alt*, og 12, *Aktiver, i alt*, samt nøgletallene 6, *Egenkapitalforretning i procent*, og 7, *Solvensdækning*, skal ikke oplyses. Hoved- og nøgletal for syge- og ulykkesforsikringsvirksomhed behøver ikke oplyses i tilknytning til virksomhedens hoved- og nøgletal i øvrigt, men kan anføres i noterne i tilknytning til øvrige oplysninger om syge- og ulykkesvirksomheden, jf. 32.

Stk. 3. Hvis tallene i femårsoversigten ikke er sammenlignelige, skal der så vidt muligt foretages en tilpasning af tallene. Manglende sammenlignelighed eller foretaget tilpasning skal angives og behørigt begrundes.

Stk. 4. Hvis virksomheden kun har eksisteret i en kortere periode end fem år udarbejdes en oversigt i overensstemmelse med stk. 1-3 for den kortere periode.

Risikooplysninger

§ 91 b. Virksomheden skal beskrive sine finansielle risici samt sine politikker og mål for styringen af finansielle risici.

Stk. 2. Virksomheden skal beskrive sine forsikringsrisici samt sine politikker og mål for styringen af forsikringsrisici.

Finansielle instrumenter

§ 92. For finansielle instrumenter oplyses karakteren af de pågældende instrumenter, herunder væsentlige betingelser og vilkår, der kan influere på beløbsstørrelser, tidspunkter og usikkerheder vedrørende de fremtidige betalingsstrømme.

Materielle anlægsaktiver

§ 93. For materielle anlægsaktiver, bortset fra investeringsejendomme og domicilejendomme, oplyses følgende:

- 1) **Kostprisen:**
 - a) Kostprisen ved det foregående regnskabsårs slutning uden af- eller nedskrivninger.
 - b) Valutakursregulering.
 - c) Tilgang i årets løb, herunder forbedringer.
 - d) Afgang i årets løb.
 - e) Overførsler til andre poster i årets løb.

- f) Den samlede kostpris på balancetidspunktet.
- 2) Ned- og afskrivninger:
 - a) Ned- og afskrivninger ved det foregående regnskabsårs slutning.
 - b) Valutakursregulering.
 - c) Årets nedskrivninger.
 - d) Årets afskrivninger.
 - e) Årets ned- og afskrivninger på afhændede og udrangerede aktiver.
 - f) Årets tilbageførsler af tidligere års nedskrivninger samt tilbageførsel af de samlede af- og nedskrivninger på aktiver, der i året er afhændet eller udgået af driften.
 - g) De samlede af- og nedskrivninger på balancetidspunktet.

§ 94. For investeringsejendomme, jf. § 57, oplyses følgende:

- 1) Dagsværdien ved det foregående regnskabsårs afslutning.
- 2) Tilgang i årets løb, herunder forbedringer.
- 3) Afgang i årets løb.
- 4) Årets værdiregulering til dagsværdi.
- 5) Andre ændringer.
- 6) Dagsværdien på balancetidspunktet.

Stk. 2. For domicilejendomme, jf. § 58, oplyses følgende:

- 1) Omvurderet værdi ved det foregående regnskabsårs afslutning.
- 2) Tilgang i årets løb, herunder forbedringer.
- 3) Afgang i årets løb.
- 4) Afskrivninger.
- 5) Værdireguleringer, som i løbet af året er indregnet i anden totalindkomst.
- 6) Værdireguleringer, som i løbet af året er indregnet i resultatopgørelsen.
- 7) Andre ændringer.
- 8) Omvurderet værdi på balancetidspunktet.

Stk. 3. Det oplyses endvidere, hvorvidt eksperter har været involveret i målingen af investeringsejendomme og domicilejendomme.

§ 95. For investeringsejendomme og domicilejendomme oplyses det vægtede gennemsnit af de afkastprocenter, der er lagt til grund ved fastsættelsen af de enkelte ejendommers dagsværdi specificeret på typer af ejendomme.

Investeringsaktiver i virksomheder, der driver livsforsikringsvirksomhed

§ 96. Virksomhedens aktiver og disses afkast specificeres i overensstemmelse med skemaet i bilag 11, jf. reglerne for skemaets udfyldelse i bilag 12. Specifikationen foretages separat for henholdsvis aktiver tilknyttet gennemsnitsrenteprodukter og aktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, hvis disse produkttyper hver især er af væsentligt omfang.

Stk. 2. Oplysningerne efter stk. 1 er ikke omfattet af kravet om sammenligningstal i § 5, stk. 3.

§ 97. (Ubenyttet).

§ 98. Hvis virksomhedens årsrapport ikke indeholder en liste over samtlige virksomheder, hvori virksomheden har kapitalandele, samt størrelsen af disse kapitalandele, skal det endvidere oplyses, hvorvidt offentligheden på forespørgsel eller på anden måde har adgang til at få disse oplysninger.

Eventualaktiver

§ 99. Medmindre det er meget usandsynligt, at økonomiske fordele vil tilgå virksomheden, skal virksomheden give en kort beskrivelse af arten af eventualaktiver på balancedagen og, hvis det er praktisk muligt, et skøn over deres økonomiske virkning.

Livsforsikringsforpligtelser

§ 100. Udviklingen i livsforsikringshensættelserne specificeres ved angivelse af:

- 1) Livsforsikringshensættelserne primo.
- 2) ~~Fortjenstmargen~~~~Risikomargen~~ primo (+/-).
- 3) ~~Forsikringsmæssige hensættelser i alt~~~~Kollektivt bonuspotentiale~~ primo (1+2-).
- 4) ~~Kollektivt bonuspotentiale~~ primo (-).
- 5) Akkumuleret værdiregulering primo (+/-).
- 6) Retrospektive hensættelser primo (3-5+4).
- 7) Bruttopræmier (+).
- 8) Tilskrivning af afkast(+).
- 9) Forsikringsudgifter (-).
- 10) Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus (-).
- 11) Risikogevinst efter tilskrivning af risikobonus (-).
- 12) Retrospektive hensættelser ultimo (6-11+10).
- 13) Akkumuleret værdiregulering ultimo (+/-).
- 14) Kollektivt bonuspotentiale ultimo (+).
- 15) ~~Forsikringsmæssige hensættelser i alt~~ ultimo - ~~Risikomargen~~ ultimo (12-14+).
- 16) ~~Fortjenstmargen~~ ~~Livsforsikringshensættelserne~~ ultimo (-11-14).
- 17) Livsforsikringshensættelser ultimo (1-16).

Stk. 2. Hvis livsforsikringshensættelserne er opdelt i balancen efter § 18 foretages specifikationen efter stk. 1 separat for henholdsvis gennemsnitsrenteprodukter og markedsrenteprodukter.

Stk. 3. Der skal foretages en beskrivelse af virksomhedens bestand eller bestande af livsforsikringer og investeringskontrakter og foretages en beløbsmæssig opdeling af livsforsikringshensættelserne ud fra de enkelte bestandenes karakteristika. Det skal herunder i det mindste oplyses, om der er tale om gennemsnitsrenteprodukter, markedsrenteprodukter eller investeringskontrakter og hvilke særlige vilkår, der gælder for de enkelte bestande. Hvis virksomhedens markedsrenteprodukter indeholder garantier eller forsikringselementer, der er uafhængige af værdien af de aktiver og forpligtelser, der er tilknyttet kontrakterne, skal værdien heraf oplyses.

Stk. 4. Størrelsen af forsikringsbestande, der er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet, skal oplyses med en fordeling for hver rentegruppe på *Garanterede ydelser*, *Individuelt bonuspotentiale* og *Kollektivt bonuspotentiale*. Endvidere oplyses afkast ~~pct. og bonusgrad og forrentning af kundernes midler efter omkostninger før skat for de enkelte rentegrupper~~, jf. bilag 8.

Stk. 5. For forsikringsbestande, der er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet, oplyses kollektivt bonuspotentiale for risikogrupperne samlet og for omkostningsgrupperne samlet. For omkostningsgrupperne oplyses omkostningsbidrag efter tilskrivning af omkostningsbonus, årets forsikringsmæssige driftsomkostninger samt omkostningsresultat i beløb og i procent. For risikogrupperne oplyses risikoresultat efter tilskrivning af risikobonus i beløb og i procent, jf. bilag 8.

Stk. 6. Størrelsen af forsikringsbestande med bonusret, der ikke er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet skal oplyses med en fordeling for hver relevant delbestand af livsforsikringshensættelserne efter forsikringskontrakternes henholdsvis investeringskontrakternes oprindelige grundlagsrenter på *Garanterede ydelser*, *Individuelt bonuspotentiale* og *Kollektivt bonuspotenti-*

ale. Endvidere oplyses afkast ~~pct. og~~ bonusgrad ~~og forrentning af kundernes midler efter omkostninger før skat~~ for de enkelte delbestande.

Stk. 7. Oplysningerne efter stk. 3-5 foretages også for forsikringsbestande, der administreres efter samme principper som et gennemsnitsrenteprodukt med garanterede ydelser og bonusret, selvom ydelserne er ugaranterede eller betinget garanterede. I givet fald oplyses vilkårene for de pågældende bestande.

Stk. 8. Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat skal oplyses for henholdsvis gennemsnitsrenteprodukter og markedsrenteprodukter, jf. bilag 8.

Stk. 98. Risikomargenens størrelse skal oplyses fordelt på de relevante bestande.

Stk. 109. Forskellen mellem livsforsikringshensættelserne for indirekte forsikring ved regnskabsårets slutning og begyndelse anføres. Specifikation heraf, jf. stk. 1, er ikke påkrævet.

~~§ 101. For markedsrenteprodukter oplyses ~~deles afkast i procent og risiko~~ livsforsikringshensættelserne i for henholdsvis livscyklusprodukter, med en underopdeling i antallet af år til pensionering (30 år, 15 år, 5 år og 5 år efter), og ikke-livscyklusprodukter. For livscyklusprodukter, som er markedsrenteprodukter med en defineret nedtrapning af investeringsrisici med stigende alder, gives oplysningerne for kunder med følgende antal år til pensionering: 30 år, 15 år, 5 år og 5 år efter med oplysning for hver gruppe og undergruppe af afkast i procent og risiko, jf. bilag 8.~~

~~§ 101 a. Hvis virksomheden aktuelt beregner og/eller udbetaler ydelser på et ugaranteret grundlag, der ikke har fundet anvendelse for hele den pågældende bestand ved beregningen af livsforsikringshensættelserne i balancen, skal livsforsikringshensættelserne for den pågældende bestand oplyses med den værdi, hvormed den indgår i balancen sammenlignet med den værdi, den ville have, hvis den blev beregnet, som om det aktuelt anvendte grundlag var garanteret alle forsikringstagere omfattet af den pågældende bestand. Forskellen mellem de to beløb skal forklares, og det skal oplyses, hvorledes virksomheden forventer, at forskellen bliver indhentet i takt med afviklingen af bestanden.~~

~~§ 101 b.~~ Fortjenstmargenens fordeling på delbestande, jf. § 100, stk. 3, skal oplyses.

Skadesforsikringsforpligtelser

§ 102. Afløbsresultatet for indtrufne skader skal oplyses såvel på bruttobasis som for egen regning.

Stk. 2. Er afløbsresultatet af usædvanlig størrelse, skal årsagen hertil forklares.

Andre forpligtelser

§ 103. Der skal oplyses følgende om ansvarlig lånekapital:

- 1) En specifikation af renter, ekstraordinære afdrag samt omkostninger ved optagelse og indfrielse af ansvarlig lånekapital i løbet af regnskabsåret.
- 2) En angivelse af den del af den ansvarlige lånekapital, der kan medregnes ved opgørelsen af basiskapitalen.

Stk. 2. For hvert indskud af ansvarlig lånekapital, der overstiger 10 % af virksomhedens samlede ansvarlige lånekapital, skal virksomheden angive:

- 1) Lånets størrelse, den valuta, det er denomineret i, rentesatsen og forfaldsdagen, og hvorvidt det er uamortisabelt.
- 2) Hvorvidt der under visse omstændigheder kræves hurtigere tilbagebetaling.

- 3) Andre vilkår i forbindelse med den efterstående forpligtelse, herunder eventuelle bestemmelser om, at den efterstående forpligtelse kan konverteres til aktie-, andels- eller garantikapital eller til en anden form for gæld og betingelserne herfor.

§ 104. For hver gældspost i balancen skal der gives oplysning om den del, der forfalder mere end 5 år efter balancetidspunktet.

Stk. 2. Hvis virksomheden har stillet pant eller anden sikkerhed i aktiver, skal dette oplyses med angivelse af omfanget af pantsætningen og de pantsatte aktivers værdi, specificeret for de enkelte poster. Den samlede sikkerhedsstillelse for dattervirksomheder og for øvrige virksomheder inden for koncernen skal opføres særskilt.

Stk. 3. Medmindre det er meget usandsynligt, at der vil ske et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, skal virksomheden for hver kategori af eventualforpligtelser give en kort beskrivelse af arten af eventualforpligtelsen. Virksomheden skal opgive værdien for hver kategori af eventualforpligtelser og for eventualforpligtelser samlet. Dette gælder dog ikke forpligtelser i henhold til virksomhedens forsikringskontrakter. Forpligtelser over for et moderselskab og dets dattervirksomheder skal opføres særskilt.

§ 105. For hvert sikringsforhold, som opfylder betingelserne for regnskabsmæssig sikring, jf. § 79, skal virksomheden oplyse:

- 1) Arten af den risiko, der sikres.
- 2) Arten af det sikrede.
- 3) Arten af sikringsinstrumentet.
- 4) Ved sikring af forventede transaktioner skal virksomheden ud over de under nr. 1-3 anførte oplysninger beskrive de forventede fremtidige transaktioner, herunder hvornår de forventes foretaget, hvornår de forventes medtaget i resultatopgørelsen, samt beskrive eventuelle forventede transaktioner, som tidligere har været behandlet som regnskabsmæssig sikring, men som ikke længere forventes at finde sted.
- 5) Hvis værdireguleringer af afledte finansielle instrumenter, som er klassificeret som sikringsinstrumenter i forbindelse med sikring af betalingsstrømme, er indregnet direkte på egenkapitalen, oplyses om det beløb, der er
 - a) indregnet i anden totalindkomst i det aktuelle regnskabsår,
 - b) overført fra egenkapitalen og indregnet i årets resultatopgørelse, og
 - c) overført fra egenkapitalen og indregnet i kostprisen for et aktiv eller en forpligtelse i regnskabsåret.

§ 105 a. En virksomhed, som måler ikke-afledte finansielle forpligtelser til dagsværdi, skal oplyse størrelsen af den ændring i dagsværdien af disse forpligtelser, som kan henføres til ændringer i kreditrisikoen på forpligtelserne. Denne ændring kan fastlægges enten

- 1) som forskellen mellem den samlede ændring i dagsværdien af forpligtelserne og den del heraf, der kan henføres til ændringer som følge af ændringer i markedsvilkår, der knytter sig til markedsrisici eller
- 2) ved en alternativ metode, som virksomheden mener bedre giver et retvisende billede af ændringen i kreditrisikoen på forpligtelserne.

Stk. 2. Oplysningerne efter stk. 1 gives for grupper af virksomhedens forpligtelser, der er relevante i forhold til oplysningskravet, henholdsvis for regnskabsperioden og akkumuleret fra første indregning af forpligtelserne.

Stk. 3. De metoder, der er anvendt for at fastlægge de beløb, der er oplyst i henhold til stk. 1 og 2 skal oplyses. Endvidere skal virksomheden oplyse, hvis den ikke mener, at de oplyste beløb på en pålidelig måde repræsenterer ændringerne i kreditrisikoen på forpligtelserne samt oplyse om bag-

grunden for denne konklusion og de faktorer, som virksomheden mener, er relevante i denne sammenhæng.

Stk. 4. Forskellen mellem den regnskabsmæssige værdi af forpligtelser omfattet af stk. 1 og de beløb, som virksomheden er kontraktsmæssigt forpligtet til at betale ved forfald skal oplyses.

Resultatopgørelsen

§ 106. Der skal gives oplysning om de i året afholdte udgifter til provisioner for virksomhedens direkte forsikrings- og investeringskontrakter.

§ 107. Underposten *Kursreguleringer* oplyses fordelt på aktivpost 2, *Domicilejendomme*, aktivpost 3, *Investeringsjendomme*, underposter til aktivpost 5, *Andre finansielle investeringsaktiver*, i alt, samt eventuelle øvrige poster.

§ 108. Det samlede honorar for regnskabsåret til den revisionsvirksomhed, der udfører den lovpligtige revision, og til revisionsvirksomhedens dattervirksomheder skal oplyses. Oplysningen skal specificeres i honorar for lovpligtig revision af årsregnskabet, honorar for andre erklæringsopgaver med sikkerhed, honorar for skatterådgivning og honorar for andre ydelser. For det i 1. pkt. anførte beløb skal angives de tilsvarende for det foregående regnskabsår.

Stk. 2. En virksomhed kan undlade at give oplysningerne efter stk. 1, hvis virksomhedens regnskab ved fuld konsolidering indgår i et koncernregnskab, hvori oplysningerne gives for koncernen som helhed, og koncernregnskabet er udarbejdet af en modervirksomhed, der henhører under lovgivningen i et EU/EØS-land.

§ 109. Virksomheden skal i regnskabet oplyse om de væsentligste skatteomkostnings- eller skatteindtægtslementer.

Stk. 2. Virksomheden skal give en redegørelse for forholdet mellem skatteomkostning eller skatteindtægt og regnskabsmæssigt resultat på en af eller begge følgende måder:

- 1) En talmæssig afstemning af skatteomkostning eller skatteindtægt og regnskabsmæssigt resultat ganget med den gældende skattesats, der viser det grundlag, hvorpå den gældende skattesats er opgjort.
- 2) En talmæssig afstemning af den gennemsnitlige effektive skattesats og den gældende skattesats, der viser det grundlag, hvorpå den gældende skattesats er opgjort.

Stk. 3. Virksomheden skal for hver type af midlertidig forskel, uudnyttet skattemæssigt underskud og uudnyttet skattemæssigt fradrag oplyse beløbet for:

- 1) De udskudte skatteaktiver og skatteforpligtelser, der er indregnet i balancen.
- 2) Den udskudte skatteindtægt eller skatteomkostning, der er indregnet i resultatopgørelsen, hvis dette ikke fremgår tydeligt af ændringerne i de beløb, der er indregnet i balancen.

Livsforsikringskontrakter

§ 110. Bruttopræmiernes fordeling på direkte og indirekte forsikrings- og investeringskontrakter skal oplyses. For virksomhedens direkte kontrakter skal bruttopræmierne fordeles på henholdsvis:

- 1) Løbende præmier og engangspræmier.
- 2) Præmier for gruppelivskontrakter og præmier for øvrige forsikrings- og investeringskontrakter. Præmier for øvrige forsikrings- og investeringskontrakter fordeles på henholdsvis individuelt tegnede kontrakter og kontrakter tegnet som led i et ansættelsesforhold.
- 3) Kontrakter med ret til bonus, kontrakter uden ret til bonus samt kontrakter, hvor investeringsrisikoen bæres af forsikringstageren.

Stk. 2. Antal forsikrede, der ved regnskabsårets udgang er dækket under hver af de 3 grupper af kontrakter, der er nævnt under stk. 1, nr. 2, skal oplyses.

Stk. 3. Bruttopræmierne for direkte forsikrings- og investeringskontrakter skal fordeles efter forsikringstagers bopæl i henholdsvis:

- 1) Danmark.
- 2) Andre EU-lande.
- 3) Øvrige lande.

§ 111. De principper, som virksomheden anvender for deling af det realiserede resultat, skal beskrives. I sammenhæng hermed skal størrelsen af det realiserede resultat for året og fordelingen af beløbet angives. Har egenkapitalen på grund af et utilstrækkeligt realiseret resultat i året eller i tidligere år fået en mindre del af det realiserede resultat, end principperne tilsiger, og er virksomheden berettiget til at rette op herpå i kommende års fordeling, skal dette oplyses med angivelse af det beløb, der forventes at kunne tilføres egenkapitalen, ud over hvad principperne ellers ville give anledning til. For forsikringsbestande, der er omfattet af bekendtgørelse om kontributionsprincippet, skal beløbet opdeles svarende til opdelingen efter § 101 b.

§ 112. (Ubenyttet).

Skadesforsikringskontrakter

§ 113. For mindst de 3 største af følgende forsikringsklasser målt på bruttopræmieindtægter skal de til den pågældende forsikringsklasse henførbare beløb anført i stk. 4, nr. 1-7, oplyses:

- 1) Syge og ulykkesforsikring.
- 2) Sundhedsforsikring.
- 3) Arbejdsskadesforsikring.
- 4) Motorkøretøjsforsikring, ansvar.
- 5) Motorkøretøjsforsikring, kasko.
- 6) Sø-, luftfart- og transportforsikring.
- 7) Brand- og løseforsikring (privat).
- 8) Brand- og løseforsikring (erhverv).
- 9) Ejerskifteforsikring.
- 10) Ansvarsforsikring.
- 11) Kredit- og kautionsforsikring.
- 12) Retshjælpsforsikring.
- 13) Turistassistanceforsikring.
- 14) Anden direkte forsikring og proportional indirekte forsikring.
- 15) Ikke-proportional indirekte forsikring.

Stk. 2. Klasserne 1-14 skal inkludere proportional indirekte forsikring.

Stk. 3. Forsikringskontrakter, der dækker risici, der kan henføres til flere af de i stk. 1 anførte klasser, henføres til den forsikringsklasse, hvorunder den væsentligste del af risikoen henhører.

Stk. 4. De beløb, der i medfør af stk. 1 skal fordeles på de enkelte forsikringsklasser, er følgende:

- 1) Bruttopræmier.
- 2) Bruttopræmieindtægter.
- 3) Bruttoerstatningsudgifter.
- 4) Bruttodriftsomkostninger.
- 5) Resultat af afgiven forretning.
- 6) Forsikringsteknisk rente f.e.r.
- 7) Forsikringsteknisk resultat.

Stk. 5. Beløbet under stk. 4, nr. 4, skal opføres før fradrag af provisioner og gevinstandele fra genforsikringsvirksomheder, som indgår under stk. 4, nr. 5.

Stk. 6. Beløbene efter stk. 4 skal i alle tilfælde oplyses på hver af de under stk. 1, nr. 1-13, anførte forsikringsklasser, hvor bruttopræmierne overstiger 70 mio. kr. Udgør bruttopræmieindtægterne for ikke-proportional indirekte forsikring, jf. stk. 1, nr. 15, mindre end 10 pct. af de samlede bruttopræmieindtægter, kan beløbene for disse forsikringskontrakter sammenlægges med beløbene for anden direkte forsikring, jf. stk. 1, nr. 14, under benævnelsen »Anden forsikring«. Foretages denne sammenlægning, skal bruttopræmieindtægterne for ikke-proportional indirekte forsikring oplyses særskilt. Summen af de beløb, der oplyses efter stk. 1 og 4, skal svare til de beløb, der er opført i resultatopgørelsen, idet forretning, der ikke henføres til en af forsikringsklasserne under stk. 1, nr. 1-13 eller 15, henføres til »Anden direkte forsikring og proportional indirekte forsikring«/»Anden forsikring«, jf. stk. 1, nr. 14.

Stk. 7. Bruttopræmieindtægterne for indirekte forsikring skal fordeles på skadesforsikring og livsforsikring.

Stk. 8. Bruttopræmieindtægterne for direkte forsikringer skal fordeles geografisk efter risikoens beliggenhed. Ved fastlæggelse af risikoens beliggenhed anvendes definitionen i § 4 i Finanstilsynets bekendtgørelse om kongruens og lokalisering. Bruttopræmieindtægterne skal som minimum fordeles på følgende områder:

- 1) Danmark.
- 2) Andre EU-lande.
- 3) Øvrige lande.

§ 114. Der skal gives følgende oplysninger om udviklingen i erstatningerne opdelt på de forsikringsklasser, der er specificeret i § 113, stk. 1:

- 1) Antallet af erstatninger.
- 2) Gennemsnitlig erstatning for indtrufne skader.
- 3) Erstatningsfrekvensen.

Nærtstående parter m.v.

§ 115. Størrelsen af lån til samt pant, kaution eller garanti stillet for medlemmer af virksomhedens eller dens moderselskabers direktion, bestyrelse eller repræsentantskab skal angives for hver kategori med oplysning om de væsentligste vilkår, herunder rentefod og de beløb, der er tilbagebetalt i året.

Stk. 2. Bestemmelsen i stk. 1 gælder ikke lån til og sikkerhedsstillelse for erhvervelse af aktier i virksomheden af eller til medarbejdere i virksomheden eller dens dattervirksomheder.

Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 gælder også tilgodehavender hos og sikkerhedsstillelse for nærtstående til de i stk. 1 nævnte personer.

Stk. 4. I særlige tilfælde, hvor en virksomheds repræsentantskab ikke er et snævert ledelsesorgan, kan oplysningerne efter stk. 1 og 3 udelades.

§ 116. Der skal gives oplysning om det gennemsnitlige antal heltidsbeskæftigede i regnskabsåret. Personaleudgifterne skal oplyses og specificeres på henholdsvis løn, pension, andre udgifter til social sikring og afgifter beregnet på grundlag af personaleantallet eller lønsummen.

Stk. 2. Virksomheden skal særskilt angive det samlede vederlag for regnskabsåret til nuværende og forhenværende medlemmer af

- 1) direktionen,
- 2) bestyrelsen og
- 3) ansatte, hvis aktiviteter har væsentlig indflydelse på virksomhedens risikoprofil.

Stk. 3. For hver af de 3 grupper nævnt i stk. 2 skal angives antallet af personer omfattet af gruppen samt fordelingen af vederlag på fast og variabel løn. Desuden skal virksomheden angive de samlede forpligtelser til at yde pension til de nævnte grupper. Er der fastsat særlige incitamentsprogrammer for medlemmer af ledelsen, skal det oplyses, hvilken kategori af ledelsesmedlemmer programmet gælder for, hvilke ydelser programmet omfatter, og hvad der er nødvendigt for at kunne vurdere værdien heraf. Oplysninger vedrørende ansatte nævnt under nr. 3 kan udelades i tilfælde, hvor efterlevelse af oplysningskravet indebærer, at der gives oplysninger om enkeltpersoners individuelle løn. I så fald skal det oplyses, at virksomheden har anvendt denne undtagelsesbestemmelse.

§ 117. Virksomheden skal oplyse navn og hjemsted for de modervirksomheder, herunder udenlandske modervirksomheder, der udarbejder koncernregnskab for henholdsvis den største og mindste koncern, hvori virksomheden indgår som dattervirksomhed, samt hvor de udenlandske modervirksomheders koncernregnskaber m.v. kan rekvireres.

§ 118. Navn, hjemsted og retsform for væsentlige dattervirksomheder og associerede virksomheder skal oplyses med angivelse af den pågældende virksomheds aktivitet. For hver virksomhed skal angives, hvor stor en andel der ejes, samt størrelsen af virksomhedens egenkapital og resultat ifølge den senest foreliggende årsrapport. Oplysningerne kan gives i form af et koncerndiagram.

Stk. 2. Når en dattervirksomhed er moderselskab i en koncern, finder oplysningskravet i stk. 1 ikke anvendelse på denne virksomheds dattervirksomheder og associerede virksomheder.

§ 119. Der skal oplyses om transaktioner og aftaler mellem virksomheden og nærtstående parter, herunder om grundlaget for forbindelsen med de pågældende nærtstående parter.

Stk. 2. Ud over oplysningerne efter stk. 1 og § 120 skal der gives oplysning om de nærtstående parter, som har bestemmende indflydelse på virksomheden. Oplysningerne skal omfatte navn, bopæl, for virksomheders vedkommende hjemsted, og grundlaget for den bestemmende indflydelse.

§ 120. Aktieselskaber, der skal føre en særlig fortegnelse over aktiebesiddelser omfattet af selskabslovens § 55 og § 56, skal oplyse, hvem der på tidspunktet for årsrapportens aflæggelse er optaget i den særlige fortegnelse med angivelse af fulde navn og bopæl eller for virksomheders vedkommende hjemsted.

Virksomhedskapitalen

§ 121. For aktieselskaber skal angives aktiernes antal og pålydende værdi. Består aktiekapitalen af flere klasser, skal disse specificeres, og antallet af aktier og deres pålydende værdi skal angives for hver klasse.

§ 122. Hvis virksomheden har optaget lån mod udstedelse af konvertible gældsbreve, skal for hvert sådant lån oplyses det beløb, som udestår, ombytningskursen og den fastsatte frist for ombytning til aktier. Tilsvarende gælder for udstedte tegningsretter (warrants).

Stk. 2. Er der optaget lån mod obligationer eller mod andre gældsbreve med ret til rente, hvis størrelse helt eller delvis er afhængig af det udbytte, som virksomhedens aktier afkaster, eller af årets overskud, skal for hvert lån angives det udestående lånebeløb samt den aftalte forrentning.

§ 123. Vedrørende virksomhedens beholdning af egne aktier skal oplyses:

- 1) Antallet og den pålydende værdi af egne aktier, der indgår i virksomhedens beholdning, og den procentdel, som beholdningen udgør af aktiekapitalen.

- 2) Antallet og den pålydende værdi af de egne aktier, der er erhvervet eller afhændet i regnskabsåret, og den procentdel som disse udgør af aktiekapitalen samt størrelsen af den samlede købs- og salgssum.
- 3) Årsagen til de erhvervelser af egne aktier, der er foretaget i regnskabsåret.

Stk. 2. De i stk. 1 opregnede oplysninger skal gives særskilt for aktier, der er erhvervet til eje eller pant.

Stk. 3. Oplysningerne efter stk. 1 og 2 skal tilsvarende gives for aktier i virksomheden, der indgår i dattervirksomhedernes beholdninger eller er erhvervet eller afhændet af dattervirksomhederne i regnskabsåret.

§ 124. Det skal oplyses, i hvilket omfang en eventuel sikkerhedsfond er henlagt af ubeskattede midler, samt til hvilket formål sikkerhedsfonden efter virksomhedens vedtægter er bundet.

§ 125. En eventuel forskel mellem den kapital, der kan anvendes til at dække solvenskapitalkravet og egenkapitalen ifølge balancen skal specificeres.

Følsomhedsoplysninger

§ 126. Der skal gives oplysninger om følsomhed over for risici i overensstemmelse med skemaet i bilag 13. Oplysningerne behøver ikke at være forsynet med sammenligningstal, jf. § 5, stk. 3.

§ 127. (Ubenyttet)

Kapitel 5

Ledelsesberetning

§ 128. Ledelsesberetningen skal

- 1) beskrive virksomhedens hovedaktiviteter,
- 2) beskrive usikkerhed ved indregning og måling, så vidt muligt med angivelse af beløb,
- 3) beskrive usædvanlige forhold, der kan have påvirket indregningen eller målingen, så vidt muligt med angivelse af beløb,
- 4) redegøre for udviklingen i virksomhedens aktiviteter og økonomiske forhold,
- 5) omtale betydningsfulde hændelser, som er indtruffet efter regnskabsårets afslutning,
- 6) beskrive virksomhedens forventede udvikling, herunder særlige forudsætninger og usikre faktorer, som ledelsen har lagt til grund for beskrivelsen,
- 7) beskrive virksomhedens videnressourcer, hvis de er af særlig betydning for den fremtidige indtjening,
- 8) beskrive de særlige risici, herunder forretningsmæssige og finansielle risici, som virksomheden kan påvirkes af,
- 9) beskrive forsknings- og udviklingsaktiviteter i eller for virksomheden og
- 10) omtale aktiviteter og filialer i udlandet og
- 11) i årsrapporter, der indeholder et koncernregnskab, indeholde en beskrivelse af koncernens juridiske, ledelsesmæssige og organisatoriske struktur omfattende både koncernvirksomhederne og væsentlige filialer i udlandet. Beskrivelsen kan erstattes af en henvisning til, hvor en sådan opdateret beskrivelse er tilgængelig, eksempelvis på virksomhedens hjemmeside..

§ 128 a. Ledelsesberetningen skal indeholde oplysning om størrelsen ved udgangen af regnskabsåret af virksomhedens solvenskapitalkrav og redegøre for, hvorledes beløbet er beregnet. Det tilsvarende beløb for året forud oplyses til sammenligning.

§ 129. Ledelsesberetningen skal beskrive årets resultat sammenholdt med den forventede udvikling ifølge den senest offentliggjorte årsrapport, eller ifølge de seneste i årets løb offentliggjorte forventninger, og begrunde afvigelser i resultatet i forhold hertil.

§ 129 a. Der skal oplyses om de ledelseshverv, som virksomhedens bestyrelses- og direktionsmedlemmer beklæder i andre erhvervsvirksomheder, bortset fra ledelseshverv i virksomhedens egne 100 pct. ejede datterselskaber. Er den pågældende medlem af ledelsen i såvel et andet moderselskab som et eller flere af dets 100 pct. ejede datterselskaber, er det uanset 1. pkt. tilstrækkeligt at oplyse navnet på dette moderselskab og antallet af dets datterselskaber, hvori den pågældende er ledelsesmedlem.

§ 130. Ledelsesberetningen skal indeholde bestyrelsens forslag til udbytte. Beløbet anføres som en særlig post i egenkapitalen.

§ 130 a. En virksomhed, som har en eller flere aktieklasser med tilknyttede stemmerettigheder optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, skal supplere ledelsesberetningen med oplysninger, som skaber gennemsigtighed omkring selskabets forhold med det formål at fremme den frie omsætning af selskabets aktier. Oplysningerne skal omfatte følgende:

- 1) Forhold vedrørende selskabets kapitalstruktur samt ejerforhold, herunder
 - a) antallet af aktier med tilknyttede stemmerettigheder og deres pålydende værdi,
 - b) andelen af aktier med tilknyttede stemmerettigheder, der ikke er optaget til notering eller handel på en fondsbørs, en autoriseret markedsplads eller et tilsvarende reguleret marked i et EU/EØS-land,
 - c) en specifikation af de forskellige aktieklasser som anført i § 121, hvis selskabet har flere aktieklasser, og
 - d) oplysning om fulde navn og bopæl, eller for virksomheders vedkommende hjemsted, samt den nøjagtige ejer- og stemmeandel for enhver, der er optaget i den i § 120 nævnte særlige fortegnelse over aktiebesiddelser i selskabet.
- 2) Oplysninger, som er kendt af selskabet, om
 - a) rettigheder og forpligtelser, der knytter sig til hver aktieklasse,
 - b) begrænsninger i aktiernes omsættelighed og
 - c) stemmeretsbegrænsninger.
- 3) Regler for udpegning og udskiftning af medlemmer af selskabets bestyrelse samt for ændring af selskabets vedtægter.
- 4) Bestyrelsens beføjelser, især hvad angår muligheden for at udstede aktier, jf. selskabslovens § 155, eller for at erhverve egne aktier, jf. selskabslovens § 198.
- 5) Væsentlige aftaler, som selskabet har indgået, og som får virkning, ændres eller udløber, hvis kontrollen med selskabet ændres som følge af et gennemført overtagelsestilbud, samt virkningerne heraf. Oplysningerne efter 1. pkt. kan dog undlades, hvis oplysningernes offentliggørelse vil være til alvorlig skade for selskabet, medmindre selskabet udtrykkelig er forpligtet til at videregive sådanne oplysninger i henhold til anden lovgivning. Udeladelse af oplysninger efter 2. pkt. skal nævnes.
- 6) Aftaler mellem selskabet og dets ledelse eller medarbejdere, hvorefter disse modtager kompensation, hvis de fratræder eller afskediges uden gyldig grund eller deres stilling nedlægges som følge af et overtagelsestilbud.

Stk. 2. Selskaber, som er omfattet af stk. 1, kan undlade at give oplysninger efter §§ 120 og 121.

§ 131. En virksomhed, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, skal medtage en redegørelse for virksomhedsledelse, der omfatter følgende:

- 1) Oplysning om, hvorvidt virksomheden er omfattet af en kodeks for virksomhedsledelse, med henvisning til den kodeks, virksomheden i givet fald er omfattet af.
- 2) Angivelse af, hvor den i nr. 1 omhandlede kodeks er offentligt tilgængelig.
- 3) Angivelse af, hvilke dele af den i nr. 1 omhandlede kodeks, virksomheden fraviger, og grunde her til, hvis virksomheden har besluttet at fravige dele af kodeksen.
- 4) Angivelse af grundene til, at virksomheden ikke anvender den i nr. 1 omhandlede kodeks, hvis virksomheden har besluttet ikke at anvende kodeksen.
- 5) Henvisning til eventuelle andre kodekser for virksomhedsledelse, som virksomheden har besluttet at anvende i tillæg til eller i stedet for den i nr. 1 omhandlede kodeks, eller som virksomheden frivilligt anvender, med angivelse af tilsvarende oplysninger som de i nr. 2 og 3 anførte.
- 6) Beskrivelse af hovedelementerne i virksomhedens interne kontrol- og risikostyringssystemer i forbindelse med regnskabsaflæggelsesprocessen.
- 7) Beskrivelse af sammensætningen af virksomhedens ledelsesorganer og deres udvalg samt disses funktion.

Stk. 2. En virksomhed, som er omfattet af stk. 1, og som alene har andre værdipapirer end aktier optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, kan undlade at give de i stk. 1, nr. 1-5 og 7, nævnte oplysninger, medmindre den pågældende virksomhed har aktier optaget til handel på en multilateral handelsfacilitet i et EU/EØS-land.

Stk. 3. Redegørelsen efter stk. 1 skal gives i sammenhæng med de i § 130 a nævnte oplysninger i ledelsesberetningen, jf. dog stk. 4.

Stk. 4. Virksomheden kan undlade at medtage redegørelse efter stk. 1 i ledelsesberetningen, hvis ledelsesberetningen indeholder en henvisning til virksomhedens hjemmeside, hvor redegørelsen er offentliggjort. Offentliggørelse på virksomhedens hjemmeside forudsætter, at virksomheden opfylder kravene herfor som fastsat i Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse om offentliggørelse af redegørelse for virksomhedsledelse og redegørelse for samfundsansvar på virksomhedens hjemmeside mv. med de fornødne tilpasninger.

§ 132. En virksomhed, som har værdipapirer optaget til handel på et reguleret marked i et EU/EØS-land, samt virksomheder, der driver livsforsikringsvirksomhed, skal supplere ledelsesberetningen med en redegørelse for samfundsansvar, jf. stk. 2-8. Ved samfundsansvar forstås, at virksomheder frivilligt integrerer hensyn til blandt andet menneskerettigheder, sociale forhold, miljø- og klimamæssige forhold samt bekæmpelse af korruption i deres forretningsstrategi og forretningsaktiviteter. Har virksomheden ikke politikker for samfundsansvar, skal dette oplyses.

Stk. 2. Redegørelsen skal indeholde oplysning om:

- 1) Virksomhedens politikker for samfundsansvar, herunder eventuelle standarder, retningslinjer eller principper for samfundsansvar, som virksomheden anvender.
- 2) Hvordan virksomheden omsætter sine politikker for samfundsansvar til handling, herunder eventuelle systemer eller procedurer herfor.
- 3) Virksomhedens vurdering af, hvad der er opnået som følge af virksomhedens arbejde med samfundsansvar, samt virksomhedens eventuelle forventninger til arbejdet fremover.

Stk. 3. Hvis virksomheden har politikker for at respektere menneskerettighederne og for at reducere klimapåvirkningen af virksomhedens aktiviteter, skal redegørelsen efter stk. 1 udtrykkeligt indeholde oplysninger om disse politikker. Hvis virksomheden har sådanne politikker, finder stk. 2 tilsvarende anvendelse. Har virksomheden ikke sådanne politikker, skal dette oplyses i ledelsesberetningen.

Stk. 4. Redegørelsen skal gives i tilknytning til ledelsesberetningen. Virksomheden kan dog i stedet vælge at give redegørelsen:

- 1) i en supplerende beretning til årsrapporten, jf. § 190 i lov om finansiel virksomhed, hvortil der henvises i ledelsesberetningen, eller

2) på virksomhedens hjemmeside, hvortil der henvises i ledelsesberetningen.

Stk. 5. Offentliggørelse af redegørelsen efter stk. 4, nr. 1 eller 2, forudsætter at virksomheden opfylder kravene herfor som fastsat i Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse om offentliggørelse af redegørelse for virksomhedsledelse og redegørelse for samfundsansvar på virksomhedens hjemmeside mv. med de fornødne tilpasninger. § 193, 3. pkt., i lov om finansiell virksomhed finder tilsvarende anvendelse på redegørelsen i de tilfælde, hvor redegørelsen offentliggøres andre steder end i ledelsesberetningen.

Stk. 6. For virksomheder, som udarbejder koncernregnskab, er det tilstrækkeligt, at oplysningskravene efter stk. 1-3 gives for koncernen som helhed.

Stk. 7. En dattervirksomhed, som indgår i en koncern, kan undlade at medtage oplysningerne i sin egen ledelsesberetning, hvis modervirksomheden opfylder oplysningskravene efter stk. 1-3 for den samlede koncern.

Stk. 8. En virksomhed, der oplyser om samfundsansvar efter internationale retningslinjer eller standarder som fastlagt i Erhvervsstyrelsens bekendtgørelse om redegørelse for samfundsansvar efter internationale retningslinjer eller standarder kan undlade at give de oplysninger, som er anført i stk. 1-3 under de betingelser, som er fastlagt i den nævnte bekendtgørelse fra Erhvervsstyrelsen.

§ 132 a. Virksomheder, der omfattes af kravet i § 139 a, stk. 1, i selskabsloven eller § 79 a, stk. 1, nr. 1, i lov om finansiell virksomhed om at opstille måltal for det underrepræsenterede køn i bestyrelsen, skal redegøre for status for opfyldelsen af det opstillede måltal, herunder for hvorfor virksomheden i givet fald ikke har opnået den opstillede målsætning, jf. dog stk. 3. For redegørelsen finder § 132, stk. 4-8, tilsvarende anvendelsen.

Stk. 2. Virksomheder, der er forpligtet til at udarbejde en politik for at øge andelen af det underrepræsenterede køn i virksomhedens øvrige ledelsesniveauer i henhold til § 139 a, stk. 1, eller § 79 a, stk. 1, nr. 2, og stk. 4, i lov om finansiell virksomhed, skal redegøre for politikken, jf. dog stk. 4. § 132, stk. 2-8, finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 3. Foreligger der ikke underrepræsentation af det ene køn i bestyrelsen, er det tilstrækkeligt at oplyse herom i ledelsesberetningen. For redegørelsen finder § 132, stk. 4, tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Foreligger der ikke en underrepræsentation af det ene køn i virksomhedens øvrige ledelsesniveauer, er det tilstrækkeligt at oplyse herom i ledelsesberetningen. For redegørelsen finder § 132, stk. 4, tilsvarende anvendelse.

Afsnit III

Koncernregnskab og virksomhedsovertagelser

Kapitel 6

Aflæggelse af koncernregnskab

Pligt til at aflægge koncernregnskab

§ 133. Modervirksomheders årsrapport skal indeholde et koncernregnskab, medmindre andet følger af § 134 og § 136.

§ 134. En modervirksomhed, hvis gælds- eller egenkapitalinstrumenter ikke er optaget til handel på et reguleret marked, kan undlade at udarbejde koncernregnskab, hvis den selv er en dattervirksomhed af en højere modervirksomhed, der henhører under lovgivningen i et EU-land eller i et andet land, hvormed Fællesskabet har indgået aftale, og

1) den højere modervirksomhed

- a) besidder mindst 90 pct. af kapitalandelene i den lavere modervirksomhed og minoritetsdeltagerne over for denne modervirksomheds øverste ledelse har godkendt, at den ikke aflægger koncernregnskab, eller
 - b) besidder mindre end 90 pct. af kapitalandelene i den lavere modervirksomhed og dennes øverste ledelse ikke senest 6 måneder før regnskabsårets udløb fra minoritetsdeltagere, der ejer mindst 10 pct. af virksomhedskapitalen, har modtaget krav om aflæggelse af koncernregnskab, og
- 2) den højere modervirksomhed udarbejder koncernregnskab i overensstemmelse med lovgivningen i den medlemsstat, hvortil den højere modervirksomhed henhører, og koncernregnskabet er revideret af personer, der er autoriseret i medfør af denne medlemsstats lovgivning.

Stk. 2. En modervirksomhed, hvis gælds- eller egenkapitalinstrumenter ikke er optaget til handel på et reguleret marked, kan endvidere undlade at aflægge koncernregnskab, hvis den selv er en dattervirksomhed af en højere modervirksomhed, der henhører under lovgivningen i et land, der ikke henhører under lovgivningen i et EU-land eller i et andet land, hvormed Fællesskabet har indgået aftale, og

- 1) den lavere modervirksomheds øverste ledelse ikke senest 6 måneder før regnskabsårets udløb fra minoritetsdeltagere har modtaget krav om aflæggelse af koncernregnskab, og
- 2) den højere modervirksomhed udarbejder koncernregnskab i overensstemmelse med Rådets 7. selskabsdirektiv eller efter regler, der i det mindste er ligeværdige med reglerne for konsoliderede årsregnskaber i det nævnte direktiv, og er revideret af personer, der er autoriseret i medfør af den nationale lovgivning, hvorunder den højere modervirksomhed henhører.

Stk. 3. For de i stk. 1 og 2 omhandlede undtagelsestilfælde kræves endvidere, at

- 1) den lavere modervirksomheds eget og dens dattervirksomheders regnskaber indgår i koncernregnskabet for den højere modervirksomhed,
- 2) den lavere modervirksomhed i sit årsregnskab oplyser, at den i medfør af stk. 1 eller stk. 2 har undladt at udarbejde koncernregnskab, og oplyser navn, hjemsted samt eventuelt CVR-nummer eller registreringsnummer for den højere modervirksomhed og
- 3) den lavere modervirksomhed sammen med sit årsregnskab indsender det i stk. 1 og 2 nævnte koncernregnskab til Finanstilsynet samt de yderligere oplysninger, Finanstilsynet måtte kræve.

§ 135. Hvis en modervirksomhed kan undlade at aflægge koncernregnskab, men alligevel aflægger et sådant, der ikke udelukkende anvendes til virksomhedens eget brug, finder denne bekendtgørelses bestemmelser om koncernregnskaber anvendelse.

Omfattet af konsolideringen

§ 136. Alle dattervirksomheder, jf. § 5, stk. 1, nr. 8, i lov om finansiel virksomhed, skal indgå i koncernregnskabet ved fuld konsolidering.

Stk. 2. En dattervirksomhed omfattet af § 10 om aktiver i midlertidig besiddelse skal indgå i koncernregnskabet efter stk. 3.

Stk. 3. Aktiver og forpligtelser i dattervirksomheder, der er omfattet af stk. 2, skal indregnes samlet som en særskilt post på henholdsvis aktivsiden og passivsiden i koncernregnskabet balance. Resultatet af dattervirksomheden skal indregnes som en særskilt post i koncernregnskabet resultatopgørelse.

Generelle krav til koncernregnskabet

§ 137. Koncernregnskabet skal vise de konsoliderede virksomheders aktiver og passiver, deres finansielle stilling, deres resultat og anden totalindkomst samt bevægelser på egenkapitalen, som om de tilsammen var en enkelt virksomhed.

Stk. 2. Ved konsolideringen sammendrages regnskaberne, således at ensartede indtægter og omkostninger samt aktiver og passiver sammenlægges. Der skal foretages de tilpasninger, der er nødvendige på grund af de særlige forhold, som gælder for koncernregnskaber til forskel fra årsregnskaber.

Stk. 3. Koncernvirksomheder, for hvilke koncernforholdet er etableret i løbet af regnskabsåret, må kun indgå i sammendraget med indtægter og omkostninger af de transaktioner og forhold, der er opstået efter tidspunktet for koncernforholdets etablering.

Stk. 4. Koncernvirksomheder, for hvilke koncernforholdet ophører i løbet af regnskabsåret, må kun indgå i sammendraget med indtægter og omkostninger af de transaktioner og forhold, der er opstået indtil tidspunktet for koncernforholdets ophør.

§ 138. Koncernregnskabets resultatopgørelse og balance opstilles i overensstemmelse med bilag 2-5 samt de regler for klassifikation og opstilling, der gælder for koncernens hovedaktivitet. I koncerner, hvor såvel skadesforsikringsvirksomhed som livsforsikringsvirksomhed er af væsentlig størrelse, anvendes resultatopgørelsesskemaet i bilag 5. Hvis størrelsen af skadesforsikringsvirksomhed er uvæsentlig, kan skemaet i bilag 3 anvendes.

Stk. 2. For koncerner, der udøver aktiviteter, der ikke kan indpasses i de regnskabsposter, der fremgår af bilag 2-5, tilføjes de ekstra poster, der måtte være nødvendige efter reglerne i § 4, stk. 2.

Stk. 3. Modervirksomheder omfattet af § 1, stk. 1, nr. 3, kan efter tilladelse fra Finanstilsynet fravige reglerne i § 4, stk. 2, ved tilpasning af opstillingen af koncernregnskabets resultatopgørelse og balance til aktiviteter, der ikke kan indpasses i regnskabsposterne i bilag 2-5.

Stk. 4. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes egenkapital opføres som en særskilt post under egenkapitalen. Minoritetsinteressernes forholdsmæssige andel af dattervirksomhedernes resultat og anden totalindkomst opføres i tilknytning til resultatopgørelsen og anden totalindkomst. Bevægelser på egenkapitalen, jf. § 39, skal separat vise modervirksomhedens og minoritetsinteressernes andel af den samlede totalindkomst.

§ 139. De af konsolideringen omfattede aktiver og passiver samt indtægter og omkostninger indregnes og måles efter ensartede metoder i overensstemmelse med bestemmelserne i denne bekendtgørelse.

Stk. 2. I koncernregnskabet anvendes så vidt muligt de samme metoder for indregning og grundlag for måling som i modervirksomhedens årsregnskab. Anvender konsoliderede dattervirksomheder andre metoder og grundlag i deres eget årsregnskab, udarbejdes et nyt regnskab med henblik på koncernregnskabet, hvori der indregnes og måles i overensstemmelse med de metoder og grundlag, der anvendes i koncernregnskabet. Anvender associerede og fælles kontrollerede virksomheder andre metoder og grundlag i deres eget årsregnskab, foretages de fornødne tilpasninger af de associerede og fælles kontrollerede virksomheders resultat og egenkapital, således at der indregnes og måles i overensstemmelse med de metoder og grundlag, der anvendes i koncernregnskabet.

Stk. 3. Associerede virksomheder og fælles kontrollerede virksomheder indregnes og måles i koncernregnskabet efter indre værdis metode, jf. dog stk. 4 og 5.

Stk. 4. En fælles kontrolleret virksomhed kan indregnes i koncernregnskabet ved pro rata konsolidering. Posterne i den fælles kontrollerede virksomhed medtages i forhold til de konsoliderede virksomheders andel af virksomhedens egenkapital og resultat. En fælles kontrolleret virksomhed, som bliver en associeret virksomhed, indregnes og måles efter indre værdis metode, jf. stk. 3.

Stk. 5. Aktiver og forpligtelser i dattervirksomheder, associerede og fælles kontrollerede virksomheder, der kun er midlertidigt i virksomhedens besiddelse og afventer salg inden for kort tid, og hvor et salg er meget sandsynligt, jf. § 10, måles til laveste beløb af regnskabsmæssig værdi og dagsværdi fratrukket salgsomkostninger.

Stk. 6. Der foretages ikke afskrivninger på aktiver i dattervirksomheder, associerede og fælles kontrollerede virksomheder omfattet af stk. 5.

§ 140. Følgende poster skal elimineres:

- 1) Tilgodehavender og forpligtelser mellem de konsoliderede virksomheder.
- 2) Indtægter og omkostninger som følge af transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder.
- 3) Gevinster og tab som følge af transaktioner mellem de konsoliderede virksomheder, som indgår i posternes regnskabsmæssige værdi.

§ 141. Årsrapportens ledelsesberetning, redegørelse for anvendt regnskabspraksis og noter til koncernregnskabet skal indeholde oplysninger om koncernen, som om de konsoliderede virksomheder tilsammen var én virksomhed. De i denne bekendtgørelse fastsatte bestemmelser om ledelsesberetning, redegørelse for anvendt regnskabspraksis og noter finder tilsvarende anvendelse for koncernregnskabet.

Kapitel 7

Virksomhedsovertagelser og fusioner m.v.

§ 142. Ved overtagelse af en anden virksomhed, ved fusion eller ved overtagelse af en forretningsaktivitet, indregnes og måles de overtagne aktiver og forpligtelser i den erhvervede virksomhed eller forretningsaktivitet til dagsværdi på erhvervelsestidspunktet.

Stk. 2. En eventuel positiv forskel mellem den samlede kostpris og nettoaktivernes dagsværdi på erhvervelsestidspunktet indregnes i balancen under aktivpost *I. Immaterielle aktiver*. Posten benævnes *Goodwill*.

Stk. 3. Goodwill vurderes ved hver regnskabsafslutning og nedskrives, hvis der konstateres værdiforringelse.

Stk. 4. Et eventuelt negativt forskelsbeløb mellem den samlede kostpris og nettoaktivernes dagsværdi på erhvervelsestidspunktet indregnes som en indtægt i resultatopgørelsen.

Stk. 5. Stk. 1-4 finder tilsvarende anvendelse i koncernregnskabet ved erhvervelse af en dattervirksomhed, jf. dog § 143.

§ 143. Hvis to virksomheder, der enten fusionerer eller etablerer et koncernforhold, begge er underlagt samme modervirksomhed i et koncernforhold eller i øvrigt er underlagt den samme interessens bestemmende indflydelse, kan fusionen eller koncernetableringen behandles efter sammenlægningsmetoden, jf. stk. 3.

Stk. 2. Sammenlægningsmetoden kan i øvrigt efter tilladelse fra Finanstilsynet anvendes i forbindelse med virksomhedsovertagelser eller fusioner, der udelukkende involverer gensidige selskaber eller pensionskasser.

Stk. 3. Efter sammenlægningsmetoden aflægges regnskabet henholdsvis koncernregnskabet for den periode, hvori sammenlægningen er sket, som om virksomhederne havde været sammenlagt fra og med den tidligste regnskabsperiode, der indgår i regnskabet. Forskellen mellem det beløb, der vederlægges som virksomhedskapital, samt eventuel overkurs med tillæg af eventuelt kontant vederlag, og den regnskabsmæssige indre værdi i den overtagne virksomhed tillægges henholdsvis fratrækkes på tydelig vis i de reserver, der kan anvendes til at dække underskud.

Fusionsregnskab m.v.

§ 144. Når der i forbindelse med fusion eller lignende i henhold til bestemmelser i lovgivningen udarbejdes en åbningsbalance, skal denne udarbejdes i overensstemmelse med reglerne i § 142 eller § 143.

Afsnit IV

Delårsrapporter

Kapitel 8

Udarbejdelse af halvårsrapport

§ 145. Halvårsrapporten, jf. § 2, skal indeholde resultatopgørelse og anden totalindkomst for perioden 1. januar til 30. juni med sammenligningstal fra den tilsvarende halvårsperiode året før samt balance pr. 30. juni med sammenligningstal fra balancen ultimo året før. Hvis virksomheden er ny-stiftet og ikke har udarbejdet sin første årsrapport, skal resultatopgørelsen dække perioden fra stiftelsen til 30. juni og balancens sammenligningstal skal være fra virksomhedens åbningsbalance. Resultatopgørelsestal og balancetal opgøres i overensstemmelse med reglerne for årsrapporten og opstilles i overensstemmelse med bilag 2-5.

Stk. 2. For virksomheder, hvis årsrapport skal indeholde et koncernregnskab, skal halvårsrapporten tilsvarende indeholde et koncernregnskab på halvårsbasis udarbejdet i overensstemmelse med stk. 1.

Stk. 3. Halvårsrapporten, herunder koncernregnskabet på halvårsbasis, skal indeholde en ledelsesberetning, som i det mindste beskriver vigtige begivenheder, der er indtruffet i halvåret med angivelse af den betydning, de har haft for regnskabsstallene. Ledelsesberetningen skal endvidere beskrive de væsentligste risici og usikkerhedsfaktorer, som virksomheden er underlagt de resterende 6 måneder af regnskabsåret. Har der i halvåret været større transaktioner med nærtstående parter, skal disse beskrives.

Stk. 4. Halvårsrapporten, herunder koncernregnskabet på halvårsbasis, skal indeholde de kommentarer, nøgletal og specifikationer til regnskabsstallene, som er fornødne for at beskrive og forklare udviklingen i perioden. Virksomheden skal oplyse, om anvendt regnskabspraksis er uændret i forhold til regnskabspraksis i den senest aflagte årsrapport. I tilfælde af ændring i anvendt regnskabspraksis skal virksomheden oplyse om karakteren af ændringen og anføre den beløbsmæssige virkning heraf på virksomhedens resultat og egenkapital.

Stk. 5. Hvis halvårsrapporten er revideret, skal revisors påtegning gengives i sin helhed i rapporten. Tilsvarende gælder, hvis der foreligger en reviewerklæring fra revisor. Hvis halvårsrapporten hverken har været genstand for revision eller review, skal dette anføres i rapporten.

Stk. 6. Halvårsrapporten skal indeholde en ledelsespåtegning, der opfylder kravene i § 185 i lov om finansiel virksomhed.

Stk. 7. Halvårsrapporten skal indsendes til Finanstilsynet senest 31. august. Halvårsrapporten skal senest samme dato være offentligt tilgængelig eksempelvis på virksomhedens internetadresse eller ved, at interesserede kan få halvårsrapporten udleveret eller tilsendt ved henvendelse til virksomheden.

Udarbejdelse af kvartalsrapporter

§ 145 a. Hvis virksomheden offentliggør kvartalsrapporter, skal disse være udarbejdet efter reglerne i § 145, stk. 1-6, med de tilpasninger, der måtte nødvendiggøres af, at der er tale om en kvartalsrapport og ikke en halvårsrapport. En modervirksomhed kan dog undlade at medtage sit eget regnskab, således at kvartalsrapporten alene omfatter koncernregnskabet på kvartalsbasis.

Stk. 2. Regnskabsmæssige oplysninger, som offentliggøres af virksomheden, må ikke betegnes kvartalsrapporter, med mindre de opfylder kravene i stk. 1 eller kravene i en delårsrapport efter internationale regnskabsstandarder, jf. § 1, stk. 2.

Stk. 3. Eventuelle kvartalsrapporter skal indsendes til Finanstilsynet umiddelbart efter offentliggørelsen.

Afsnit V

Straffebestemmelser samt ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

Kapitel 9

Straffebestemmelser

§ 146. Forsætlig eller groft uagtsom overtrædelse af §§ 2-39, §§ 41-81, 83-90 eller 91 a-145 a straffes med bøde.

Kapitel 10

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

§ 147. Bekendtgørelsen træder i kraft den 31. december 2015 og finder første gang anvendelse på års- og delårsrapporter vedrørende regnskabsår, der begynder 1. januar 2016.

Stk. 2. Reglerne i denne bekendtgørelse om indregning og måling af overtagne aktiver og forpligtelser i forbindelse med virksomhedsovertagelser og fusioner m.v. finder ikke anvendelse på virksomhedsovertagelser og fusioner m.v., der har fundet sted før den 1. januar 2005.

Stk. 3. Goodwill, der måtte være indregnet i balancen pr. 31. december 2004 efter tidligere gældende regler, skal ikke længere afskrives efter de bestemmelser, der gjaldt, da den blev indregnet, men vurderes for værdiforringelse efter bestemmelserne i denne bekendtgørelse fra og med den 1. januar 2004.

Stk. 4. Reglerne i denne bekendtgørelse om aktiebaseret aflønning finder alene anvendelse for programmer etableret efter den 1. januar 2004. For programmer etableret før den 1. januar 2004 kan virksomheden vælge at lade bestemmelserne i denne bekendtgørelse finde anvendelse. Hvis programmet er etableret den 7. januar 2002 eller tidligere, kan virksomheden dog kun anvende bekendtgørelsens bestemmelser, hvis programmets dagsværdi på etableringstidspunktet har været oplyst.

Stk. 5. Ændring af metoderne for indregning og måling af immaterielle aktiver, jf. § 60 og 61, kan ske således, at alene forhold, der er indtruffet fra og med regnskabsåret 2003 og senere, indregnes og måles efter bekendtgørelsens regler.

Stk. 6. For virksomheder, der tidligere har aflagt årsregnskab efter bekendtgørelse om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber, finder kravet om, at stigninger i domicilejendommens omvurderede værdi skal indregnes i passivposten *Opskrivningshenlæggelser* alene anvendelse på den del af opskrivningsbeløbet, der ligger ud over det højeste af følgende beløb:

- 1) Den værdi, hvortil den pågældende ejendom var ansat i det årsregnskab, hvorpå bekendtgørelse nr. 723 af 27. november 1989 om skadesforsikringsselskabers årsregnskaber sidste gang fandt anvendelse.
- 2) Anskaffelsesprisen.

Stk. 7. For virksomheder, der tidligere har aflagt årsregnskab efter bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskaber, finder kravet om, at stigninger i domicilejendommens omvurderede værdi skal indregnes i passivposten *Opskrivningshenlæggelser* alene anvendelse på den del af opskrivningsbeløbet, der ligger ud over dagsværdien pr. 31. december 2003.

Stk. 8. ~~Virksomheder, der driver skadesforsikringsvirksomhed, og som første gang indregner en Fortjenstmargen for skadesforsikringsvirksomhed efter reglerne i bekendtgørelsen, skal i sammen-~~

~~ligningstallene for året før indregne den opgjorte fortjenstmargen ved et fradrag i præmiehensættelserne. Virksomheder, der driver livsforsikringsvirksomhed, og som skal oplyse nøgletallet *Risiko på afkast til markedsrenteprodukter* i femårsoversigten, jf. § 91 a og bilag 9, kan nøjes med at oplyse dette nøgletal fra og med regnskabsåret 2016. Kravet om anvendelse af afkastdata for 36 måneder reduceres i en overgangsperiode, således at der kan anvendes det maksimale antal månedsdata for de enkelte år ved anvendelse af afkastdata fra og med januar 2016.~~

~~Stk. 9. Virksomheder, der driver livsforsikringsvirksomhed og har kontrakter med bonusret i sin bestand, og som første gang indregner en *Fortjenstmargen* for disse kontrakter efter reglerne i bekendtgørelsen, skal i sammenligningstallene for året før indregne den opgjorte fortjenstmargen ved et fradrag i de individuelle bonuspotentialer. Hvis de individuelle bonuspotentialer er utilstrækkelige, kan den resterende del fradrages i kollektivt bonuspotentiale.~~

Stk. ~~9~~10. Bekendtgørelse nr. 112 af 7. februar 2013 om finansielle rapporter for forsikringsselskaber og tværgående pensionskasser ophæves. Bekendtgørelsen finder dog anvendelse på årsrapporter og delårsrapporter, der vedrører regnskabsåret 2015.

Oversigt over bilag

Bilag 1:	Definitioner
Bilag 2:	Balanceskema
Bilag 3:	Resultatopgørelsesskema for livsforsikring
Bilag 4:	Resultatopgørelsesskema for skadesforsikring
Bilag 5:	Resultatopgørelsesskema for koncerner
Bilag 6:	Begreber, som anvendes af tværgående pensionskasser
Bilag 7:	Måling af ejendommens dagsværdi
Bilag 8:	Specifikation af oplysningskravene i § 100, stk. 4, 5, og 8, samt i § 101. Regler om præsentation af noteoplysningskravene vedrørende livsforsikringsforpligtelser og investeringskontrakter
Bilag 9:	Femårsoversigt over hoved- og nøgletal for virksomheder, der driver livsforsikringsvirksomhed
Bilag 10:	Femårsoversigt over hoved- og nøgletal for virksomheder, der driver skadesforsikringsvirksomhed
Bilag 11:	Specifikation af aktiver
Bilag 12:	Regler for udfyldelse af skemaet i bilag 11
Bilag 13:	Skema til følsomhedsoplysninger
Bilag 14:	Indholdsfortegnelse

Definitioner

0. Aktivt marked:

Et marked, i hvilket der finder transaktioner sted med et givet aktiv eller en given forpligtelse med tilstrækkelig hyppighed og volumen til, at der løbende kan udledes information om prisen.

1. Finansiell leasing:

Leasingaftale, der overfører alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten til et aktiv uden hensyn til, om ejendomsretten overdrages ved leasingperiodens slutning eller ej.

2. Funktionel valuta:

Den valuta, der er gældende i de økonomiske omgivelser, som den regnskabsaflæggende virksomhed eller en enhed inden for denne primært opererer i.

3. Fælles kontrolleret virksomhed:

En fælles kontrolleret virksomhed er et joint venture, der indebærer etablering af en virksomhed på baggrund af en aftale mellem deltagerne, som fastlægger fælles bestemmende indflydelse på virksomhedens erhvervsmæssige aktivitet.

4. Ikke-monetære poster:

Aktiver og forpligtelser, der ikke er monetære poster.

5. Monetære poster:

Likvide beholdninger samt aktiver og forpligtelser, herunder hensatte forpligtelser, der afregnes i fastlagte eller bestemmelige beløb.

6. Nærtstående parter:

- a) Personer eller virksomheder, hvoraf den ene direkte eller indirekte har bestemmende eller betydelig indflydelse på den andens eller de andres driftsmæssige og finansielle ledelse, eller
- b) flere personer eller virksomheder, hvis driftsmæssige eller finansielle ledelse er underlagt bestemmende indflydelse af den samme person eller virksomhed.

7. Operationel leasing:

Leasingaftale, der ikke er finansiell leasing.

8. Præsentationsvaluta:

Den valuta, som et årsregnskab aflægges i.

9. Sikringsforhold:

- a) Sikring af dagsværdi: en sikring mod risikoen for udsving i dagsværdien af et indregnet aktiv, en indregnet forpligtelse eller en aftalt ikke-indregnet fremtidig betaling for varer eller tjenesteydelser.
- b) Sikring af betalingsstrømme: En sikring mod risikoen for ændringer i de betalingsstrømme, der er knyttet til indregnede aktiver eller forpligtelser, eller til meget sandsynlige fremtidige transaktioner, og som kan påvirke fremtidige regnskabsresultater.
- c) Sikring af investeringen i en udenlandsk enhed.

10. Tilknyttede virksomheder:

En virksomheds dattervirksomheder, dets moderselskaber og disses dattervirksomheder.

10a. Udlån og tilgodehavender:

Ikke-afledte finansielle aktiver med faste eller bestemmelige betalinger, der ikke prissættes på aktive markeder.

11. Valutakursforskelle:

Den forskel, der fremkommer ved omregning af et givet beløb i en valuta til en anden valuta ved forskellige valutakurser.

Årsrapportens elementer

Formateret: Skrifttype: Fed

12. Afledt finansielt instrument:

Et finansielt instrument,

- a) hvis værdi ændres som følge af ændringer i en specifik rentesats, værdipapirkurs, råvarepris, valutakurs, pris- eller renteindeks, kreditvurdering, kreditindeks eller lignende variabler (kaldes undertiden det »underliggende«),
- b) som ved indgåelse ikke kræver eller kun kræver begrænset nettoinvestering i forhold til andre typer kontrakter, der påvirkes på tilsvarende måde på ændrede markedsvilkår, og
- c) som afregnes på et fremtidigt tidspunkt.

13. Aktiver:

Ressourcer, som er under virksomhedens kontrol som et resultat af tidligere begivenheder, og hvorfra fremtidige økonomiske fordele forventes at tilflyde virksomheden.

14. Domicilejendomme:

Grunde og bygninger, som virksomheden anvender i egen drift.

15. Eventualaktiver:

Et muligt aktiv, der hidrører fra tidligere begivenheder, hvis eksistens kun kan bekræftes ved, at der indtræffer eller ikke indtræffer en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som ikke er under virksomhedens fulde kontrol.

16. Eventualforpligtelser:

- a) en mulig forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, hvis eksistens kun kan bekræftes ved, at der indtræffer eller ikke indtræffer en eller flere usikre fremtidige begivenheder, som ikke er under virksomhedens fulde kontrol, eller
- b) en aktuel forpligtelse, der hidrører fra tidligere begivenheder, men som ikke er indregnet, idet
 - (i) det ikke er sandsynligt, at indfrielse af forpligtelsen vil medføre et træk på virksomhedens økonomiske ressourcer, eller
 - (ii) forpligtelsens størrelse ikke kan måles med tilstrækkelig pålidelighed,

17. Finansiell forpligtelse:

En forpligtelse i form af

- a) en kontraktmæssig pligt til at overdrage likvide beholdninger eller et andet finansielt aktiv til en anden part eller

- b) en kontraktmæssig pligt til at udveksle finansielle instrumenter med en anden part på potentielt ugunstige betingelser på vurderingstidspunktet.

18. Finansielt aktiv:

Et aktiv i form af

- a) likvide beholdninger,
- b) en kontraktmæssig ret til at modtage likvide beholdninger eller et andet finansielt aktiv fra en anden part,
- c) en kontraktmæssig ret til at udveksle finansielle instrumenter med en anden part på potentielt gunstige betingelser på vurderingstidspunktet eller
- d) en anden virksomheds egenkapitalinstrumenter.

19. Finansielt instrument:

En kontrakt, som udgør et finansielt aktiv i en virksomhed og en finansiell forpligtelse for en anden part eller et egenkapitalinstrument i en anden virksomhed.

20. Forpligtelser:

Eksisterende pligter for virksomheden opstået som resultat af tidligere begivenheder, og hvis indfrielse forventes at medføre afståelse af økonomiske ressourcer.

21. Hensat forpligtelse:

Et beløb, der dækker forpligtelser, som er uvisse med hensyn til størrelse og/eller afviklingstidspunkt.

22. Indtægter:

Stigninger i økonomiske fordele i regnskabsperioden i form af tilgang eller værdistigning af aktiver eller fald i forpligtelser, som medfører stigning i egenkapitalen. I indtægter indgår dog ikke indskud fra ejere.

23. Investeringssejendomme:

Grunde og bygninger erhvervet med henblik på at opnå afkast af den investerede kapital i form af løbende driftsafkast og/eller kapitalgevinst ved videresalg.

24. Omkostninger:

Fald i økonomiske fordele i regnskabsperioden i form af afgang eller værdiforringelse af aktiver eller stigning i forpligtelser, som medfører fald i egenkapitalen. I omkostninger indgår dog ikke udlodning eller uddeling til ejere.

Måling

25. Amortiseret kostpris:

Det beløb som et finansielt aktiv eller en finansiell forpligtelse blev målt til ved første indregning med

- a) fradrag af afdrag,
- b) tillæg eller fradrag af den samlede afskrivning på forskellen mellem det oprindeligt indregnede beløb og det beløb, der forfalder ved udløb, og
- c) fradrag af nedskrivning.

Afskrivningerne beregnes ved hjælp af den effektive rentemetode.

26. Dagsværdi:

Den pris, der vil blive modtaget ved salg af et aktiv, eller som skal betales for at overdrage en forpligtelse ved en normal transaktion mellem markedsdeltagere på målingstidspunktet.

27. Genindvindingsværdi:

Det højeste af et aktivs nettosalgspris og dets nytteværdi. Nyttelværdien er nutidsværdien af de forventede fremtidige betalingsstrømme, som aktivet forventes at afstedkomme ved fortsat anvendelse og ved afhændelse ved udgangen af dets brugstid.

Forsikringsbegreber

27 a. Akkumuleret værdiregulering:

Forskellen mellem Forsikringsmæssige hensættelser for livsforsikrings- og investeringskontrakter i alt, efter at Kollektivt bonuspotentiale er fratrukket, og Retrospektive hensættelser.

Formateret: NormalInd

Formateret: Skrifttype: Ikke Fed, Kursiv

28. Afløbsresultat:

Afløbsresultatet er forskellen mellem

- erstatningshensættelserne i balancen ved regnskabsårets begyndelse, reguleret for valutaomregningsforskelle og diskonteringseffekter, og
- summen af de i regnskabsåret udbetalte erstatninger og den del af erstatningshensættelserne, der vedrører skader indtruffet i tidligere regnskabsår.

Driver selskabet indirekte forsikring, skal afløbsresultatet for de i tidligere regnskabsår resultatførte præmieindtægter og provisioner for denne forretning indgå i afløbsresultatet.

29. Bedste skøn:

Et sandsynlighedsvægtet gennemsnit af de betalingsstrømme, der foranlediges af en given kontrakt. Ved vurderingen tages i videst muligt omfang hensyn til relevante aktuelle priser i markedet og pålidelige, opdaterede data.

30. Cedent:

En forsikrer, som har købt eller efterspørger genforsikringsdækning.

31. Combined ratio:

Summen af erstatningsprocenten, jf. pkt. 33, omkostningsprocenten, jf. pkt. 54, og nettogenforsikringsprocent, jf. pkt. 53.

32. Erstatningsfrekvensen:

Antallet af indtrufne skader i regnskabsperioden i forhold til det gennemsnitlige antal af forsikringskontrakter, som var i kraft i regnskabsperioden.

33. Erstatningsprocent:

Forholdet mellem erstatningsudgifter og præmieindtægter i skadesforsikring. Præmieindtægterne reduceres med bonus og præmierabatter og tillægges indbefatter periodens ændring i fortjenstmargin og i risikomargen.

34. Fakultativ indirekte forsikring:

Indirekte forsikring for individuelle risici, hvor genforsikreren bevarer muligheden for at acceptere eller afvise hver risiko, som udbydes af cedenten, jf. pkt. 30.

35. Forsikringsaktiver:

En forsikringsvirksomheds nettorettigheder under en forsikringskontrakt.

36. Forsikringsbegivenhed:

En usikker fremtidig begivenhed, som er dækket af en forsikringskontrakt, og som medfører forsikringsrisiko.

37. Forsikringsforpligtelser:

En forsikringsvirksomheds nettoforpligtelser under en forsikringskontrakt, jf. pkt. 38.

38. Forsikringskontrakt:

En kontrakt, hvorefter en part (forsikringsvirksomheden) påtager sig betydelig forsikringsrisiko fra en anden part (forsikringstageren, jf. pkt. 41) ved at indvillige i at kompensere forsikringstageren, hvis en specificeret uvis fremtidig begivenhed (forsikringsbegivenheden, jf. pkt. 36) har en ugunstig virkning for forsikringstageren, jf. pkt. 41.

39. Forsikringsmæssige hensættelser:

De forsikringsmæssige hensættelser svarer til passivpost III, *Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt.*

40. Forsikringsrisiko:

Risiko, bortset fra finansiel risiko, som overføres fra forsikringstageren, jf. pkt. 41, til udstederen af en forsikringskontrakt, jf. pkt. 38.

41. Forsikringstager:

Den part, som har ret til compensation under en forsikringskontrakt, jf. pkt. 38, hvis en forsikringsbegivenhed, jf. pkt. 36, indtræffer.

42. Fortjenstmargen:

~~Forskellen mellem:~~

~~1. nutidsværdien af bedste skøn af præmier med fradrag af de erhvervelsesomkostninger, der kan relateres til den bestand, forsikringen tilhører, og~~

~~2. nutidsværdien af bedste skøn af omkostninger, erstatninger, andre ydelser til forsikringstageren samt risikomargen.~~

En komponent i værdien af en forsikrings- eller investeringskontrakt, der repræsenterer nutidsværdien af virksomhedens endnu ikke indtjente fortjeneste på kontrakten, og som forventes indregnet i resultatopgørelsen i takt med, at virksomheden yder forsikringsdækning og eventuelle andre ydelser under kontrakten.

43. Garanterede ydelser:

Nutidsværdien af de ydelser, der er garanteret en forsikringstager eller en part i en investeringskontrakt under et gennemsnitsrenteprodukt, jf. pkt. 45 samt nutidsværdien af de forventede fremtidige udgifter til administration af kontrakten med fradrag af nutidsværdien af de aftalte fremtidige præ-

mier. Garanterede ydelser opgøres under hensyn til forsikringstagerens eller kontraktpartens udnyttelse af optioner som tilbagekøb eller præmieophør.

44. Gennemsnitlig erstatning for indtrufne skader:

Andelen af de samlede erstatninger i forhold til antallet af erstatninger i regnskabsperioden.

45. Gennemsnitsrenteprodukter:

Livsforsikringer eller investeringskontrakter omfattet af klasse I og klasse VI i klassifikationen over de produkttyper, livsforsikringsselskaber kan have koncession til at udstede, jf. bilag 8 i lov om finansiell virksomhed, med ydelser, der fastsættes ud fra et givet beregningsgrundlag med hensyn til rente, risiko og omkostninger og med tilknyttet bonusret.

46. Individuelle bonuspotentialer:

Den del af værdien af forsikringstagernes bonusret, der er indeholdt i retrospektive hensættelser, jf. pkt. 57.

47. Investeringskontrakt:

En kontrakt, som forsikringsvirksomheden har koncession til at udstede, jf. bilag 8 i lov om finansiell virksomhed, men som ikke indeholder tilstrækkelig forsikringsmæssig risiko til at være omfattet af definitionen af forsikringskontrakter, jf. pkt. 38.

48. Kollektivt bonuspotentiale:

Den del af værdien af forsikringstagernes bonusret, jf. pkt. 63, der ikke er fordelt til de enkelte forsikringer.

49. Livsforsikringsaktiver:

En forsikringsvirksomheds nettorettigheder under en livsforsikringskontrakt.

50. Livsforsikringsforpligtelser:

En forsikringsvirksomheds nettoforpligtelser under en livsforsikringskontrakt.

51. Livsforsikringskontrakt:

En forsikringskontrakt, som er omfattet af definitionen af forsikringskontrakter, jf. pkt. 38, og som forsikringsvirksomheden har koncession til at udstede, jf. bilag 8 i lov om finansiell virksomhed.

52. Markedsrenteprodukter:

Forsikringer eller investeringskontrakter tilknyttet investeringsfonde, jf. klasse III i klassifikationen over de produkttyper, livsforsikringsselskaber kan have koncession til i bilag 8 i lov om finansiell virksomhed.

53. Nettogenforsikringsprocent:

Forholdet mellem genforsikringsresultat og præmieindtægter. Præmieindtægterne reduceres med bonus og præmierabatter og tillægges indbefatter periodens ændring i fortjenstmargen og i risikomargen.

54. Omkostningsprocent:

Forholdet mellem forsikringsmæssige driftsomkostninger og præmieindtægter i skadesforsikring. Præmieindtægterne reduceres med bonus og præmierabatter og tillægges indbefatter periodens ændring i fortjenstmargen og i risikomargen. De forsikringsmæssige driftsomkostninger opgøres til summen af resultatposterne 5.1. Erhvervelsesomkostninger og 5.2. Administrationsomkostninger, jf. bilag 4, med fradrag af afskrivninger og driftsomkostninger på domicilejendomme og med tillæg af beregnede omkostninger (husleje) vedrørende domicilejendomme baseret på en beregnet markedsleje. Justeringen vedrørende domicilejendomme skal kun omfatte den andel af afskrivninger og driftsomkostninger, der vedrører forsikringsdriften.

55. Operating ratio:

Beregnes som combined ratio, jf. pkt. 30, men baseret på erstatnings-, omkostnings- og nettogenforsikringsprocenter, hvor det allokerede investeringsafkast, svarende til det beløb, der er opført under forsikringsteknisk rente i resultatopgørelsen (jf. post 2 i bilag 4) er lagt til præmieindtægter i nævneren.

56. Relativt afløbsresultat:

Afløbsresultatet, jf. pkt. 28, i forhold til de primohensættelser, det vedrører.

57. Retrospektive hensættelser:

Indbetalte præmier med fradrag af ~~fortjenstmargen, risikomargen,~~ udbetalte ydelser, betaling for omkostninger, regulering for risiko og med tillæg af tilskrevet rente m.v. på den enkelte forsikring.

58. Risikomargen:

Det beløb, som virksomheden på markedet må forventes at skulle betale til en erhverver af virksomhedens bestand af forsikringer, for at denne vil påtage sig risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle bestanden afviger fra nutidsværdien af bedste skøn over de betalingsstrømme, der afvikler bestanden.

59. Ristornerede præmiebeløb:

Tilbagebetalte præmiebeløb, for eksempel når en forsikring ophører i løbet af en præmieperiode.

60. Skadesforsikringsaktiver:

En forsikringsvirksomheds nettorettigheder under en skadesforsikringskontrakt.

61. Skadesforsikringsforpligtelser:

En forsikringsvirksomheds nettoforpligtelser under en skadesforsikringskontrakt.

62. Skadesforsikringskontrakt:

En forsikringskontrakt, der både er omfattet af definitionen af forsikringskontrakter, jf. pkt. 38, og de forsikringsklasser, der er nævnt i bilag 7 i lov om finansiel virksomhed.

63. Værdien af bonusret:

Den del af værdien af en bestand af livsforsikringer eller investeringskontrakter gennemsnitsrente-produkter, jf. nr. 45, som fremkommer, når nutidsværdien af fremtidige ydelser på det anvendte beregningsgrundlag er fratrasket. Værdien af bonusret består af individuelle bonuspotentialer, jf. nr. 46, og kollektivt bonuspotentialer, jf. nr. 48.

Balanceskema

AKTIVER

I. IMMATERIELLE AKTIVER

- 1. **Driftsmidler**
- 2. **Domicilejendomme**

II. MATERIELLE AKTIVER, I ALT

- 3. **Investeringsjendomme**
 - 4.1. Kapitalandele i tilknyttede virksomheder
 - 4.2. Udlån til tilknyttede virksomheder
 - 4.3. Kapitalandele i associerede virksomheder
 - 4.4. Udlån til associerede virksomheder
- 4. **Investeringer i tilknyttede og associerede virksomheder, i alt**
 - 5.1. Kapitalandele
 - 5.2. Investeringsforeningsandele
 - 5.3. Obligationer
 - 5.4. Andele i kollektive investeringer
 - 5.5. Pantesikrede udlån
 - 5.6. Andre udlån
 - 5.7. Indlån i kreditinstitutter
 - 5.8. Øvrige
- 5. **Andre finansielle investeringsaktiver, i alt**
- 6. **Genforsikringsdepoter**

III. INVESTERINGSAKTIVER, I ALT

IV. INVESTERINGSAKTIVER TILKNYTTET MARKEDSRENTEPRODUKTER

- 7.1. Genforsikringsandele af præmiehensættelser
- 7.2. Genforsikringsandele af livsforsikringshensættelser
- 7.3. Genforsikringsandele af erstatningshensættelser
- 7.4. Øvrige
- 7. **Genforsikringsandele af hensættelser til forsikringskontrakter, i alt**
 - 8.1. Tilgodehavender hos forsikringstagere
 - 8.2. Tilgodehavender hos forsikringsmæglere
- 8. **Tilgodehavender i forbindelse med direkte forsikringskontrakter, i alt**
- 9. **Tilgodehavender hos forsikringsvirksomheder**
- 10. **Tilgodehavender hos tilknyttede virksomheder**
- 11. **Tilgodehavender hos associerede virksomheder**
- 12. **Andre tilgodehavender**

V. TILGODEHAVENDER, I ALT

- 13. **Aktiver i midlertidig besiddelse**
- 14. **Aktuelle skatteaktiver**
- 15. **Udsudte skatteaktiver**
- 16. **Likvide beholdninger**
- 17. **Øvrige**

VI. ANDRE AKTIVER, I ALT

- 18. Tilgodehavende renter samt optjent leje
- 19. Andre periodeafgrænsningsposter

VII. PERIODEAFGRÆSNINGSPOSTER, I ALT

AKTIVER, I ALT

PASSIVER

- 1. Aktie- eller garantikapital
- 2. Overkurs ved emission
- 3. Opskrivningshenlæggelser
 - 4.1. Sikkerhedsfond
 - 4.2. Vedtægtsmæssige henlæggelser
 - 4.3. Andre henlæggelser
- 4. Reserver, i alt
- 5. Overført overskud eller underskud
- 6. Foreslået udbytte
- 7. Minoritetsinteresser

I. EGENKAPITAL, I ALT

8. Overskudskapital

9. Anden ansvarlig lånekapital

II. ANSVARLIG LÅNEKAPITAL, I ALT

108. Præmiehensættelser

119. Fortjenstmargen på skadesforsikringskontrakter

129. Livsforsikringshensættelser

134. Fortjenstmargen på livsforsikringer og investeringskontrakter

124. Erstatningshensættelser (anvendes kun i forbindelse med skadesforsikringer)

135. Risikomargen på skadesforsikringskontrakter

164. Hensættelser til bonus og præmierabatter

15. Særlige bonushensættelser

III. HENSÆTTELSE TIL FORSIKRINGS- OG INVESTERINGSKONTRAKTER, I ALT

176. Pensioner og lignende forpligtelser

187. Udsudte skatteforpligtelser

198. Andre hensættelser

IV. HENSATTE FORPLIGTELSE, I ALT

V. GENFORSIKRINGSDEPOTER

~~19~~20. Gæld i forbindelse med direkte forsikring

~~21~~19. Gæld i forbindelse med genforsikring

~~22~~21. Obligationslån

~~23~~22. Konvertible gældsbreve

~~24~~23. Udbyttegivende gældsbreve

~~25~~24. Gæld til kreditinstitutter

~~26~~25. Gæld til tilknyttede virksomheder

~~27~~26. Gæld til associerede virksomheder

~~28~~27. Aktuelle skatteforpligtelser

~~29~~28. Anden gæld

VI. GÆLD, I ALT

VII. PERIODEAFGRÆNSNINGSPOSTER

PASSIVER, I ALT

Bilag 3

Resultatopgørelsesskema for livsforsikringsvirksomheder

- 1.1. Bruttopræmier
 - 1.2. Afgivne forsikringspræmier
1. **Præmier f.e.r., i alt**
 - 2.1. Indtægter fra tilknyttede virksomheder
 - 2.2. Indtægter fra associerede virksomheder
 - 2.3. Indtægter af investeringsejendomme
 - 2.4. Renteindtægter og udbytter m.v.
 - 2.5. Kursreguleringer
 - 2.6. Renteudgifter
 - 2.7. Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed
2. **Investeringsafkast, i alt**
3. **Pensionsafkastskat**
 - 4.1. Udbetalte ydelser
 - 4.2. Modtaget genforsikringsdækning
4. **Forsikringsydelser f.e.r., i alt**
 - 5.1. Ændring i livsforsikringshensættelser
 - 5.2. Ændring i genforsikringsandel
5. **Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r., i alt**
6. **Ændring i fortjenstmargen**
7. **Ændring i overskudskapitals ~~særlige bonushensættelser~~**
 - 8.1. Erhvervelsesomkostninger
 - 8.2. Administrationsomkostninger
 - 8.3. Provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber
8. **Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt**
9. **Overført investeringsafkast**
- I. **FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT**
- II. **FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT AF SYGE- OG ULYKKESFORSIKRING**
10. **Egenkapitalens investeringsafkast**
11. **Andre indtægter**
12. **Andre omkostninger**
- III. **RESULTAT FØR SKAT**
13. **Skat**
- IV. **ÅRETS RESULTAT**

Resultatopgørelsesskema for skadesforsikringsvirksomheder

- 1.1. Bruttopræmier
- 1.2. Afgivne forsikringspræmier
- 1.3. Ændring i præmiehensættelser
- 1.4. Ændring i fortjenstmargen
- 1.5. Ændring i genforsikringsandel af præmiehensættelser
1. **Præmieindtægter f.e.r., i alt**
2. **Forsikringsteknisk rente**
 - 3.1. Udbetalte erstatninger
 - 3.2. Modtaget genforsikringsdækning
 - 3.3. Ændring i erstatningshensættelser
 - 3.4. Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser
3. **Erstatningsudgifter f.e.r., i alt**
4. **Ændring i risikomargen**
5. **Bonus og præmierabatter**
 - 6.1. Erhvervelsesomkostninger
 - 6.2. Administrationsomkostninger
 - 6.3. Provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber
6. **Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt**
- I. **FORSIKRINGSTEKNISK RESULTAT**
 - 7.1. Indtægter fra tilknyttede virksomheder
 - 7.2. Indtægter fra associerede virksomheder
 - 7.3. Indtægter af investeringsejendomme
 - 7.4. Renteindtægter og udbytter m.v.
 - 7.5. Kursreguleringer
 - 7.6. Renteudgifter
 - 7.7. Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed
7. **Investeringsafkast, i alt**
8. **Forrentning og kursregulering af forsikringsmæssige hensættelser**
- II. **INVESTERINGSAFKAST EFTER FORRENTNING OG KURSREGULERING AF-FORSIKRINGSMÆSSIGE HENSÆTTELSE**
9. **Andre indtægter**
10. **Andre omkostninger**
- III. **RESULTAT FØR SKAT**
11. **Skat**
- IV. **ÅRETS RESULTAT**

Resultatopgørelsesskema for koncerner

SKADESFORSIKRING

- 1.1. Bruttopræmier
- 1.2. Afgivne forsikringspræmier
- 1.3. Ændring i præmiehensættelser
- 1.4. Ændring i fortjenstmargen
- 1.5. Ændring i genforsikringsandel af præmiehensættelser
1. **Præmieindtægter f.e.r.**
2. **Forsikringsteknisk rente f.e.r.**
 - 3.1. Udbetalte erstatninger
 - 3.2. Modtaget genforsikringsdækning
 - 3.3. Ændring i erstatningshensættelser
 - 3.4. Ændring i genforsikringsandel af erstatningshensættelser
3. **Erstatningsudgifter f.e.r.**
4. **Ændring i risikomargen**
5. **Bonus og præmierabatter**
 - 6.1. Erhvervelsesomkostninger
 - 6.2. Administrationsomkostninger
 - 6.3. Provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber
6. **Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt**
- I. **TEKNISK RESULTAT AF SKADESFORSIKRING**

LIVSFORSIKRING

- 7.1. Bruttopræmier
- 7.2. Afgivne genforsikringspræmier
7. **Præmier f.e.r.**
8. **Overført investeringsafkast f.e.r.**
9. **Pensionsafkastskat**
 - 10.1. Udbetalte ydelser
 - 10.2. Modtaget genforsikringsdækning
10. **Forsikringsydelser f.e.r.**
 - 11.1. Ændring i livsforsikringshensættelser
 - 11.2. Ændring i genforsikringsandel
11. **Ændring i livsforsikringshensættelser f.e.r.**
12. **Ændring i fortjenstmargen**
13. **Ændring i ~~overskudskapitalsærlige bonushensættelser~~**
 - 13.1. Erhvervelsesomkostninger
 - 13.2. Administrationsomkostninger
 - 13.3. Provisioner og gevinstandele fra genforsikringsselskaber
13. **Forsikringsmæssige driftsomkostninger f.e.r., i alt**
- II. **TEKNISK RESULTAT AF LIVSFORSIKRING**

IKKE-FORSIKRINGSTEKNISK VIRKSOMHED

14. **Teknisk resultat af skadesforsikring**

- 15. **Teknisk resultat af livsforsikring**
 - 16.1. Indtægter fra associerede virksomheder
 - 16.2. Indtægter af investeringsejendomme
 - 16.3. Renteindtægter og udbytter m.v.
 - 16.4. Kursreguleringer
 - 16.5. Renteudgifter
 - 16.6. Administrationsomkostninger i forbindelse med investeringsvirksomhed
- 16. **Investeringsafkast, i alt**
- 17. **Forrentning og kursregulering af skadesforsikringshensættelser**
- 18. **Investeringsafkast overført til livsforsikringsvirksomhed**
- 19. **Andre indtægter**
- 20. **Andre omkostninger**
- III. RESULTAT FØR SKAT**
- 21. **Skat**
- IV. ÅRETS RESULTAT**

Bilag 6

Begreber, som anvendes af tværgående pensionskasser

Begreberne i kolonne 2 anvendes af tværgående pensionskasser i stedet for de overfor i kolonne 1 anførte begreber fra bekendtgørelsens tekst, jf. § 1, stk. 3.

Bekendtgørelsen	Tværgående pensionskasser
Præmier	Medlemsbidrag
Forsikringskontrakter	Pensionsaftaler
Forsikringsmæssige hensættelser	Pensionsmæssige hensættelser
Livsforsikringshensættelser	Pensionshensættelser
Forsikringsydelse	Pensionsydelse
Forsikringsvirksomhed	Pensionsvirksomhed
Forsikringsmæssige driftsomkostninger	Pensionsmæssige driftsomkostninger
Forsikringsteknisk resultat	Pensionsteknisk resultat
Tilbagekøb	Udtrædelsesgodtgørelser
Forsikringstagere	Medlemmer

Bilag 7

Måling af ejendommens dagsværdi

I henhold til §§ 57 og 58 skal investeringsejendomme og domicilejendomme måles til dagsværdi, sidstnævnte ejendomme ved hjælp af en omvurderingsmodel. Dette bilag beskriver metoderne til bestemmelse af dagsværdien.

Hvis en ejendom tilhører en ensartet gruppe af ejendomme, der regelmæssigt handles til offentliggjorte priser, skal ejendommens dagsværdi fastsættes på grundlag heraf. Dette kan være tilfældet for mindre ejendomme, hvis dagsværdi følgelig kan fastsættes til de offentliggjorte priser, jf. pkt. 7. I de fleste tilfælde vil en ejendoms dagsværdi dog skulle beregnes ved anvendelse af anerkendte målingsmetoder, jf. nedenfor.

En ejendoms dagsværdi kan beregnes på grundlag af

- a) afkastmetoden eller
- b) DCF-metoden (»discounted cash flows«).

Afkastmetoden

En ejendoms dagsværdi fremkommer på baggrund af ejendommens driftsafkast og et til ejendommen knyttet forrentningskrav (afkastprocent).

Dagsværdien er lig driftsafkastet ganget med 100 og divideret med afkastprocenten svarende til nutidsværdien af en uendelig annuitet.

Den fremkomne dagsværdi må eventuelt korrigeres, jf. pkt. 3.

En ejendoms driftsafkast opgøres efter reglerne i pkt. 1.

En ejendoms forrentningskrav (afkastprocent) fastsættes efter reglerne i pkt. 2.

1. Opgørelse af ejendommens driftsafkast

En ejendoms driftsafkast fremkommer således

- + lejeindtægt
- vedligeholdelsesomkostninger
- administrationsomkostninger
- driftsomkostninger
- = driftsafkast

Alle de nævnte størrelser opgøres på årsbasis.

Lejeindtægten indgår som udgangspunkt med den faktiske lejeindtægt i den kommende 12 måneders periode i henhold til indgåede lejekontrakter.

Hvis det vurderes, at den kontraktfastsatte leje afviger væsentligt (+/- 10 pct.) fra markedslejen, jf. nedenfor, skal markedslejen dog anvendes i stedet for den kontraktfastsatte leje.

I særlige tilfælde kan en kontraktfastsat leje, uanset markedslejen, indgå som lejeindtægt. Sådanne tilfælde foreligger, når lejeren kan anses for at være solid, og der foreligger en uopsigelig langtidslijekontrakt, hvorunder lejer har forpligtet sig til ikke at kræve lejen nedsat i en periode på mindst 10 år regnet fra opgørelsestidspunktet.

Ved markedsleje forstås den leje, som de pågældende arealer må antages at kunne (gen)udlejes til inden for en tidshorisont på 6 måneder, fastsat under hensyntagen til kendskabet til de seneste indgåede lejekontrakter for og udbuddet af tilsvarende arealer med hensyn til beliggenhed, art, størrelse, kvalitet, udstyr og vedligeholdelsesstand. I særlige tilfælde, eksempelvis når der er tale om større

domicilejendomme med kun én lejer, kan der opereres med en længere (gen)udlejningshorisont på indtil 12 måneder.

For udlejede arealer indgår en skønnet markedsleje i lejeindtægten. For arealer, som virksomheden selv benytter, fastsættes en skønnet markedsleje, der indgår i lejeindtægten.

Vedligeholdelsesomkostninger indgår med de gennemsnitlige årlige omkostninger, der skal anvendes for at holde ejendommen i normal vedligeholdelsesstand.

Administrations- og driftsomkostninger indgår som udgangspunkt med de budgetterede omkostninger for den kommende 12 måneders periode. I tilfælde hvor omkostningerne ikke afholdes i form af honorar til en ejendomsadministrator, der er uafhængig af virksomheden, estimeres omkostningerne ud fra, hvad der ville skulle betales til en ejendomsadministrator på markedsbaserede vilkår.

Prioritetsrenter må ikke indgå i driftsomkostningerne.

2. Fastsættelse af ejendommens forrentningskrav

En ejendoms forrentningskrav fastsættes således, at dette efter bedste skøn og under hensyn til den pågældende ejendoms særlige forhold svarer til de forrentningskrav, som afspejles i de handler, der har fundet sted på ejendomsmarkedet op til vurderingstidspunktet. Forrentningskravet fastsættes, så ejendommen kan forventes afhændet til den deraf fremkomne værdi efter en periode med salgsbestræbelser af højst 6 måneders varighed.

Forrentningskravet for en ejendom afhænger af generelle samfundsøkonomiske forhold samt af forhold, der er specifikke for den pågældende ejendom.

De generelle samfundsøkonomiske forhold er væsentligst obligationsrenten og konjunktursituationen.

De specifikke forhold ved den enkelte ejendom, der influerer på forrentningskravet, er forhold, der påvirker sikkerheden for, at ejendommens afkast vil kunne opretholdes.

Disse særlige forhold er især

- a) ejendomstype og anvendelsesmuligheder (beboelse, kontor, butik, industri, lager osv.),
- b) beliggenhed,
- c) indretning og vedligeholdelsesstand samt
- d) lejekontrakters løbetid, lejereguleringsklausuler og lejerens bonitet.

Andre særlige forhold ved den enkelte ejendom kan influere på størrelsen af forrentningskravet.

3. Eventuel korrektion af dagsværdien

Det vil ofte være nødvendigt at korrigere den værdi, der fremkommer på baggrund af ovennævnte driftsafkast og forrentningskrav. Det drejer sig om nedenstående tillæg og fradrag.

Tillæg for forudbetalinger og deposita

Der kan foretages tillæg svarende til kapitalværdien af afkastet af de indestående beløb.

Tillæg for merleje

Er den lejeindtægt (markedsleje), der indgår i beregningen, nedsat i forhold til den faktiske lejeindtægt på vurderingstidspunktet, jf. pkt. 1, kan nutidsværdien af »merlejen« i perioden frem til det forventede tidspunkt for lejenedsættelse tillægges.

Fradrag for udlejede arealer

Leje for udlejede arealer, der indgår i lejeindtægten efter pkt. 1, skal fradrages for en periode frem til det tidspunkt, hvor arealerne forventes udlejet.

Fradrag for mindreleje

Er den lejeindtægt (markedsleje), der indgår i beregningen, forhøjet i forhold til den faktiske lejeindtægt på vurderingstidspunktet, jf. pkt. 1, skal nutidsværdien af »mindrelejen« i perioden frem til det forventede tidspunkt for lejeforhøjelse fradrages.

Frdrag for udskudte vedligeholdelsesarbejder

Hvis der forestår større vedligeholdelsesarbejder, som ikke dækkes af de gennemsnitlige vedligeholdelsesomkostninger, der indgår i beregningen efter pkt. 1, skal udgifterne hertil fradrages.

Frdrag for nødvendige udgifter til indretning.

Hvis udlejning af et udlejet areal til en lejeindtægt, der indgår i beregningen efter pkt. 1, forudsætter indretning og istandsættelse efter lejers behov, skal udgifterne hertil fradrages.

DCF-metoden

En ejendoms dagsværdi fremkommer som nutidsværdien af de fremtidige betalinger, som ejendommens besiddelse medfører, jf. pkt. 6. De fremtidige betalinger fastsættes som de estimerede betalinger i en planlægningsperiode, jf. pkt. 4, samt en terminalværdi, jf. pkt. 5.

4. Opgørelse af de estimerede betalinger i planlægningsperioden

Der fastsættes en planlægningsperiode for ejendommen, der mindst skal være på 5 år. Planlægningsperioden er normalt på 5-10 år. Indtægter og omkostninger skal estimeres for hvert enkelt år i den valgte planlægningsperiode. I betalingsstrømmen indgår de i pkt. 1 anførte indtægter og omkostninger. Det enkelte års indtægter og omkostninger fastsættes ud fra realistiske forventninger til, hvorledes de i planlægningsperioden vil være fordelt under hensyn til eksisterende lejekontrakter, fraflytninger, tomgang, vedligeholdelsesomkostninger, administration, inflation osv.

5. Opgørelse af terminalværdien

Terminalperioden er perioden efter udløbet af planlægningsperioden, og terminalåret er det første år i terminalperioden. Terminalværdien af ejendommen er den beregnede dagsværdi i terminalåret. Ud fra en antagelse om, at betalingsstrømmen vil være konstant i terminalperioden, beregnes terminalværdien efter afkastmetoden som beskrevet ovenfor. Den konstante årlige betalingsstrøm svarer til det forventede driftsafkast i terminalåret opgjort i overensstemmelse med pkt. 1. Terminalværdien reguleres eventuelt efter reglerne i pkt. 3.

6. Opgørelse af nutidsværdien af de fremtidige betalinger

De enkelte års betalingsstrømme i planlægningsperioden samt terminalværdien tilbagediskonteres med en diskonteringsrente, som består af det på ejendommen fastsatte forrentningskrav opgjort i overensstemmelse med pkt. 2 med et tillæg svarende til den inflationsforventning, som er indregnet i udviklingen i de løbende indtægter og omkostninger.

7. Anvendelse af den offentlige ejendomsvurdering

For mindre ejendomme som enfamiliehuse, ejerlejligheder og sommerhuse kan den seneste offentlige ejendomsvurdering anvendes som dagsværdien, medmindre dette i det konkrete tilfælde er åbenlyst misvisende.

8. Anvendelse af en ekstern eksperts vurdering

Fastsættelsen af ejendommenes dagsværdi, herunder fastsættelse af de elementer, der i henhold til ovenstående indgår ved beregningen af dagsværdierne, kan basere sig på en ekstern eksperts vurdering. De foretagne vurderinger samt det forhold, at beregningerne baserer sig på et relevant datagrundlag, vil dog i alle tilfælde være virksomhedens ledelses (direktions og bestyrelses) ansvar. Ansvar for vurderingen kan ikke overlades til eksterne eksperter.

Bilag 8

Specifikation af oplysningskravene i § 100, stk. 4, 5, og 8, samt i § 101

Formateret: Centreret

§ 100, stk. 4.

Bonusgrad ~~og forrentning af kundernes midler~~ for de enkelte rentegrupper opgøres efter følgende formler:

$$\text{Bonusgrad} = \frac{KB}{H}$$

Formateret: Skriftype: 12 pkt

Formateret: Skriftype: 12 pkt

Formateret: Skriftype: 12 pkt

Formateret: Skriftype: Times New Roman, Ikke Kursiv

Formateret: Normal, Tabulatorstop: 15,25 cm, Venstre

Formateret: Skriftype: Fed

Formateret: Skriftype: 12 pkt

Formateret: Skriftype: Fed

Formateret: Normal, Tabulatorstop: 15,25 cm, Venstre

De størrelser, der indgår i formlen, er defineret som følger:

KB: Rentegruppens andel af kollektivt bonuspotentiale ved udgangen af regnskabsåret

H: De retrospektive hensættelser for rentegruppen ved udgangen af regnskabsåret

§ 100, stk. 5.

Omkostningsresultat og risikoresultat i beløb og i pct. opgøres efter følgende formler:

$$\text{Omkostningsresultat} = T - O$$

$$\text{Omkostningsresultat i pct.} = 100(T - O) / (V^{\text{primo}} + \frac{1}{2} \Sigma B - \Sigma I((365 - k)/365))$$

Formateret: Skriftype: 12 pkt, Kursiv

Formateret: Skriftype: 12 pkt, Dansk

Formateret: Skriftype: 12 pkt, Dansk

Formateret: Skriftype: 12 pkt, Dansk

Formateret: Skriftype: Kursiv

Formateret: Skriftype: 12 pkt, Kursiv

Formateret: Skriftype: 12 pkt, Dansk

Formateret: Skriftype: 12 pkt, Dansk

Formateret: Skriftype: 12 pkt, Dansk

Formateret: Skriftype: 12 pkt, Kursiv

Formateret: Skriftype: Kursiv

Formateret: Dansk

Formateret: Skriftype: 12 pkt

$$\text{Risikoresultat} = R$$

$$\text{Risikoresultat i pct.} = 100R / (V^{\text{primo}} + \frac{1}{2} \Sigma B - \Sigma I((365 - k)/365))$$

De størrelser, der indgår i formlerne, er defineret som følger:

T: Omkostningstillæg efter tilskrivning af omkostningsbonus.

O: Årets forsikringsmæssige driftsomkostninger svarende til resultatposterne 8.1. og 8.2., jf. bilag 3, med fradrag af afskrivninger og driftsomkostninger på domicilejendomme og med tillæg af beregnede omkostninger vedrørende domicilejendomme baseret på en beregnet markedsleje. Justeringen vedrørende domicilejendomme skal kun omfatte den andel af afskrivninger og driftsomkostninger, der vedrører forsikringsdriften.

R: Risikogevinster efter tilskrivning af risikobonus.

V: Værdien af de forsikringsmæssige hensættelser (livsforsikringshensættelser + fortjenstmargen) vedrørende de pågældende forsikrings- og investeringskontrakter.

B: De samlede bevægelser til og fra de pågældende forsikrings- og investeringskontrakter som følge af ind- og udbetalinger (præmier og ydelser mv.), der kan antages jævnt fordelt over året.

Formateret: Skriftype: 12 pkt

I: Betydende ind- og udbetalinger til de pågældende forsikrings- og investeringskontrakter, der har karakter af større engangsbetalinger.

k: Antal dage efter årets begyndelse, hvor den betydende ind- eller udbetaling finder sted.

Formateret: Normal, Tabulatorstop:
15,25 cm, Venstre

§ 100, stk. 8.

Formateret: Skrifttype: 12 pkt, Fed

Forrentning af kundemidler efter omkostninger før skat (FK) opgøres efter følgende formel:

$$\text{FK} = ((\text{HFI})^{\text{ultimo}} - (\text{HFI})^{\text{primo}} + Z - \Sigma B - \Sigma I) / ((\text{HFI})^{\text{primo}} + \frac{1}{2} \Sigma B - \Sigma I ((365 - k) / 365))$$

Formateret: Skrifttype: 12 pkt

Formateret: Normal, Tabulatorstop:
15,25 cm, Venstre

De størrelser, der indgår i formlen er defineret som følger:

HFI: De samlede hensættelser, med tillæg af evt. overskudskapital, for henholdsvis gennemsnitsrenteprodukter og markedsrenteprodukter, ekskl. hensættelser til syge- og ulykkesforsikring.

Z: Den pensionsafkastskat, der vedrører de pågældende forsikrings- og investeringskontrakter.

B: De samlede bevægelser til og fra de pågældende forsikrings- og investeringskontrakter som følge af ind- og udbetalinger (præmier og ydelser mv.), der kan antages jævnt fordelt over året.

I: Betydende ind- og udbetalinger til de pågældende forsikrings- og investeringskontrakter, der har karakter af større engangsbetalinger.

k: Antal dage efter årets begyndelse, hvor den betydende ind- eller udbetaling finder sted.

Formateret: Skrifttype: 12 pkt

Formateret: Skrifttype: Fed

Formateret: Skrifttype: 12 pkt, Fed

§ 101.

Oplysningerne gives ved ~~en af~~ følgende skematiske opstillinger:

A:

År til pension	Pct. af gennemsnitlige netto hensættelser	Afkast i pct.	Risiko
30 år			
15 år			
5 år			
5 år efter			
Ikke livscyklus			

Som et alternativ til ovenstående (komprimerede) format A, kan anvendes et udvidet format f.eks. med risikogrupper eller med produkter og risikogrupper, se formaterne B og C nedenfor. Hvis informationerne udvides med risikogrupper og/eller produkter, skal grundoplysningerne i 1. kolonne og 1. række i ovenstående format A bibeholdes.

B (eksempel på format, hvor oplysningerne gives fordelt på risikogrupper (her: høj, mellem og lav)):

Produkter med høj risiko

År til pension	Pct. af gennemsnitlige netto hensættelser	Afkast i pct.	Risiko
30 år			
15 år			
5 år			
5 år efter			
Ikke livscyklus			

Produkter med mellemrisiko

År til pension	Pct. af gennem-	Afkast i pct.	Risiko
----------------	-----------------	---------------	--------

	snitlige netto hensættelser		
30 år			
15 år			
5 år			
5 år efter			
Ikke livscyklus			

Produkter med lav risiko

År til pension	Pct. af gennemsnitlige netto hensættelser	Afkast i pct.	Risiko
30 år			
15 år			
5 år			
5 år efter			
Ikke livscyklus			

C (eksempel på format, hvor både risikogrupper og produkter er tilføjet):

	Produkt A			Produkt B			Produkt C
År til pension	Pct. af gennemsnitlige netto hensættelser	Afkast i pct.	Risiko	Pct. af gennemsnitlige nettohensættelser	Afkast i pct.	Risiko	...
Høj risiko							
30 år							
15 år							
5 år							
5 år efter							
Ikke livscyklus							
Mellemrisiko							
30 år							
15 år							
5 år							
5 år efter							
Ikke livscyklus							
Lav risiko							
30 år							
...							

Bilag 9

Femårsoversigt over hoved- og nøgletal for virksomheder, der driver livsforsikringsvirksomhed

I femårsoversigten angives i skematisk form hovedtal for regnskabsåret samt tilsvarende tal for de forudgående 4 regnskabsår.

Femårsoversigten skal mindst indeholde følgende hovedtal:

1. Præmier.
2. Forsikringsudgifter.
3. Investeringsafkast.
4. Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt.
5. Resultat af afgiven forretning.
6. Forsikringsteknisk resultat.
7. Forsikringsteknisk resultat af syge- og ulykkesforsikring.
8. Årets resultat.
9. Hensættelser til forsikrings- og investeringskontrakter, i alt.
10. Egenkapital, i alt.
11. Aktiver, i alt.

Femårsoversigten skal endvidere indeholde følgende nøgletal:

1. Afkast relateret til gennemsnitsrenteprodukter.
2. Afkast relateret til markedsrenteprodukter.
3. Risiko på afkast relateret til markedsrenteprodukter.
4. Omkostningsprocent af hensættelser.
5. Omkostninger pr. forsikret.
6. Egenkapitalforrentning efter skat.
7. Forrentning af overskudskapital, der tildeles afkast som egenkapital ~~særlige bonus~~ ~~hensættelser af type B.~~
8. Solvensdækning

Beregning af nøgletal i femårsoversigten

Generelt gælder, at beløbs- og antalsstørrelser vedrørende investeringskontrakter indgår ved beregning af nøgletallene, medmindre det modsatte direkte anføres.

1. Afkastnøgletallene beregnes efter følgende formler:

$$\text{Afkast før pensionsafkastskat } (N_1) = \frac{A}{V^{\text{primo}} + \frac{1}{2} \sum_i C_i + \sum_j D_j \left(\frac{365 - k_j}{365} \right)}$$

De størrelser, der indgår i formelen, er defineret som følger:

- A** det investeringsafkast, der relaterer sig til henholdsvis gennemsnitsrenteprodukter og markedsrenteprodukter. Hvis det er relevant for opgørelsen, indgår et beregnet afkast af domicilejendomme opgjort efter samme principper som afkastet af investeringsejendomme og på baggrund af en beregnet markedsleje. Den andel af nettoomkostninger på domicilejendomme baseret på en beregnet lejeindtægt, som ikke er indregnet i årets forsikringsmæssige driftsomkostninger, jf. O nedenfor, skal fradrages. I den udstrækning en del af afkastet er indregnet i anden totalindkomst, jf. § 83, skal investeringsafkastet justeres i overensstemmelse hermed. Resultater i dattervirksomheder skal indgå i investeringsafkastet før fradrag af selskabsskat,

uanset at dattervirksomhedernes selskabsskat som følge af sambeskatning er udgiftsført hos moderselskabet. Den del af afkastet, der relaterer sig til elementer, der ikke relaterer sig til enten gennemsnitsrenteprodukter eller markedsrenteprodukter, som eksempelvis syge- og ulykkesforsikring, overskudskapitalsærlige bonus ~~hensættelser~~ eller egenkapital, fradrages enten forholdsmæssigt eller i overensstemmelse med den administrative fordeling af aktiverne til de enkelte elementerne, som virksomheden måtte have foretaget. Afkast vedrørende markedsrenteprodukter, hvor forsikringstagerne selv vælger aktiverne, medregnes ikke.

- C** indbetalinger (eller udbetalinger med negativt fortegn) til henholdsvis gennemsnitsrenteprodukter og markedsrenteprodukter, dvs. præmier, forsikringsydelse, omkostninger ~~og PAL-skat og skat~~ m.v., der forudsættes indbetalt jævnt løbende over regnskabsåret. Beløb vedrørende markedsrenteprodukter, hvor forsikringstagerne selv vælger aktiverne, medregnes ikke.
- D** indbetalinger (eller udbetalinger med negativt fortegn) til henholdsvis gennemsnitsrenteprodukter og markedsrenteprodukter, jf. C ovenfor, der har karakter af større engangsindbetalinger. Beløb vedrørende markedsrenteprodukter, hvor forsikringstagerne selv vælger aktiverne, medregnes ikke.
- V** værdien af virksomhedens forsikringsmæssige hensættelser (livsforsikringshensættelser + fortjenstmargen) for henholdsvis gennemsnitsrenteprodukter og markedsrenteprodukter. Beløb vedrørende markedsrenteprodukter, hvor forsikringstagerne selv vælger aktiverne, medregnes ikke.
- k** antal dage efter årets begyndelse, hvor den store engangsind- eller udbetaling finder sted.

Er det i det enkelte tilfælde ikke rimeligt at forudsætte, at de løbende nettoindbetalinger er jævnt fordelt over året, må de løbende nettoindbetalinger indgå i formlen på samme måde som større engangsbetalinger, jf. D ovenfor, eksempelvis således, at de løbende nettoindbetalinger indregnes dagligt eller månedvis i overensstemmelse med de faktiske daglige/månedlige nettoindbetalinger. Den anvendte beregningsmåde med hensyn til de løbende nettoindbetalinger skal oplyses i regnskabet.

2. Risiko på afkast til markedsrenteprodukter

Nøgletallet opgøres som standardafvigelsen (SD) på det månedlige afkast relateret til markedsrenteprodukter over de seneste 36 måneder ved anvendelse af følgende skala fra 1 til 7:

Risikoklasse	SD ≥ Pct.	SD <
1,000	0,00	0,50
2,000	0,50	2,00
3,250	2,00	3,00
3,500	3,00	4,00
3,750	4,00	5,00
4,250	5,00	6,70
4,500	6,70	8,34
4,750	8,34	10,00
5,250	10,00	11,67
5,500	11,67	13,33

5,750	13,33	15,00
6,000	15,00	25,00
7,000	25,00	

Standardafvigelsen konverteres til en risikokategori ved anvendelse af følgende skala:

Afkast-/risikoprofil

<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>
----------	----------	----------	----------	----------	----------	----------

Lav risiko

Høj risiko

Typisk lavt afkast

Typisk højt afkast

Formateret: Tekst

Formateret: Centreret

Formateret tabel

Formateret: Tekst, Tabulatorstop: 11 cm, Venstre

3. Omkostningsnøgletal:

$$\text{Omkostningsprocent af hensættelser } (N_4) = \frac{O}{\frac{1}{2}(H^{\text{primo}} + H^{\text{ultimo}})}$$

$$\text{Omkostninger pr. forsikret } (N_5) = \frac{O}{\frac{1}{2}(F^{\text{primo}} + F^{\text{ultimo}} + Q^{\text{primo}} + Q^{\text{ultimo}} + 0,1(G^{\text{primo}} + G^{\text{ultimo}}))}$$

De størrelser, der indgår i formlerne, er defineret som følger:

- F** antal forsikrede med individuelt tegnede forsikringskontrakter og investeringskontrakter. Antallet skal fremgå af årsrapporten, jf. § 110, stk. 2.
- G** antal forsikrede med gruppeleviskontrakter. Antallet skal fremgå af årsrapporten, jf. § 110, stk. 2.
- H** summen af ~~de forsikringsmæssige hensættelser (livsforsikringshensættelser + fortjenstmargen) retrospektive hensættelser, jf. § 100, stk. 1, nr. 10.~~
- O** årets forsikringsmæssige driftsomkostninger svarende til resultatposterne 8.1. og 8.2., jf. bilag 3, med fradrag af afskrivninger og driftsomkostninger på domicilejendomme og med tillæg af beregnede omkostninger vedrørende domicilejendomme baseret på en beregnet markedsleje. Justeringen vedrørende domicilejendomme skal kun omfatte den andel af afskrivninger og driftsomkostninger, der vedrører forsikringsdriften.
- P** ~~årets bruttopræmier svarende til resultatpost 1.1., jf. bilag 3, med tillæg af indbetalinger vedrørende investeringskontrakter i det omfang, de ikke allerede er indregnet i årets bruttopræmier.~~
- Q** antal forsikrede med kontrakter, der er tegnet som led i et ansættelsesforhold. Antallet skal fremgå af årsrapporten, jf. § 110, stk. 2.

4. Forrentningsnøgletal:

Egenkapitalforrentning efter skat (N_{14}) =

$$\frac{\text{årets resultat}}{1/2(EK^{\text{primo}} + EK^{\text{ultimo}} - \sum_j K_j - \sum_k U_k) + \sum_j K_j \left(\frac{365 - d_j}{365} \right) + \sum_k U_k \left(\frac{d_k}{365} \right)}$$

Forrentning af overskudskapital, der tildeles afkast som egenkapitalsærlige bonusudsættelser af type B (formel indsættes) beregnes analogt til beregningen af egenkapitalforrentningen.

De størrelser, der indgår i formlerne, er defineret som følger:

EK	egenkapital svarende til passivpost I, jf. bilag 2.
K	kapitalforhøjelse og -nedsættelse.
U	udlodning til ejerne.
d	antal dage efter årets begyndelse, hvor udbyttebetalingen henholdsvis kapitalforhøjelsen eller -nedsættelsen finder sted.
k	antal dage efter årets begyndelse, hvor den betydende ind- eller udbetaling finder sted.

5. Solvensnøgletal

Nøgletallet solvensdækning opgøres som forholdet mellem det ~~te~~ kapitalgrundlag, der i henhold til gældende regler var til rådighed for dækning af ~~solvenskravet og~~ det solvenskapitalkrav, der var gældende ved regnskabsårets udgang opgjort i procent.

Solvenskapitalkravet er det krav, der var ~~indberettet anmeldt~~ til Finanstilsynet for det pågældende tidspunkt i overensstemmelse med de på dette tidspunkt gældende regler. Nøgletallet solvensdækning er undtaget fra kravet om revision i § 193 i lov om finansiel virksomhed.

Femårsoversigt over hoved- og nøgletal for virksomheder, der driver skadesforsikringsvirksomhed

I femårsoversigten angives i skematisk form hovedtal samt nøgletal for regnskabsåret samt tilsvarende tal for de forudgående 4 regnskabsår.

Femårsoversigten skal mindst indeholde følgende hovedtal:

1. Bruttopræmieindtægter.
2. Bruttoerstatningsudgifter.
3. Forsikringsmæssige driftsomkostninger, i alt.
4. Resultat af afgiven forretning.
5. Forsikringsteknisk resultat.
6. Investeringsafkast efter forsikringsteknisk rente.
7. Årets resultat.
8. Afløbsresultat.
9. Forsikringsmæssige hensættelser, i alt.
10. Forsikringsaktiver, i alt.
11. Egenkapital, i alt.
12. Aktiver, i alt.

Femårsoversigten skal endvidere indeholde mindst følgende nøgletal:

1. Bruttoerstatningsprocent.
2. Bruttoomkostningsprocent.
3. Combined ratio.
4. Operating ratio.
5. Relativt afløbsresultat.
6. Egenkapitalforrentning i procent (forholdet mellem årets resultat og årets gennemsnitlige egenkapital, i alt).
7. Solvensdækning (forholdet mellem basiskapital og kapitalkrav).

Bilag 11

Specifikation af aktiver og disses afkast

Specifikationen foretages separat for aktiver tilknyttet gennemsnitsrenteprodukter og aktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, hvis disse produkttyper hver især er af væsentligt omfang, jf. § 96. Aktiver tilknyttet markedsrenteprodukter, hvor forsikringstagerne selv vælger aktiverne, medregnes ikke.

	Primo	Ultimo	Afkast i pct. p.a. før skat
1. Grunde og bygninger			
2.1 Noterede kapitalandele			
2.2 Unoterede kapitalandel			
2. Kapitalandele i alt			
3.1 Stats- og realkreditobligationer			
3.2 Indeksobligationer			
3.3 Kreditobligationer og emerging markeds obligationer			
3.4 Udlån m.v.			
3. Obligationer og udlån i alt			
4. Dattervirksomheder			
5. Øvrige investeringsaktiver			
6. Afledte finansielle instrumenter til sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser			

Regler for udfyldelse af skemaet i bilag 11

Formateret tabel

1. Linjer i skemaet, der kun indeholder ubetydelige beløb, kan sammendrages med andre linjer.
2. I kolonnerne -Primo og Ultimo anføres den samlede værdi af den pågældende aktivgruppe henholdsvis ved regnskabsårets begyndelse og ved regnskabsårets udgang.
3. I kolonnen »Afkast i % p.a. før skat« anføres det samlede tidsvægtede afkast i procent med en decimal, der i regnskabsperioden er opnået af den pågældende aktivgruppe. Det tidsvægtede afkast beregnes principielt ved følgende formel:

$$r_T = \prod_{t=1}^T (1 + r_t) - 1$$
 hvor r_T er periodens samlede tidsvægtede afkast, og r_t er afkastene i delperioder, der afgrænses hver gang, der sker en betaling til eller fra porteføljen. Det tidsvægtede afkast kan opgøres tilnærmet ud fra afkastet i faste delperioder, f.eks. afkast pr. måned eller en kortere periode. Den anvendte metode oplyses i tilknytning til skemaet.
4. Det afkast, der indgår ved beregning af afkastprocenten omfatter såvel resultatført investeringsafkast som relevante afkast indregnet i anden totalindkomst jf. § 83, og skal være opgjort før pensionsafkastskat, ~~og selskabsskat, og omkostninger.~~
5. Værdien af investeringsforeningsbeviser samt andele i investeringsfællesskaber og afledte finansielle instrumenter indgår som udgangspunkt i de enkelte linjer efter de underliggende aktivers karakter, jf. dog nedenfor. Investeringsfællesskaber omfatter kommanditselskaber, partnerselskaber og interessentskaber m.v., som er oprettet med det formål at skabe en juridisk ejerform for finansielle investeringer, der foretages i fællesskab med andre investorer. Værdien af valutaafdækningsinstrumenter kan indgå i linje 6, jf. pkt. ~~724~~, hvis den enkelte kontrakt er indgået med henblik på at afdække/tilpasse valutakursrisikoen på en portefølje af flere aktivtyper. Det skal særskilt oplyses i en note til afkastskemaet, såfremt værdien af valutaafdækningsinstrumenter indgår i linje 6.
- ~~6. Linje 2 indgår summen af aktiverne i linje 2.1 og linje 2.2.~~
- ~~76.~~ I linje 1 indgår både domicilejendomme og investeringsejendomme, jf. bilag 2. For domicilejendomme skal der i afkastet indregnes en beregnet husleje.
- ~~87.~~ I linje ~~56~~ indgår investeringsaktiver, herunder genforsikringsdepoter, som ikke indgår i en af de foregående linjer. Endvidere indgår aktiver opført i balanceskemaets aktivpost V. *Tilgodehavender, i alt*, jf. bilag 2, og under aktivpost VI. *Andre aktiver, i alt*, jf. bilag 2, når det drejer sig om aktiver, der giver et afkast, eksempelvis rentebærende anfordringstilgodehavender. Endelig kan indgå værdien af valutaafdækningsinstrumenter, jf. pkt. ~~57~~. I linje ~~56~~ kan endvidere indgå investeringsforeningsbeviser, hvis det ikke er muligt at kategorisere dem efter de underliggende aktiver. Hvis der er undergrupper af aktiver af væsentlig størrelse i linje ~~56~~, underopdeles linjen.
- ~~98.~~ I linje ~~76~~ indgår afledte finansielle instrumenter, hvis instrumentet er erhvervet med henblik på sikring af nettoændringen af aktiver og forpligtelser. Blandt mulige afledte finansielle instrumenter kan nævnes CMS Floors, swaptioner og renteswaps.

Bilag 13

Skema til følsomhedsoplysninger, jf. § 126

Hændelse	Påvirkningen af Egenkapitalen
Rentestigning på 0,7-1,0 pct. Point	
Rentefald på 0,7-1,0 pct. Point	
Aktiekursfald på 12 pct.	
Ejendomsprisfald på 8 pct.	
Valutakursrisiko (VaR 99 pct.)	
Tab på modparter på 8 pct.	

Skemaet udfyldes i overensstemmelse med vejledningerne til de indberetninger om effekterne af risici, som virksomhederne skal foretage til Finanstilsynet.

I kolonnen til angivelse af »Påvirkning af egenkapitalen« anføres den samlede effekt, som den pågældende hændelse vil have på egenkapitalen efter beregning af hændelsens samlede indvirkning på aktiver og forpligtelser.

Påvirkningen af de enkelte hændelser i skemaet beregnes ud fra en alt-andet-lige-betragtning ud fra den ultimobalance, der er oplyst i regnskabet. Det forudsættes, at de enkelte hændelser indtræder som øjeblikkelige begivenheder – og ikke over tid.

Indholdsfortegnelse

Afsnit I

Anvendelsesområde

Kapitel 1

De omfattede virksomheder og rapporter

§§ 1-3

Afsnit II

Årsrapporten

Kapitel 2

Klassifikation og opstilling

Generelle bestemmelser

§§ 4-5

Balancen

Fælles bestemmelser

§§ 6-14

Livsforsikring

§§ 15-19

Skadeforsikring

§§ 20-21

Resultatopgørelsen

Fælles bestemmelser

§§ 22-25

Livsforsikring

§§ 26-34

Skadeforsikring

§§ 35-38

Bevægelser på egenkapitalen

§ 39

Kapitel 3

Indregning og måling

Balancen

Generelle bestemmelser

§§ 40-42

Finansielle instrumenter

§§ 43-52

Dattervirksomheder og associerede virksomheder

§§ 53-54

Materielle anlægsaktiver

§§ 55-59

Immaterielle aktiver

§§ 60-61

Leasing

§ 62

Forsikringsforpligtelser

§§ 63-65

Hensættelser til livsforsikringsforpligtelser

§§ 66-68

Hensættelser til skadeforsikringsforpligtelser

§§ 69-70

Forsikringsaktiver

§ 71

Hensatte forpligtelser

§§ 72-73

Personaleydelser

§§ 73 a-74

Aktiebaseret vederlæggelse

§ 75

Skat

§ 76

Regnskabsmæssig sikring

§§ 76 a-81

Resultatopgørelsen og anden totalindkomst

§§ 82-83

Ændring af regnskabspraksis

§ 84

Ændring af regnskabsmæssige skøn og fejl

§§ 85-86

Kapitel 4

Noteoplysninger

Generelt

§§ 87-88

Anvendt regnskabspraksis

§§ 89-91

Femårsoversigt

§91 a

<i>Risikoplysninger</i>	§ 91 b
<i>Finansielle instrumenter</i>	§ 92
<i>Materielle anlægsaktiver</i>	§§ 93-95
<i>Investeringsaktiver i virksomheder, der driver livsforsikringsvirksomhed</i>	§§ 96-98
<i>Eventualaktiver</i>	§ 99
<i>Livsforsikringsforpligtelser</i>	§§ 100-101b
<i>Skadesforsikringsforpligtelser</i>	§ 102
<i>Andre forpligtelser</i>	§§ 103-105 a
<i>Resultatopgørelsen</i>	§§ 106-109
<i>Livsforsikringskontrakter</i>	§§ 110-112
<i>Skadesforsikringskontrakter</i>	§§ 113-114
<i>Nærtstående parter m.v.</i>	§§ 115-120
<i>Virksomhedskapitalen</i>	§§ 121-125
<i>Følsomhedsoplysninger</i>	§§ 126-127
Kapitel 5	
<i>Ledelsesberetning</i>	§§ 128-132 a
Afsnit III	
Koncernregnskab og virksomhedsovertagelser	
Kapitel 6	
<i>Aflæggelse af koncernregnskab</i>	
<i>Pligt til at aflægge koncernregnskab</i>	§§ 133-135
<i>Omfattet af konsolideringen</i>	§ 136
<i>Generelle krav til koncernregnskabet</i>	§§ 137-141
Kapitel 7	
<i>Virksomhedsovertagelser og fusioner</i>	§§ 142-143
<i>Fusionsregnskab m.v.</i>	§ 144
Afsnit IV	
Delårsrapporter	
Kapitel 8	
<i>Udarbejdelse af halvårsrapport</i>	§ 145
<i>Udarbejdelse af kvartalsrapporter</i>	§ 145 a
Afsnit V	
Straffebestemmelser samt ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser	
Kapitel 9	
<i>Straffebestemmelser</i>	§ 146
Kapitel 10	
<i>Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser</i>	§ 147